

REPOBLIKAN'I MADAGASIKARA
Fitiaiana - Tanindrazana - Fandrosoana

VOLAVOLAN~DALÀNA LAHARANA FAHA 023/2023
MOMBA NY LALÀNA MIFEHY NY
FITANTANAM-BOLAM-PANJAKÀNA
HO AMIN'NY TAONA 2024

PROJET DE LOI n° 023/2023
PORTANT LOI DE FINANCES
POUR 2024

**VOLAVOLAN-DALÀNA LAHARANA FAHA 023/2023
MOMBA NY LALÀNA MIFEHY NY
FITANTANAM-BOLAM-PANJAKÀNA
HO AMIN'NY TAONA 2024**

VOLAVOLAN-DALÀNA LAHARANA FAHA 023/2023 MOMBA NY LALÀNA MIFEHY NY FITANTANAM-BOLAM-PANJAKÀNA HO AMIN'NY TAONA 2024

FAMELABELARANA NY ANTONANTONY

Tompokolahy sy Tompokovavy,

Ny taona 2024 dia ho marihan'ny fanombohan'ny taom-piasan'ny filoha vaovao. Na izany aza, mba hitohizan'ireo zava-bita sy ezaka natao tany aloha, izay voamarik'ireo fotodrafitr'asa maro, ny vinavinan'ny tetibola ho an'io taona io dia hitodika amin'ireo maha-olona na « Capital humain ». Na izany aza, ny fanohanana ireo mitondra fampandrosoana haingana, ny fitohizan'ireo politikan'ny indostria, ny fanentanana amin'ireo famatsiam-bola avy amin'ny sehatra tsy miankina mba hanohanana ny famoronan'asa, ary ny fanamafisana ny fanatanterahana ny Politika nasionaly ho an'ny fitsinjaram-pahefana misandratra na « Politique Nationale pour la Décentralisation Emergente » dia mitoetra ho sehatra fototra tsy azo ialana amin'ny fampandrosoana an'i Madagasikara.

Ao anatin'izay fanehoan-jery lavitra izay, ny tahan'ny fitomboan-karena ho an'ny taona 2024 dia vinavinaina ho 4,5% izay ho trararina amin'ny alalan'ny fampiharana ny lalàna vaovao momba ny famatsiam-bola, ny lalàna mifehy ny harena an-kibon'ny tany, ny fanavaozana ifotony ireo didy amandalàna mifehy ny fifandraisan-davitra, ary ny fanohanana ny sehatry ny fihazan-tany.

Arak'izany dia andry telo lehibe no hiankinana amin'ny taona 2024 :

- Andry amin'ny maha-olona : fanohanana manokana ny fiahiana ara-tsosialy, ny fahasalamana, ny fanabeazana, ny fampananan'asa ary ny fampiofanana sitrahan'ny rehetra ;
- Andry ho an'ny indostria : fijerena manoka ny sehatry ny harena an-kibon'ny tany, ny fambolena, ny fizahan-tany, ny fampandrosoana ny any ambanivohitra ary ny fotodrafitr'asa ara-tsosialy ;
- Andry ho an'ny fitantanana : fanamafisana ny fanavaozana sy ny ady amin'ny kolikoly.

Nisy ihany koa ny ezaka manokana natao mba hampipaka bebe kokoa ny fandaniam-bolampanjakana amin'ireo vina voatanisa etsy ambony, ho fanenana miandalana ny fatiantoka aratetibolan'ny fanjakana ary ho fanomezan-danja ny fisitrahan'ny rehetra ireo tolotra ara-tsosialy fototra.

Anisan'ny ezaka natao ihany koa ny fandaniana ny Torolalana momba ny fitantanana ny fampiasam-bolam-panjakana izay nampiharana nanomboka ny taona 2023. Ankoatr'izay dia nisy ihany koa ny fanohizana ny fanavaozana ny fitantanana ny fahombiazana natomboka ny taona 2022 mba ahafahana mametraka fototra matanjaka ho an'ireo tondro izay natao ho afaka refesina sy mifandrify tsara amin'ny vola natokana ho an'ireo rafitra ara-panjakana tsirairay avy. Io fanavaozana io dia miseho amin'ny alalan'ny fanamboarana ireo Tetikasam-pahombiazana ho an'ny taona izay atovana amin'ity lalàna ity mba hanatsarana ny fifanojoan'ireo fampahalalana, hanamorana ny famakiana ny boky sy ny fampifandraisana azy amin'ireo antontan-kevitra ara-tetibola mba hisian'ny mangarahara sy ny fidirana lalina kokoa amin'ny fahombiazan'ny fitantanam-bolam-panjakana.

Farany, hamafisina ny ezaka amin'ny fampidiram-bolam-panjakana amin'ny taona 2024 mba hahafahana manohana ny fitantanam-bolam-panjakana amin'ny ivo ezaka. Mba hanatanterahana izany dia fepetra maro no ho raisina ka anisan'ny lehibe amin'ireny dia ny fanatsarana ny fahafahan'ireo mpandoa hetra manefa izany, hanohizana ireo ezaka efa natao iza hita fa mahomby ho an'ny fampanarahan-dalàna ny sehatry ny tsy ara-dalàna. Raha ho an'ny fadintseranana dia ny fanohizana ireo efa natomboka ka anisan'izany ny fandraiketana ara-kajy mirindra ireo asa ao amin'ny fadintseranana, ny fanitarana ny fitsirihana amin'ny alalan'ny fitaovana ara-teknolojika avo lenta zato isan-jato eny anivon'ireo sampandraharahan'ny fadintseranana, ny fampanarahana toetr'andro ny fikarakarana ireo taratasy ho an'ny sidina an'habakabaka ary ny fifehezana ireo fitaovana enti-mitantana ireo mety ho loza an-dranomasina sy an'habakabaka.

I- FIRONANA ANKAPOBENY AO ANATIN'NY LALÀNA MIFEHY NY FITANTANAMBOLAMPANJAKANA 2024

Ny fandaharan'asa sy ny hetsika natao voarakitra ao ami'ny LFI 2024 dia fitaovana politika ara-toekarena ahafahana mamerina ny toe-karenan'ny firenena taorinan'ny tranga nifanesy izay nisy fiantraikany tamin'ny fizotry ny fitomboan'ny toekarena.

Ny Fanjakana Malagasy dia tsy mitsahatra ny manao fampiasam-bola amin'ny fotodrafitrasa mivaingana izay mitaky fampandehanan-draharaha mahomby mandritra ny taona 2024. Izany dia mba hanatsarana ny tolotra fototra omena ny olom-pirenena sy hamaliana ny toro-dalana enti-manandratra an' i Madagasikara.

I.1- Fiheverana manokana ho an'ny fampiasam-bola amin'ny lafiny maha-olona sy ny fiahiana ara-tsosialy

Tao anatin'ny dimy taona izay dia nampiasa fotodrafitrasa izay nahafahana nanatratra ny fahataràna amin'ny fampandrosoana ny Fanjakana. Trano sekoly miisa 946 miampy efitrano fianarana miisa 4 168 no vita. Tobim-pahasalamana fototra 122, hopitaly 13 ihany koa no vita, hopitaly 16 hafa no efa ny fanamboarana.

Ho an'ny taona ho avy, ny fampandehana ireo fotodrafitrasa ireo dia ahafahana manatsara ny lafiny maha olona sy manamafy ny fiahiana ara-tsosialy. Ny ankizy, ny vehivavy ary ny zokiolona no hahazo tombony voalohany amin'ny politika sosialy laharam-pahamehana ho an'ny taona 2024.

Eo koa ny fiofanana faobe izay hibahan-toerana amin'ny fampiakarana ny tetibola, ary heverina ho fitaovana manokana hanohanana ireo sokajy sosialy ireo.

Nohavaozina ny tetibolan'ny minisiteran'ny Fanabeazam-pirenena mba ahafahana mampiakatra ny tambin-karama ho an'ny mpampianatra sy ny maîtres FRAM manomboka ny taona 2024.

Ny teti-bola natokana ho an'ny sehatra sosialy, raha 34,5%'ny harin-karena faobe dia lasa ho 36,5%'ny harin-karena faobe tamin'ny taona 2024.

I.2- Fironana kokoa ho any amin'ny rafi-pambolena afaka miaritra ny fiovaovan'ny toetr'andro ho amin'ny fahavitan-tena ara-tsakafo

Ny Fitondrana Malagasy amin'ny alalan'ny Ministeran'ny fambolena dia manana vina mba hampiakatra ny famokarana managahazo ka nampitombo ny karazana voly azo atao sy mapiroborobo ny fomba fampiarana ny famokarana afaka matrika ny fiovaovan'ny toetr'andro. Ireo asa ireo dia anatin'ny tanjon'ny Fitondrana mba hijinja vokatra mangahazo manodidina ny 7 tapitrisa taonina hatramin'ny taona 2027.

Anatin'ny dingana voalohany eo amin'ny paik'ady nasioanany ho fampiroboroboana ny famokaram-bary dia nandray andraikitra ny Fanjakana fa hanatratra tanjom-pamokaram-bary

hatramin'ny 6 tapitrisa taonina ny taona 2024. Izany tanjona izany dia mitaky ny fampivelarana ny tany faritra mila tondrahana, ny fizaràna zezika mineraly sy organika ho an'ny tantsaha, ny famatsiana masom-boly manara-penitra.

Ny fitomboan'ny famokarana voly katsaka amin'ny alalan'ny fampiasana masinina ary koa ny fampivelarana ny fampiasana masom-boly katsaka « hybride mécanisés » izay mifanaraka amin'ny fivoavan'ny toetr'andro afaka mahatratra 6 ka hatramin'ny 8 taonina isaky ny hektara.

Ny teti-bola natokana ho an'ny fampandrosoana ny tontolo ambanivohitra dia lasa 2,6%-n'ny harin-karena faobe ny taona 2024 raha toa ka 1,9% teo aloha.

I.3- Fanetsehana ny fampiasam-bola, manosika ny fitomboan'ny toe-karena ary mamorona asa

Nisafidy ny fanavaozana natao hanentanana ny fampiasam-bola tsy miankina eto Madagasikara ny Fitondram-panjakana Malagasy : amin'ny alalan'ny fametrahana ny fehezan-dalàna vaovao momba ny harena an-kibon'ny tany, ny lalàna vaovao momba ny fampiasam-bola ary ny lalàna vaovao momba ny fifandraisan-davitra. Mbola hisy ny ezaka fanampiny hisarihana ny fampiasam-bola mivantana avy any ivelany (IDE). Tafiditra ao anatin'izany ny fametrahana tontolo ahatomobona ny fandraraharàna.

Ireto fepetra fanohanana manaraka ireto no noraisina ary notsiahivina eto mba hanentanana ireo fampiasam-bola tsy miankina ireo :

- Esorina ny haba mivoaka amin'ny fanondranana harena an-kibon'ny tany sy ny fametrahana hetra tokana ahitana haba manokana sy hetra ho an'ny vokatra avy amin'ny harena an-kibon'ny tany ;
- Fananganana « guichet unique » manondrana ny vokatra avy amin'ny harena an-kibon'ny tany mba hanamora ny asan'ny mpandraharaha ;
- Antoka fitoniana mandritra ny 5 taona amin'ny alalan'ny didim-panjakana iarahan'ny Minisitry miadidy ny harena ankibon'ny tany sy ny minisitry ny Fitantanam-bola.
- Ny fe-potoana fandoavam-bola « parafiscal » sy ny saram-pitantanana ny harena ankibon'ny tany nahemotra amin'ny faran'ny volana jona fa tsy ny faran'ny volana martsa tahaka ny teo aloha.
- Fampihenana 30% ny haba manokana sy ny hetra raha misy ny fanodinana ny vokatra avy any an-toerana (3,5% fa tsy 5%)
- Fanitsiana ny famaritana ny fampiasam-bola mba tsy hanakatonana ny sehatra sasany amin'ny mpampiasa vola tsy miankina (trandraka madinika, volamena, jono kely, sns.)
- Fanazavana ny fepetra momba ny fahamarinan-toeran'ny mpampiasa vola ao amin'ny Lalàna momba ny fampiasam-bola (toko vaovao momba ny famporisihana amin'ny fampiasam-bola)
- Faneken'ny Fanjakana amin'ny fitsaràna amin'ny famahana ny disadisa

- Safidy amin'ny fidirana amin'ny tany amin'ny alàlan'ny fahafahana mandray anjara amin'ny fahazoana trano ho an'ny mpampiasa vola vahiny
- Antoka omen'ny Fanjakana miady amin'ny fakana an-keriny mivantana sy ankolaka ary ny « liberté de transfert ».

I.4- Manohy ny politikan'ny famoronana asa ho tombontsoan'ny fitomboana ara-toekarena sy fanatsarana ny tolo-draharaha omeny ny Fitondrampanjakana

Mpiasa miisa 14 466 no kasain'ny Fitondrampanjakana ho raisina amin'ny taona 2024 manerana ny andrim-panjakana sy ny ministera rehetra, ka ny 3 675 amin'ny alalan'ny fifaninanana hidirana ho mpiasam-panjakana ary 10 791 amin'ny fandraisana mpiasa mivantana (Mpiasa ho feheziny fifanarahana arakasa). Hatao laharam-pahamehana anefa ireo sehatra heverina ho manandanja toy ny Fanabeazana, ny Fahasalamam-bahoaka, ny Filaminam-bahoaka, ny Fitsarana, ny tontolo iainana ary ny Fambolena. Ny fitsinjaràna ireo asa ireo dia ho tapahina eo anivon'ny Filan-kevity ny Minisitra.

Ankoatra ireo fanomezana toerana vaovao ireo dia mpiofana voaray tamin'ny fifaninanana tamin'ny taona 2022 sy 2023 izay miisa 2 025 no hanatevin-daharana ny mpiasa eeny amin'ny ministera mpiadidy azy ireo amin'ny taona 2024.

Ireo fandraisana mpiasa vaovao ireo dia tokony hahafahana mitondra fanatsarana eo amin'ny kalitaon'ny asam-panjakana, fanohanana ny sehatra sosialy ary tantsoroka ho an'ny firoborobonan'ny toekarem-pirenena ao anatin'ny fotoana fohy ezaka. Ny Fitondrampanjakana mantsy dia mihevitra ny hampitombo ny isan'ireo ...

- Mpanabe sy mpampianatra eny anivon'ny sekoly sy « lycée » eny amin'ny tontolo ambanivohitra mba hisian'ny fanabeazana tsy isiam-panavahana, iaraha-misalahy ary tsara kalitao ho an'ny vahoaka Malagasy tsy ankanavaka ;
- Mpitsabo mpanampy sy mpitsabo amin'ny Tobim-pahasalamana fototra ambaratonga I sy II (CSB I-II), ary Mpitsabo mpandidy amin'ny Hopitaly Filamatra ho isam-paritra sy Hopitaly "Universitaires" mba hanomezana fandraisana tanana ara-pahasalamana tsara kalitao ho an'ny rehetra ;
- Mpitandro filaminana, miaramila ary zandary hiantoka ny fiainana azo antoka ho an'ny mponina manoloana ny firongatry ny jiolahy sy ny "dahalo" ary ny fivarotana antsokosoko rongony ;
- Mpiraki-draharaha sy mpitsara mba hanomezana fahafaham-po ny filana arak'isa eny anivon'ny Fitsarana ambaratonga voalohany sy ny Sampandraharaha miandraikitra ny ady amin'ny kolikoly sy ny famotsiam-bola ;
- Mpiandraikitra ny fonja mba hiantohana ny fampiharana ireo didim-pitsarana eo anivon'ny fonja, ny fanaraha-maso ny voafonja ary ny fitandroana ny filaminam-bahoaka ;

- Injeniera “agronome” sy teknisianina momba ny fambolena mba (i) hiadiana amin'ny tsy fanjarian-tsakafo sy ny tsy fahampian-tsakafo eo amin'ny ampahany amin'ny vahoaka malagasy, (ii) miantoka ny famatsiana ireo entana fototra ilaina sy (iii) hampitomboana ny vokatra ara-pambolena eto amin'ny firenena entina manatratra ny fahaleovan-tena ara-tsakafo aoriana ao ;
- Injeniera momba ny tontolo iainana sy angovo azo havaozina, biolojista momba ny tontolo iainana, mpiambina (morontsiraka, renirano ary valan-javabohary) mba (i) hiarahana ny fanamby atao fiovaovan'ny toetr'andro sy ny tontolo iainana, indrindra ny fiarovana ny zavamananaina sy ny fanomezan-danja ny harena voajanahary tsy manam-paharoa, ary (ii) ny fandrakofana hazo ny tanintsika mba hahazoan'i Madagasikara mamerina indray ny hatsarana izay nisalarany ny anarana hoe Nosy Maitso.

Ny fanamafisana ny andraikity ny Fanjakana amin'ny alalan'ireo sehatra lehibe ireo dia fepetra tena ilaina amin'ny fahombiazan'ny drafity ho an'ny Fisandratana'i Madagasikara ao anatin'ny fotoana fohy sy ivo zaka. Tsapa tokoa fa ireo fanomezana toeranasa ireo dia fanoitra tsy azo lavina amin'ny lafiny fidirana amin'ny tsenan'ny asa sy ny fampihenana ny asa tsy anatin'ny sehatra ara-dalana sy ny tsy fananana asa, indrindra ho an'ireo tanora vao nahazo diploma. Marihina fa ny politikan'ny fandraisana mpiasa dia mifototra amin'ny zotra efatra (04) lehibe, dia ny: (i) ny fampirindrana ny fiofanana sy amin'ny asa iandraiketana mba hanatsarana ny fahombiazan'ny Fitantanan-draharaham-panjakana sy hanatratrarana ireo tanjona napetraka, (ii) ireo tetikasa fampiasam-bolam-panjakana mamorona asa mivantana sy ankolaka, (iii) ireo fenitra sy filamatra iraisam-pirenena momba ny isan'ny mpiasa, ary (iv) ny famenoana ny isa banga vokatra ny fandehanan'ny mpiasa mandeha misotro ronono. Mikasika ity mason-tsivana farany ity dia andrasana hiisa 4 855 ny mpiasa handeha hisotro ronono amin'ny taona 2024 manerana ny andrim-panjakana sy ny minisitara rehetra. Ireo fandehana misotro ronono ireo dia handeha ho azy rehefa tonga eo amin'ny fetran'ny taona ara-dalana hahafahany miasa ny mpiasa iray izay napetraka ho 60 taona, afa-tsy ireo manana sata manokana toy ny miaramila, ny polisy, ny mpitsara, mpampianatra mpikaroka ary ny inspekteram-panjakana.

Sehatra anakiray ihany koa izay mamorona asa ka ifantohan'ny Fitondram-panjakana dia ny haitao amin'ny asa-tanana izay efa miisa 164 raha ny tarehimarika azo.

I.5- Tombam-bidy vaovao ho an'ny loharanon-karena vaovao ho tombontsoan'ny vondrom-piarahamonina itsinjaram-pahefana ary fanamafisana mitohy mahakisika izay fitsinjaram-pahefana izay

Ny fitsinjaram-pahefana araka ny voalazan'ny lalàna 2014-020 dia nanome loharanom-bola manokana ho an'ny tompon'andraikim-panjakana any an-toerana saingy tsy nisy ny tombam-didin'ireo harena ireo no nampiharina nanomboka ny taona 2014. Manapa-kevitra ny Fitondram-panjakana malagasy avy eo ny hampihatra ireo tombam-bidy ireo mba hanatsarana ny harenan'ireo vondrom-piarahamonina ireo sy hampiharana ny « Politique Nationale pour la Décentralisation Emergente » na PNDE.

Mbola hanamafisana ny fitsinjaram-pahefana, faritra roa vaovao no kasaina avoaka, miaraka amin'ny vinavinan'ny tetibola momba ny fampandehanan-draharaha sy ny fampiasam-bolany amin'ity lalàna mifehy ny fitantanam-bola 2024 ity.

Ny boriboritany rehetra dia ahazo fampiakarana 16,66% amin'ny fanampiana ara-bola izay omena azy ireo mba ahafahany mampitombo ny fahafahana mamaly ny filan'ny mponina ao aminy.

Ankoatra ireo fironana ankapoben'ny LFI 2024 ireo, ity Lalàna momba ny Fitantanam-bola ity dia manokatra ny fahafahana hiresaka momba ny mety hisian'ny fanavaozana ny vidin-tsolika araka ny toe-draharaha misy manerantany mandritra ny taona 2024.

II- VINAVINA ARA-TOE-KARENA

1. Fanombanana indray ny fivoaran'ny toe-karena ho 4,0% ny taona 2023

- Io tarehimarika io dia vokatry ny tranga nisy teo amin'ny sehatra iraisam-pirenena sy teto an-toerana anisan'izany :
  - Ny fitohizan'ny fifanentanana ara-jeopolitika iraisam-pirenena (fifandirana ao Okraina sy Afovoany Atsinanana) izay miteraka fisalasalana ;
  - Ny fanamby atrehin'ny sehatry ny famokaran-damba malagasy amin'ny fanakatonana ny fatiantoka ny marika mpanjifa maro any Eoropa (vokatry ny valan'aretina Covid-19) ;
  - Ny fiavian'ny rivodoza mahery vaika amin'ny telovolana voalohany amin'ny taona 2023, izay miantraika amin'ny asa ara-toekarena sy ny fotodrafitr'asa ;
  - Ny fisondrotry ny vidim-piainana izay hita ambony kanefa niabo ihany (12,4% ny faran'ny volana martsa, 11,4% ny faran'ny volana jona, ary 8,2% amin'ny faran'ny volana septambra) ;
  - Ny fandrosoana tsara eo amin'ny sehatry ny fizahan-tany ahitana mpizahatany 173.879 mandritra ny 9 volana amin'ny taona ;
  - Ny fihenana ny tinady iraisam-pirenena mahakasika vokatry ny harena an-kibon'ny tany izay avy amin'ny ny fihenana ny vidin'ny tsena iraisam-pirenena, na dia eo aza ny hazakazaka amin'ny fanaraha-maso ny rojo famatsiana mineraly ho an'ny fironana amin'ny karazana angovo (nickel, cobalt, graphite, lithium)
- Ny fivoaran'ny toe-karena ny taona 2023 dia notombanana ho 4%.

2. Vinavina ara-toekarena ny taona 2024

- Ny taona 2024, ny fisondrotry ny harikarena faobe dia ahatratra 4,5% : ny « secteur primaire » dia ahatratra 4,4% ny fisondrotry, ny « secteur secondaire » dia 5,1% ary ny « secteur tertiaire » dia tokony ho 4,5% ny fivoarany.

- Ny fivoran'ny toe-karena dia tohanan'ny sehatry ny harena an-kibon'ny tany izay mahatratra 7,2%, 4,9% ny famokaran-damba, 4,0% ny foto-drafitr'asa, 10,1% ny fizahan-tany, 5,9% ny seha-pitaterana ary 10,7% ho an'ny serasera fifandraisan-davitra.
- Ireo fanavaozana natao dia tokony hitondra vokatry tsara ny taona 2024 ka anatin'izany ny (i) lalàna vaovao mifehy ny fampiasam-bola, (ii) ny fitsipika vaovao mifehy ny harena an-kibon'ny tany, (iii) ary ny rafi-ara-pitsarana navaozina sy ny lalàna mifehy momba ny fifandraisan-davitra.

III- FITODIKY NY TETIBOLAM-PANJAKÀNA AO AMIN'NY LALÀNA MIFEHY NY FITANTANAM-BOLAM-PANJAKÀNA 2024

III.1- VOLA MIDITRA

III.1.1- HETRA

III.1.1.1- HO AN'NY VOLA MIDITRA AMIN'NY HETRA ANATINY :

Ho an'ny taom-panatanterahana tetibola 2024, ny Fitondram-panjakàna, ao anatin'ny politika ankapobeny dia maminavina ny tahan'ny tsindrin-ketra tsy afakaratsaka ho 12,9%. Ny tahan'ireo vola miditra ara-ketra anatiny dia mahatratra ny 7,0% amin'ny PIB ho an'ny taona 2024 raha toa ka 6,8% izany tamin'ny taona 2023. Ny vinavina amin'ny vola miditra ara-ketra anatiny tsy afakaratsaka ho an'ny taona 2024 dia mahatratra 5 492,71 miliara Ariary raha 4 786,16 miliara Ariary izany tamin'ny taona 2023. Misy ny fepetra vaovao araka ny lalàna sy ara-panjakana ho raisina izay tomanana hampiditra hetra mitentina 590,90 miliara Ariary.

KARAZANY	Miliara Ariary	
	LFI 2023	LFI 2024
Hetra mikasika ny vola miditra	1 379,32	1 609,34
Hetra alaina amin'ny karama sy ny toa azy	717,78	889,32
Hetra alaina amin'ny fitomboan-karena avy amin'ny fanana mitera-bola	54,55	77,79
Hetra alaina amin'ny tombom-barotra	14,33	13,73
Hetra tambatra	131,83	141,12
Sara-panoratana sy famindran-tompo	51,69	47,80
Haba amin'ny tombam-bidy	1 643,66	1 739,58
Hetra alaina amin'ny Tsenam-baro-panjakàna	100,80	115,57
Hetra tsy mivantana alaina amin'ny fandania	666,63	827,27
Hetra amin'ny fifanaraham-piantohana	14,55	16,84
Haban'ny hajia	9,69	12,88
Hetra hafa	1,33	1,45
TONTALINY	4 786,16	5 492,71

III.1.1.2- MIKASIKA IREO FEPETRA ARA-KETRA :

Mba ho fanatsarana ny fahitàna ny tontolon'ny fandraharahana izay nandalo fotoan-tsarotra taorian'ny krizy ara-pahasalamana sy ny fisondrotry ny vidim-piainana maneran-tany, ireo fepetra vaovao ara-ketra entin'ny Lalàna mifehy ny tetibolam-panjakana ho an'ny taona 2024 dia mitsinjio amin'ny ankapobeny ny fahamarinan-toeran'ny fomba fitakian-ketra. Ity Lalàna mifehy ny fitantanambolam-panjakàna ity dia miavaka amin'ny :

- tsy fisian'ny hetra na haba vaovao ;
- fitazonana ireo tahan-ketra teo aloha ;
- fanohizana ny fanomezana ainga vao ara-toekarena amin'ny alalan'ny fihazonana ireo fepetra noraisina tany aloha ho an'ireo sehatra tena voakasiky ny areti-mandringan'ny COVID-19.

Ireo fepetra vaovao dia mikendry ny hanatsarana ny fahefa-mpandraisan'anjaran'ireo mpandoa hetra no sady manatsara ireo fidiran-ketra. Ireo hevi-dehibe amin'izany dia mahakasika indrindra ny :

- fanatsaràna ny fitantanana ara-ketra ;
- fampananan'antoka ireo fidiram-bola ;
- fandraisana fepetra vitsivitsy ho famporisihana ara-ketra.

Mba ho fiantohana ny fahombiazan'ireo lahasan'ny Fandraharahana ara-ketra dia misy ny fanitsiana sy fanoritana mazàva vitsivitsy novolavolaina momba ireo fitsipika amin'ny fameran-ketra. Manohy hatrany ireo ezaka sy asa mba ampidirana amin'ny ara-dalàna ireo sehatr'asa tsy mandoa hetra ihany koa ny Fandraharahana ara-ketra.

Miainga avy amin'ny vina hiantohana ny fitomboana ho an'ny rehetra avy eny ifotony sy ho fampiroboroboana ny Drafitrasa nasionalin'ny fitsinjaram-pahefana isandratana (PNDE), ny fidiram-bolan'ireo Vondrom-bahoakam-paritra itsinjaram-pahefana (CTD) kosa etsy andaniny dia nohatevenina amin'ny alalan'ny fampiakarana ny fetra amin'ny fikajiana ny hetra tambatra. Noforonina araka izany ny fameran-ketra tokana hampiharina amin'ireo mpandoa hetra izay manana vola maty tsy nahatratra ny fetra amin'ny fandoavana TVA. Noraisina ihany koa ireo fepetra ara-ketra vitsivitsy mba ahafahan'ireo mponina marefo misitraka ny fanampian'ireo fikambanana ara-tsosialy amin'ny alalan'ny fandrishana amin'ny fanomezana fanohanana ara-bola na ara-pitaovana ho an'ny tombotsoa iombonana. Manaramaso akaiky ny fampiharana ireo fepetra ireo hatrany ny Fandraharahana ara-ketra.

Ireo fitsipika ara-ketra vaovao noraisina dia mahakasika ny hetra amin'ny vola miditra sy ny toa azy, ny sara amin'ny fanoratana, ny haba amin'ny tataom-bidy, ireo hetram-bondrom-paritra, ny fepetra iombonana ary ny paika arahina ara-ketra vitsivitsy :

1. Fanatsarana ny fitantanana ara-ketra

- Famoronana ny fameran-ketra tokana ho an'ireo mpandoa hetra manana vola maty latsaky ny 400 tapitrisa Ariary (+26,50 miliara Ariary) ;
- Fanamarinana sy fikajiana ny hetra amin'ny vola miditra amin'ny fanondranana (IREx) eny amin'ny Sampana mpirotsaka an-tsehatra mpitantana ireo antontan-taratasin-ketra aorian'ny fanambarana fanondranana ataon'ny mpandoa hetra eny amin'ireo sampan-draharahan'ny Fadintseranana ;
- Fameran-ketra amin'ny hetra tambatra ireo olona misehatra amin'ny asan'ny fahasalamàna ary manan-tsafidy izy ny ho tataovan-ketra amin'ny hetra amin'ny vola miditra dieny eny ampamorony ny seha-pihariany ;
- Adidy ny amin'ny fitanan-kaonty ara-dalàna amin'ny iray amin'ireo fiteny ofisialim-pirenena na an-tsora-tànana izany na ara-kajy mirindra ;

- Famerana ny fara-fandoavana ny hetra tambatra ho an'ireo mpandoa hetra manana taom-piasana tsy manaraka ny taom-piasana mahazatra.
- Fampitovina ny mari-bolan'ny sazin-ketra noho ny tsy fametrahana ampiharina amin'ireo mpandoa hetra amin'ny vola miditra na ohatrinona na ohatrinona ny vola matiny, amin'ny an'ireo mpandoa hetra tambatra, ary izany dia miankina amin'ny vola matin'izy ireo ;
- Fanoritana mazava momba :
  - ✓ ny andraikitra mahakasika ny fametrahana ny antontan-taratasy momba ny vidin'ny famindrana : ireo olona iharan'izany, ireo andraikitra ara-panambarana sy ara-antontan-taratasy, ireo daty fara-fametrahana izany ;
  - ✓ ny fototra famerana ny haba mifanentana mahakasika ny saram-panoratana sy famindran-tompo;
  - ✓ ny fahafahafana manala ny TVA n'ny faktiora nividiana fanànana mifaka ilaina amin'ny fampisakafana anaty Orinasa ;
  - ✓ ny fanomezana taratasy fanamarinam-ponenana ara-ketra ;
- Fandoavana amin'ny lelavola ny taberim-bidy mikasika ny solika araka ny voasoratra ao amin'ny Fehezan-dalàna momba ny hetra ;
- Fampidirana ny fomba fitsinjaràna ireo vola ho an'ny Fanjakana sy ireo Vondrom-bahoakam-paritra itsinjaram-pahefana amin'ny tamperi-bidy mikasika ny solika ;
- Famerenana ireo fepetra mikasika ny fahazoan-dalana hisokatra amin'ny fivarotana zavapisotro misy alikaola ho an'ireo vahiny manana « Fahazoan-dalana hampiasa vola na Fahazoan-dalana hiasa » ;
- Fahafahana manala ny TVA izay misoratra mazava ao amin'ny fakitoria nividiana ireo vokatra tsy nahazo fanafoanan-ketra na raharaha nilaina tamin'ny fampihodinana ara-dalàna ny orinasa, ka naloa tamin'ny lahasan'ny banky amin'ny alalan'ny finday ;
- Famoahana ampahibemaso ny anaran'ireo orinasa manan-trosa amin'ny Fanjakana amin'ny famerenana ny trosan-kaba TVA ;
- Famoronana ny rejisitra foibe sy adidy ny amin'ny fitazomana ny rejisitra manokana momba ireo mpisitrika tena izy ho an'ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra sy fiorenana araka ny lalàna.

2. Fampananana antoka ireo vola miditra avy amin'ny hetra

- Famerana ny fanalàna ireo zana-bola ampiasaina ao amin'ny orinasa tsy mpikambana nefa anaty vondrona iray, toy ireo zanabola azo avy amin'ny fandrotsahan'ny mpikambana iray vatsim-bola ;
- Fampihenana ny fe-potoana mikasika ny sata amin'ny toeram-piasana raikitra :

- ✓ ho roapolo amby zato (120) andro ho an'ny tokotanim-piasana amin'ny fanamboarana, ny tetikasam-pananganana na tetikasam-panorenana na ireo asa fanarahamaso mifandraika amin'io tetikasa io ;
- ✓ ho sivifolo (90) andro ho an'ny fampitaovan-draharaha.
- Fanitsiana ny hetra fandoa farafahakeliny amin'ny hetra amin'ny vola miditra (+42,52 miliara Ariary) ;
- Fameran-ketra amin'ny tsenam-baro-panjakana amin'ireo vola azo avy amin'ny tsena mikasika ireo fampanofana trano amin'ny fanjakana (+8,50 miliara Ariary) ;
- Fanoritana mazava momba ny fameran-ketra amin'ny fitanana ifotony ireo hetra amin'ny tamberim-bidy sy ny zana-bolan'ireo olon-tsotra sy rafitra mizaka zo aman'andraikitra tsy miorim-ponenana eto (+5,90 miliara Ariary) ;
- Fanatsarana ireo fepetra ara-ketra mahakasika ny vola ho enti-miomana sy ireo fihenana-danja nanjary tsy nanana antom-pisiana (+ 23,80 miliara Ariary) ;
- Fametrahana ho anisan'ny adidy ho ireo orinasa misehatra amin'ny « Tao-trano sy taozava-baventy ny fitazomana ny fitanan-kaonty mamakafaka sy ny taratasy mirakitra ny tahirin'entana tahaka ny orinasa misehatra amin'ny taozava-baventy araka ny indostria (+ 35,25 miliara Ariary) ;
- Fametrahana ireo fepetra enti-miady amin'ny fanararaotana amin'ireo fifampiraharaha ara-bola hifanaovan'ireo orinasa heverina fa misy fifandraisany mikasika indrindra :
  - ✓ ny latsakemboka amin'ny tsinjara sara-foibe na saram-pitantanana foibe sy ny saran'ny fanampiana ara-tekhnika (+ 12,80 miliara Ariary) ;
  - ✓ ireo tamberim-bidy ;
  - ✓ ireo fividianana eny amin'ny fikambanana mpampivondrona ;
  - ✓ ireo zanabola raiki-trosa izay tsy maintsy manaja ny tahan'ny fitosana sy ny zana-pampanjariana renivola araka ireo fitsipi-pahamalinan'ny Vaomiera Mpanara-maso ny Banky sy ny Fanjariam-bola (CSBF) ;
- Fametrahana ny sampana mifantoka amin'ny fifanakalozam-baovao iraisam-pirenena ;
- Fametrahana ireo fepetra hanamoràna ny famorian-ketra toy ny :
  - ✓ famoahana am-pahibemaso ny anaran'ireo tsy nahaloha vola ;
  - ✓ fandraràna ny fandoavana amin'ny lelavola eo amin'ny samy mpandao hetra tsy anatin'ny ny fameran-ketra tena izy, mihoatra ny fetra izay ho faritan'ny didy amampitsipika ;
- Fahafahan'ny Fandraharaha ara-ketra mamoaoka fanindroany fampahafantarana voalohany mikasika ny fe-potoana iray nanaovana fitsirihana ka hajaina arak'izany hatrany ireo zo amin'ny

fiarovan-tenan'ireo mpandoa hetra voalazan'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra.

3. Ireo fepetra amin'ny fandrisionana ara-ketra

- Fanesorana hatramin'ny 75 isan-jaton'ireo fandaniana mikasika ireo fanomezana omena ireo tsangan'asa fanasoavam-bahoaka ahitan'ny besinimaro tombotsoa araka ny didim-panjakana ;
- Fahafahan'ireo orinasa mandoa hetra tambatra mampiditra ireo fandaniana ireo ho anisan'ireo ahafahany misitraka ny fampihenana-ketra ;
- Fahafahana manala ny TVA amin'ny fividianana ireo entana natao fanomezana hoan'ireo tsangan'asa fanasoavam-bahoaka ahitan'ny besinimaro tombotsoa araka ny didim-panjakana ;
- Fanafoanana ny TVA amin'ireo vokatra sy/na ireo entana amin'ny tahirin'entan'ny orinasa mpanolotra raha toa ka atao fanomezana ho an'ireo tsangan'asa voalaza etsy ambony izany.

III.1.1.3- MIKASIKA IREO FEPETRA ARA-PITANTANANA NY HETRA :

Mikasika ny fanatsarana ny famorian-ketra, ny Foibem-pitondrana Ankapoben' ny hetra dia manao ho laharam-pahamehana ireto fepetra manaraka ireto :

- Fitsirihana ara-ketra (+ 50,00 miliara Ariary) ;
- Fanapariahana ny rindrambaiko SAFI (+ 97,49 miliara Ariary) ;
- Fanaraha-maso ireo fifanarahana amin'ny fanatrarana tanjona amin'ireo Foibem-pitondrana ara-paritra ny hetra sy ireo birao mpirotsaka an-tsehatra (+12,50 miliara Ariary) ;
- Fiantraikan'ny fandoavam-bola « delta » amin'ny sehatry ny solika amin'ny tahan'ny TVA ho 20 isan-jato ho an'ny GO sy SP ary fampiharana ny rafitra fanitsiana miandalana ny vidiny manara-drafitra (+73,45 miliara Ariary) ;
- Fanafoanana ny fifanarahana amin'ny fanonerana ny trosam-panjakana sy ny volany amin'ny hafa (+20,81 miliara Ariary) ;
- Fanaraha-maso ny famoriana ny Hetra amin'ny tsenam-barom-panjakana (+60,00 miliara Ariary) ;
- Fanohizana ireo ezaka ataon'ny Fandraharahana ara-ketra amin'ny fampanarahan-dalàna ny sehatr'asa tsy mandoa hetra (+5,80 miliara Ariary).

Tabilao : Fiantraikan'ireo fepetra araka ny lalàna sy ara-pitantanana ny hetra

Miliara Ariary

Fepetra ara-ketra ho an'ny teti-bola amin'ny fitantanam-bolam-panjakana teny ampiandohana ho an'ny taona 2024	Sora-bola
Fepetra araka ny lalana (1)	270,87
Fomba famerana ny hetra vaovao tokana ho an'ny mpandoa hetra nahatratra Vola maty latsaky ny 400 000 000 Ariary	26,50
Fandoavana IMP amin'ny vola miditra avy amin'ny fampanofana trano amin'ny sampan-draharaham-panjakana	8,50
Fanatsarana ny fepetra momba ny fikarakarana ara-ketra reo vola ho enti-miomana sy ireo fihenana-danja nanjary tsy nanana antom-pisiana	23,80
Andraikitra amin'ny fitazonana ny fitanan-kaonty mamakafaka sy taratasy mirakitra ny tahirin'entana ho an'ny orinasa miasa amin'ny sehatry ny tao-trano sy asa vaventy mitovy amin'ny orinasa misehatra amin'ny taozava-baventy	35,25
Fampiharana ny fepetra momba ny vidin'ny famindrana	30,20
Fitanana ifotony ny hetra sasany eo amin'ny sehatry ny lavanila	18,50
Fanitarana ny fandoavan-ketra amin'ny alàlan'ny rafitra banky sy lahasan'ny banky amin'ny alalan'ny finday	30,50
Fanitsiana ny ampahany azo esorina amin'ny fandania mahakasika ny fifampiraharana ara-bola hifanaovan'ireo orinasa heverina fa misy fifandraisany	12,80
Fanitsiana ny fanangonan-ketra farany ambany indrindra amin'ny Hetra mikasika ny vola miditra	42,52
Fiantraikan'ny fepetra mahakasika ny fitanana ifotony ireo hetra amin'ny tamberim-bidy sy ny zana-bolan'ireo olon-tsotra sy rafitra mizaka zo aman'andraikitra tsy miorim-ponenana	5,90
Fampandehanan-ketra mifandraika amin'ny fiovan'ny hetra amin'ny fidiram-bolan'ny mpanondrana vokatra avy amin'ny fambolena sy ny ala : fampiharana ny taha 3% amin'ny teti-bidin' ny vokatra haondrana isaky ny asa fanondranana ka voafetra ho telo (3) ny fe-potoana fandoavana azy	36,40
Fepetra ara- pitantanana ny hetra (2)	320,05
Fitsiriana ara-ketra	50,00
Fametrahana SAFI	97,49
Fanaraha-maso ny fifanarahana fampandehana miaraka amin'ireo birao mpampiditra hetra rehetra, sy ireo talen-ketram-paritra	12,50
Ny fiantraikan'ny fandoavana "delta" amin'ny sehatry ny solika amin'ny tahan'ny TVA 20% ho an'ny "GO" sy "SP" ary ny fampiharana ny rafitra fanitsiana miandalana ny vidiny	73,45
Fanafoanana ny fifanarahana amin'ny fanonerana ny trosam-panjakana sy ny volany amin'ny hafa	20,81
Fanaraha-maso ny fanangonan-ketra mahakasika ny IMP	60,00
Fanohizana ny ezaka ataon'ny Sampandraharahan'ny hetra ho fampidirana ho amin'ny sehatry ny ara-dalana ireo izy mbola misehatra tsy ara-dalana;	5,80
TONTALINY (1+2)	590,92

III.1.2- FADINTSERANANA

Mitohy ho amin'ny taona 2024 ny fampiasana ara-kajy mirindra ny fitantanana ny fizotra sy fanatanterahana ny raharaham-panjakana eo anivon'ny Fandraharahana ny Fadintseranana.

Ankoatra izay, ny fanitarana ny fahita soritaratra ho 100% eny anivon'ny biraon'ny Fadintseranana sy ny fanavaozana ny fikirakirana ny taratasy manambara ny entana entin'ny fiaramanidina sy ny fifehezana ny fampiasana ireo fitaovana amin'ny fitantanana ny risika andranomasina sy an'habakabaka dia hanafaingana ny fandalovana eny anivon'ny sisin-tany sy ho fanatsarana ny sehatry ny fifanakalozana ara-barotra.

Ho amin'ny taona 2024, ny sehatra ivelany dia vinavinaina hitondra fahamarinan-toerana mikasika ny vidin'ny solika ary hampidangana ny fitadiavana akora fototra.

III.1.2.1- NY AMIN'NY FAMPIDIRAM-BOLA AMIN'NY HABAN-TSERANANA :

4687,0 miliara Ariary no vinavinaina ho tafiditry ny Faditseranana ao amin'ny kitapom-bolampanjakana. Ny ampaha efany amin'izany fampidirana izany dia azo avy amin'ny fakan-ketra avy amin'ny fanafarana solika, ary ny 75% kosa dia azo avy amin'ny fanafarana entana ankoatra ny solika.

en milliers d'Ariary

Nature des droits et taxes	Prévision de recettes
Droit de douane	1 143 300 000
TVA à l'importation	2 375 500 000
Taxe sur les produits pétroliers	316 300 000
TVA sur les produits pétroliers	850 300 000
Droit de navigation	1 600 000
Somme	4 687 000 000

III.1.2.2- MIKASIKA NY FEHEZAN-DALANA MOMBA NY FADINTSERANANA :

Ny fanovàna noentina tao anatin'ny fehezana-dalana momba ny Fadintseranana dia mikendry ny :

- Fampidirana ny rijan-teny mahakasika ny sata ara ekonomika nankatoavina ;
- Fanafoanana ny fahazoana fanafahana amin'ny sara sy haba momba ny fepetra manokana ho an'ny sambo ;
- Fampidirana ny rijan-teny vaovao mahakasika ny sehatra fifanakalozan-kevitra araka ny torohevitra voalaza ao anaty fifanarahana momba ny fanamorana ny fifanakalozana avy any amin'ny fikambanana iraisam-pirenena momba ny varotra ;
- Fampifanarahana ny rijan-teny mikasika ny zo amin'ny fitsarana ;
- Fanitsiana ny anaran'ireo akora azo tamin'ny alalan'ny fanodinana tsy handoavana haban-tseranana ;

- Famelana ny fahazoan'ny Fandraharahana ny Fadintseranana hamarotra ny entana any amin'ny fitobian'entana miaraka amin'ny fetran'ny fifaninanana noho ny antony ho fiarovam-pirenena, ho fanasoavam-bahoaka na ho fahafahana ;
- Fanovana ny fe-potoana hidirana ao anatina faritra afak'haba ;
- Fanitsiana ny diso ara-materialy.

III.1.2.3- MIKASIKA NY LAZAM-BIDY AMIN'NY FADITSERANANA :

Ny fanovàna momba ny lazam-bidy amin'ny Faditseranana dia miompana amin'ny :

- Fanasarahana ny zana-tsokajin'ny lavanila araka ny fitakian'ireo mpisehatra fa tsy azo tsinontsinoavina ny lavanila « cut » ;
- Fanasarahana ny zana-tsokajy laharana 1001.99 hisian'ny zana-tsokajy « froment (blé) tendre » ;
- Famerenana ny haban-tseranana amin'ny zana-tsokajy laharana 1502.10 00 « Suif »
- Fanasarahana ny zana-tsokajy laharana 1602.10 00 ho an'ny fandoavana haba amin'ny « Autres préparation et conserve de viande, d'abats, de sang ou d'insectes » ho an'ny fampiasana sakafo ;
- Fandoavan-ketra ho an'ny siramamy amin'ny zana-tsokajy laharana 1701.12, 1701.13 ary 1701.14 amin'ny taha 20% ho an'ny haban-tseranana, siramamy izay voasokajy ho azo ampiasain'ny mpanjifa avy hatrany ;
- Fanafahana ny haban-tseranana amin'ny fanondranana ny harena voajanahary tsy azo havaozina ;
- Fanovana ny fanambarana sokajin'entana ary fandoavan-ketra ho an'ny zana-tsokajy laharana 3808.91 10 toy izao manaraka izao « Pour insectes volants, y compris les moustiques, présentés sous toutes les formes (spirales, spray, liquides et autres) » amin'ny taha 20% ho an'ny haban-tseranana ary 20% ho an'ny TVA ;
- Fanasokajiana ny lazam-bidy araka ny politikan'ny lazam-bidy nasionaly, manaraka ny modely navoakan'ny CNUCED ho amin'ny sokajy laharana 3920 sy 3921.
- Fampifanarahana ny tahan'ny haban-tseranan'ny vokatra sasany tafiditra ao anatin'ny lisitra « exclusion APE » amin'ny tahan'ny NPF ;
- Fampidirana amin'ny anarana statistika nasionaly ny zana-tsokajy ho an'ny akora fehezin'ny Fifanarahana momba ny fandrarana ny fanamboarana, ny fitahirizana ary ny fampiasana fitaovam-piadiana simika sy ny famotehana azy, manaraka ny toromariky ny fikambanamben'ny faditseranana erantany.

- Famerenana ny haban-tseranana ho amin'ny zana-tsokajy laharana 4803.00 20 « Ouate de cellulose de 12 à 25 g/m², utilisée pour la fabrication de papier hygiénique, présentée en bobine de 1m et plus de diamètre et 20 cm et plus de largeur ».
- Fanovana ny fanambarana sokajin'entana laharana 4818.90 10 toy izao manaraka izao « Ouate de cellulose de 12 à 25g/m², utilisée pour la fabrication de couches, présentée en bobine de 1m et plus de diamètre et de largeur inférieur ou égale à 36 cm » ;
- Fanasarahana ny zana-tsokajin'ny entana « friperie » araka ny fangatahan'ny ANMCC ;
- Fanitsiana ny fahadisoana ara-matérialy ho an'ny zana-tsokajy laharana 8701.30.

III.1.2.4- FIANTRAIKAN'NY FANOVANA :

Ny fiantraikan'ireo fanovàna ny lazam-bidy eo amin'ny fidiran-ketra dia tomanana ho 15,56 miliara Ariary ho an'ny taona 2024.

III.2- FANDANIAMBOLAM-PANJAKÀNA

III.2.1- Antontankarama

Ny fitantanana tsara ny karama ilaina amin'ny fampandrosoana ara-toekarena ny firenena

Isan-taona ny Antontankarama dia mipetraka ho fandania voalohany anatin'ny tetibola ankapobeny. Noho izany, ny fifehezana ny fitomboany isan-taona dia tena ilaina mba hampitoetra azy ho afaka aloa sy tsy hanasazy ireo fandania hafa entina hanatsarana ny fari-piainan'ny vahoaka Malagasy, indrindra ny Tetikasa fampiasam-bolam-panjakana sy ny famindrmbola mankany amin'ny sehatra ara-tsosialy. Ao anatin'ity Lalàna mifehy ny Fitantanambolampanjakana 2024 ity, ny tetibola aompana ho an'ny karama dia mitentina 4 086,86 miliara Ariary, io sorabola io dia mitana ny 5,16%-n'ny harikarena faobe ary 24,43% amin'ny Fandania manontolo, izay tsy mivaona amin'ny lasitra momba ny fitomboana ara-toekarena.

Raha ampitahaina amin'ny sorabola ho an'ny karama voarakitra ao amin'ny Lalàna mifehy ny Fitantanambolampanjakana 2023, ny antontakarama ho an'ny taona 2024 dia tokony hisian'ny fitomboana +462,95 miliara Ariary. Fitomboana izay azo hazavaina avy amin'ny antony maromaro mitambatra :

- (i) singa ara-drafitra (+154,11 miliara Ariary) izay mampiova ny fitomboana ho an'ny antontakarama toy ny fiakarana grady, ny fivoaran'ny sokajinasa, ny fikajiana taona feno anatin'ny taona 2024 ny fampiharana ireo fepetra noraisina tamin'ny 2023, Vonjy rano vaky ho an'ny fahafatesan'ny mpiasam-panjakana mbola am-perinasa, ny ary koa ireo tambin-karama momba ny fisotroan-dronono sy ny tambin-karama noho ireo filan-tsasatra tsy nalaina, sy ;

- (ii) singa ivelany (+308,84 miliara Ariary) toy ny fandraisana mpiasa avy amin'ny fifaninanana na fandraisana mivantana, ny fampitomboana ny tambikarama ho an'ny trano fonenana izay sitrahin'ny mpiasa eo anivon'ny Fanabeazam-pirenena ny fanitsiana ny karaman'ny mpiasa hifanaraka amin'ny vinavinan'ny fisondrotry ny vidim-piainana ho an'ny taona 2024, ny fanefana ny karama tsy voaloha tamin'ireo taona tany aloha, ary ny fandoavana ny latsakemboky ny mpampiasa ao anatin'ny Kitapombolan'ny fisotroan-dronono sivily sy miaramila ao anatin'ny fanefana ny elanelan'ny taha eo amin'ny latsakemboky ny Fisotroandronono ho an'ireo mpiasa voafehin'ny fifanarahana arakasa tafiditra ho mpiasam-panjakana raikitra.

Nanomboka tamin'ny taona 2019, ny Fitondrampanjakana dia nizotra tamin'ny fanatsarana ny fitantanana ny antontakarama eny anivon'ny Andrimpanjakana sy ny minisitera mba hahatonga ny loharanpn-kery rehetra, na ara-pitaovana na arak'olona hiasa ho an'ny fampivoarana ny toekarena sy hanatsarana ny kalitaon'ny tolodrahara omen'ny Fanjakana.

III.2.2- Kitapombola ho an'ny fisotroandronono :

Mihatsara ny fahasalamana ara-bola ho an'ny rafitra fisotroan-dronono eto amintsika noho ny vokatra tsara nentin'ny fanavaozana notanterahan'ny Governemanta

Tato anatin'ny taona faramparany, ny fahasalamana ara-bolan'ny rafitra fisotroan-dronono malagasy dia nosimbain'ny fatiantoka teo amin'ny Kitapombolan'ny fisotroan-dronono sivily sy miaramila (CRCM). Tsapa tokoa fa noho ny tsy fahampian'ny isan'ireo mpiasa izay tokony handoa latsakemboka miohatra amin'ny isan'ny mpandray fisotroan-dronono, ity kitapombola ity, izay, raha tsiahivina, dia manaraka ny fotokevitra hoe izay voaangona no zaraina (« par repartition »), isan-taona dia tsy maintsy vatsian'ny Fanjakana vola mba hanajana tanteraka ny zon'ireo mpiara-miasa voasoratra ao aminy. Ny taona 2024, ny sandan'io famatsiana io dia mitentina 285,95 miliara Ariary, izay 1,74%-n'ny fandania manontolo amin'ny tetibola ankapobeny ary 2,94%-n'ny vola miditra avy amin'ny hetra afa-karatsaka. Zava-dehibe ny hanamarihana fa raha refesina amin'ny sandany ara-bola, io fanampiana io dia hahitana fihenana lehibe tokoa raha oharina amin'ny tamin'ny 2023 (-25,23 miliara Ariary) noho ny fiantraikan'ny fandraisana mpiasa vaovao, izay hitondra amin'ny fitomboan'ny isan'ny mpandray latsakemboka ary ireo fepetra hitondrana fanavaozana nataon'ny Governemanta nanomboka ny taona 2019 hanitsiana ny rafitra fisotroan-dronono. Ohatra amin'izany, ny Fitondrampanjakana dia

(i) nanomboka nanadio ny antontanisa mahakasika ny mpandray fisotroan-dronono, (ii) nanova ny satan'ireo mpiasa ECD hanjary ELD noho ny tanjona hampiditra ireo mpiasa ireo ho mpikambana anatin'ny kitapombolan'ny fisotroan-dronono, ka hampitombo ny isan'ny mpandray latsakemboka, (iii) hanefana ireo latsakemboka ataon'ny mpampiasa tsy voaloha teo aloha. Tetibolam-paritany sy ny kaominina an-tanàn-dehibe sasany, (iv) hamotsiana ny ampahany amin'ny latsakemboka izay miandry ny didy famerenana ireo vola mihoatra voaray izay tafiditra ao anatin'ny « compte d'attente » eo anivon'ny Tahirim-bolam-panjakana. Fepetra hafa ihany koa no efa an-dalana amin'izao fotoana izao, saingy atao tsikelikely ny fandraisana sy ny fampiharana azy ireo. Na izany aza, na inona na inona

endriny, na izany eo amin'ny lafiny fitantanana, na eo amin'ireo singam-pamaritana na ara-drafitra, ireo fanavaozana ireo dia mikendry any aoriana any ny fifandanjan'ny kaonty eo amin'ny Kitapombolan'ny fisotroandronono Malagasy.

Mikasika ny fivoaran'ny vinavinan'ny vola miditra sy mivoaka ho raketina eo amin'ny kitapombola roa tonta amin'ny taona 2024, dia heverina fa ny fandaniaza lazaina hoe « dépenses de prestations » (fisotroan-dronono, arrérages, vonjy rano vaky noho ny fahafatesan'ny mpisotro ronono, fanonerana ny latsakemboka, sns.) ny vola miditra avy amin'ny latsakemboka (anjaran'ny mpiasa sy ny anjaran'ny mpampiasa) dia mampiseho taham-pitomboana mitovy amin'ny voarakitra tamin'ny taona 2023, izany hoe +25,92% ho an'ny vola miditra ary +15,93% fotsiny ho an'ny fandaniaza. Raha ny sanda ara-bola no jerena dia tokony hitombo +194,19 miliara Ariary ny vola miditra ka hitentina 943,32 miliara Ariary amin'ny faran'ny taona 2024, raha toa ka +168,95 miliara Ariary ny fandaniaza izay tokony hitentina 1 229,27 miliara Ariary.

III.2.3- Fandaniaza-bola tsy mifandraika amin'ny fifandanjana sy ny fampiasam-bolam-panjakana

Fanokanana vola miompana amin'ny fahombiazana

Ny fampifandraisana ny fanatrarana ny tahan'ny fitomboan-karena sy ny fifehezana ny fitantanam-bolam-panjakana dia tsy maintsy mandalo amin'ny fanatsarana ny fanaovana ny tomban'ezaky ny fahombiazan'ny fandaniaza sy ny fandraisany anjara eo amin'ny sehatra ara toe-karena sy ny fitantanam-bolam-panjakana. Ankoatran'ny fanaovana ho laharam-pahamehana ny fandaniaza mifandray amin'ny sehatra sosialy sy ny sehatra fotodrafit'asa izay mampisy ny fitomboan-karena sy ny famoronana asa, ary ny sehatry ny famokarana, dia nisy ny fijerena manokana ireo mety ho fandraisana anjaran'ny fandaniaza-bolam-panjakana tsirairay avy ka ny fanavaozana ny fitantanana ny fahombiazana no hanatanterahana izany.

Io fanavaozana io dia aseho amin'ny alalan'ny fijerena ifotony ny fanovana ny Rafitry ny fahombiazana, izay ampiasain'ny rafi-draharaham-panjakana rehetra, mba hampifandray azy amin'ireo antontan-kevitra ara- tetibola ho an'ny taona. Ireo tanjona sy tondro ihany koa dia maneho tsara ny politika isan-tsehatra.

Famerana sy fanatsarana ny fandaniaza ho an'ny fampandehanan-draharaha ankoatry ny karama

Nisy fitomboana ny tetibola natokana ho an'ny fividianana ireo entana sy ireo tolotra ho an'ny taona 2024. Izany fiakarana izany dia noho ny fampandehana ireo fotodrafit'asa vaovao vita tamin'ny taona 2023 ary ihany koa ny mety ny fiakaran'ny vidim-piainana sy ny taham-panakalozana. Anisan'ny fandaniaza voakasik'izany ny fandoavana ireo latsakemboka amin'ireo rafitra iraisam-pirenena misy an'i Madagasikara, ireo « imprimés administratifs », ireo fitaovana madinika isan-karazany ary ireo fandaniaza amin'ny fikojakojana. Ny sorabola natokana ho an'ny fividianana solika kosa dia nahena.

Ankoatr'izay, tsara ny manamarika fa ireo sorabola natao handoavana ny fandanian'ny Fanjakana amin'ny jiro sy rano, izay aloa mialoha na « prépayé » dia naverina eny anivon'ny Andrimpanjakana sy minisitera raha toa ka ny Minisiteran'ny Toe-karena sy ny Fitantanam-bola no nisahana ny fandoavana izany tamin'ny taona 2023.

Mikasika ny famindram-bola, ireo sorabola natokana ho an'ireo « Etablissements Publics Nationaux » (EPN) dia tsy dia nisy fiovana raha oharina amin'ny taona 2023, indrindra ho an'ireo « Etablissements Publics à caractère Industriel et Commercial » (EPIC) izay manana fidiram-bola matanjaka. Mikasika ny sorabola natokana ho an'ny fandoavana ireo latsakemboka amin'ireo rafitra iraisam-pirenena misy an'i Madagasikara dia voaray ao ireo vola tsy mbola voalao sy ny fidirana amin'ny rafitra iraisam-pirenena vaovao amin'ny taona 2024.

Tsara ny manamarika fa ny famindram-bola ho an'ny orinasa JIRAMA dia miseho amin'ny endrika fampindramam-bola tsy maintsy averina, na izany ho an'ny fividianana solika eny amin'ireo orinasa mpamatsy solika, na ho an'ny fanjifana angovo eny amin'ireo mpamokatra izany.

Ny fanokanana vola atao antoka ho an'ny orinasa Tozzi Green Madagascar no anisan'ny tena hampitombo ny fandaniana amin'ny famindram-bola.

Ny fandaniana amin'ny fampiasam-bola nofantenana mifototra amin'ny mason-tzivana mifanaraka amin'ny laharam-pahamehana.

Ho an'ny fampiasam-bolam-panjakana avy amin'ny famatsiam-bola anatin'ny, ny sorabola dia nozaraina araka ny mason-tzivana mazava tsara ka nosokajiana ho roa izany. Ny voalohany amin'izany dia ireo fampiasam-bolam-panjakana voasokajy ho « tsy azo ialana ». Ao anatin'izany, ny fifanekena eo amin'ny Fanjakana Malagasy sy ireo Mpiara-miombon'antoka ara-teknika sy ara-bola, ny famindram-bola ho an'ny fampiasam-bolam-panjakana eny anivon'ny Vondrom-bahoakam-paritra itsinjaram-pahefana, ny fandaniana mifandray amin'ny fividianana amin'ny taona 2024, ary ny tambin'ireo famatsiam-bola avy any ivelany (RPI, DTI, TVA).

Ny sokajy faharoa kosa dia ireo fampiasam-bolam-panjakana voasokajy ho " laharam-pahamehana sy maika" isaky ny sehatra. Ireo dia mahakasika ny :

- Fampiasam-bola eny anivon'ireo minisitera ao amin'ny sehatra sosialy ka anisan'izany ny fanohizana ny fanamboarana ny fantson-drano lehibe EFAHO, ny fanohizana ny fanorenana fotodrafitrasa ho an'ny ny fahasalamana sy ny fanabeazana, ny fanomezana boky fianarana ho an'ny sekolim-panjakana, ny fanomezana fitaovana madinika ho an'ireo tobim-pahasalamana, ny fanorenana sy fampitaovana ireo toeram-panofanana arak'asa, fampitaovana ireo « campus universitaire et dortoirs », ...
- Fampiasam-bola amin'ny fotodrafitr'asa maro toy ny fanamboaran-dàlana, ny fanarenana ny lalamby FCE, ny fanarenana ny faritra voatondraka, ny fananganana « zones piscicoles » sy « Unité de froid », ny fametrahana birao fitantanana ny harena an-kibon'ny tany, ny fanohanana amin'ny fanomezana masomboly, ...

- Fampiasam-bola ho tombontsoan'ny tontolo iainana, indrindra fa ny fambolena sy fikarakarana ireo zana-kazo, ny fametrahana ivon-toerana fanasokajiana ny fako, ny fividianana fiara vaventy fitaterana fako, ...
- Fampiasam-bola ho an'ny fandriam-pahalemana, toy ny fananganana kaomisarian'ny polisimpirenena, ny fametrahana ny faritra fandriam-pahalemana sy fiarovana na ireo « Zone de Défenses et de Sécurité » (ZDS) sy ireo « Base Opérationnelle Avancée » (BOA), ny fananganana tobin'ny zandarimaria, ...

Fanamafisana ny fampiasam-bola azo avy amin'ny famatsiam-bola avy any ivelany

Mikasika ny fampiasam-bolam-panjakana azo avy amin'ny famatsiam-bola avy any ivelany, ny firenena dia misitraka fiaraha-miasa amin'ireo mpiara-miombon'antoka aminy. Ny fifanarahana fiaraha-miasa vaovao nosoniavina dia tomanana ho 5 677,7 miliara Ariary :

Miaraka amin'ny « Agence Française de Développement » (AFD) :

- Ny « Programme d'Accompagnement des Réformes et Renforcement de Capacités (PARRC) », mitentina 7 tapitrisa euros ho fanatanterahana ny drafitra stratejika hanavaozana ny fitantanam-bolam-panjakana mandritra ny 5 taona ;
- Ny « Tetikasa BATAN (Baie d'Ambaro, de Tsimipaiky, d'Ampasindava ary de l'Archipel de Nosibe) », mitentina 2 tapitrisa euros hanohanana ny jono maharitra sy ny famerenana amin'ny laoniny ny ala honko ary ny fitrandrahana maharitra ny harena voajanahary ao amin'ny faritra BATAN ;

Miaraka amin'ny fiaraha-miasa Alemana na Coopération Allemande :

- Ny tetikasa « Forests for Future (F4F) » mitentina 8 tapitrisa euros izay vatsian'ny fiaraha-miasa alemana GIZ ho famerenana amin'ny laoniny ny tontolon'ny ala. Ny tanjona dia ny hamerenana amin'ny laoniny ny tany simba mba hamoronana tontolo feno ala sy lonaka ;
- Ny tetikasa « Pêche cotière durable », mitentina 10 tapitrisa euros, avy amin'ny fiaraha-miasa alemana KFW ho fandraisana anjara amin'ny fitantanana maharitra ny harena voajanahary andranomasina any amin'ny faritra amoron-tsiraka malagasy (any ireo faritra Avaratra-Andrefana sy Atsimo-Andrefana) ;
- Ny fandaharan'asa « Paysage, Agroforesterie et Reboisement » miaraka amin'ny fiaraha-miasa Alemana KFW, nahazoana famatsiam-bola 10 tapitrisa euros natokana ho fiarovana sy fitrandrahana maharitra ary mahazaka ny fiovaovan'ny toetr'andro ny harena voajanahary sy ny zava-manan'aina.

Miaraka amin'ny Banky Arabo ho an'ny fampandrosoana ara-toekarena any Afrika na Banque Arabe pour le Développement Economique en Afrique (BADEA) :

- 28 tapitrisa dolara amerikana ho an'ny « projet d'études et de construction du Flyover Maki » ;

- Ny « Programme indicatif pluriannuel (2021-2027) » miaraka amin'ny Vondrona Eoropeanina, misehatra amin'ny fampihenana ny fahantrana, hiadiana amin'ny tsy fitoviana ary hahatratrarana ny fitomboana ara-toekarena maharitra, ary izany dia hitohy amin'ny taona 2024 ;
- Ny « Pacte Vert », mitentina 50 tapitrisa euros ;
- Ny « Facilitation de coopération » mitentina 5 tapitrisa euros ;
- Ny « Tompon'andraikitra isika Djiby- Toutes responsables et redevables » mitentina 44,559 tapitrisa euros ;
- Ny « UE Santé – Ezaka ho Tomady » mitentina 32,5 tapitrisa euros ;
- Ny « Energie Renouvelable et Durable » mitentina 29,5 tapitrisa euros ;

Miaraka amin'ny Banky Iraisam-pirenena (IDA) :

- Ny « Projet de Productivité et de résilience des moyens de subsistance en milieu rural » mitentina 200 tapitrisa dolara hanatsarana ny vokatry fambolena any amin'ny faritra Alaotra Mangoro sy Sofia ;
- Ny « Projet retard de croissance-PARN II MPA nutrition » mitentina 85 tapitrisa dolara mba hiadiana amin'ny fahataram'ny fitomboana eo amin'ireo zaza malagasy ;
- Ny « projet SADC statistique-STATCAP 2 ».

Miaraka amin'i Japana (JICA) :

- Ny « Projet de promotion de l'agriculture orientée vers le marché ou SHEP », entina hanampiana ny tantsaha hamokatra mba hivarotra.
- Ny « Projet de renforcement des capacités pour la gestion de maintenance des routes et des ponts (F3LTM) » entina hanatsarana ny fitantanana ireo lalana eto Madagasikara.
- Ny « Projet d'élaboration de cartographie maritime pour Toamasina ».

Ho jerena manokana ihany koa ho an'ny taona 2024 ny fomba hafa entina hamatsiana vola amin'ny alalan'ny famarotana ireo « Crédits Carbones ». Efa nisy ny fandoavam-bola voalohany mifandraika amin'io varotra io tamin'ny taona 2023 izay fiaraha-miasa tamin'ny Banky iraisam-pirenena saingy kosa misokatra amin'ireo mpiara-miombon'antoka hafa izany amin'ny taona 2024.

III.3- NY TROSAM-PANJAKANA*TROSA IVELANY*

Raha nitentina 1 008,8 miliara Ariary ny fitambaran'ny vola ho efaina voarakitra tao amin'ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolampanjakana 2023 dia vinavinaina ho 914,3 miliara Ariary kosa izany ato amin'ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolampanjakana 2024 voalohany. 631,9 miliara Ariary amin' izany no renivola ary mitotaly 282,4 miliara Ariary kosa ny zanabola.

TROSA ANATINY

Ny fandoavana ny zanabola amin'ny trosa anatiny ho an'ny taona 2024 dia tombanana ho 372,7 miliara Ariary. Elles recouvrent essentiellement les intérêts servis sur les Bons du Trésor et ceux afférents aux avances octroyées par la Banky Foiben'i Madagasikara. Ny tahan'ny zanabola fanefana ny taratasimbolam-panjakana amin'ny ankapobeny dia vinavinaina ho eo amin ny 12%

III.4- NY KAONTY MANOKAN'NY TAHIRIM-BOLAM-PANJAKANA

Ny tena manamarika ny kaontin'ny fampindramambola dia ny fanampiana arabola atao amin'ireo orinasa miankina amin'ny fanjakana. Hisy sorabola 346,8 miliara Ariary hofaritana ao amin'ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolampanjakana 2024 ka ny 290,7 miliara amin'izany dia miendrika fampindramam-bola :

- 256,4 miliara Ariary : ho an'ny orinasa SPAT mahakasika ny fanitarana ny seranantsambo ao Toamasina ;
- 34,2 miliara Ariary : ho an'ny orinasa JIRAMA ao anatin'ilay tetik'asa « Andekaleka hydropower ».

Raha ny momba ny kaontin'ny varotra dia hifandanja eo amin'ny 1 229,3 miliara Ariary ny vola miditra sy mivoaka amin'ny tahiry fandoavana ny fisotroan-dronono. Hitohy hatrany ny ezaka ataon'ny fanjakana mba hampihenana ny fatiantoky ny tahirimbolan'ny fisotroandronono amin'ny taona 2024.

Mahakasika ny kaontin'ny varotra dia ahatra 201,2 miliara Ariary ny fandraisana anjara ataon'ny fanjakana amin'ny renivolan'ny orinasa ka 169,0 miliara Ariary dia amin'ireo vondrona iraisam-pirenena.

III.5- NY VOLA ATERAKY NY FANOMEZANA SY NY FANAMPIANA AVY ANY IVELANY

Ny vola ateraky ny fanomezana sy ny fanampiana avy any ivelany (FCV) ho an'ny taona 2024, dia vinavinaina ho 0,3 miliara Ariary. Ny fampiasambola ho famatsiana ny hana-pamokarana kosa dia hahatra 12,1 miliara Ariary.

III.6- NY FAMADIHANA HO RENIVOLA NY TROSAM-PANJAKÀNA

Ny famatsiana avy eto antoerana ny fatiantoka ara-tetibola ny Fanjakana dia ho tanterahina amin' ny fivarotana taratasim-bola eo amin'ny sehatry ny banky sy ny ivelan'ny banky amin'ny ankapobeny. Hahatratra 1 860,3 miliara Ariary ny vola andrandraina hiditra raha toa ka 2 602,4 miliara Ariary ny famerenambola hatao. Noho izany dia hihena 742,1 miliara Ariary ny antontan-trosan'ny Fanjakana amin'ny taratasim-bola mandritra ny taona 2024. Ho fanampin'izany, ny tahiribolam-panjakana dia haka avansy avy amin'ny Banky Foiben'I Madagasikara.

Ny teti-bolam-panjakana ho an'ny taona 2024 dia hisitraka fanampiana avy any ivelany miendrika trosa mitotaly 3 555,4 miliara Ariary ka ny 3 382,7 miliara Ariary dia ho entina hamatsiana tetik'asa. Ny fanampiana ara-tetibola avy amin'ny Banky Afrikana momba ny fampanandrosoana (BAD/FAD) dia hitentina 30,0 tapitrisa UC.

Ankoatr'izay, ny fandinihina farany ny fanatanterahina ny tetikasa ara-toekarenan'i Madagasikara miaraka amin'ny FMI ao anatin'ny « facilité élargie de crédit (FEC) » dia hotanterahina amin'ny taona 2024, izay ahafahan'ny fanjakana mahazo 24,4 tapitrisa DTS ho fanampiana ny tetibolam-panjakana.

Toy izany no antonanton'izao volavolan-dalàna izao.

NY MINISITRY NY TOEKARENA SY NY FITANTANAM-BOLA

**VOLAVOLAN-DALÀNA LAHARANA FAHA -023/2023
MOMBA NY LALÀNA MIFEHY NY
FITANTANAM-BOLAM-PANJAKÀNA
HO AMIN'NY TAONA 2024**

VOLAVOLAN-DALÀNA LAHARANA FAHA –023/2023 MOMBA NY LALÀNA MIFEHY NY FITANTANAM-BOLAM-PANJAKÀNA HO AMIN'NY TAONA 2024

I- FEPETRA MIKASIKA NY HETRA

ANDININY VOALOHANY

Raha tsy mifanohitra amin'ny fepetra voalazan'ity lalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana ity dia hatao manaraka ny didy aman-dalàna manan-kery ny fandrotsahana ho an'ny Tetibolam-panjakana sy ho an'ny Vondrom-bahoakam-paritra, ny hetra, ny sara aman-kaba amin'ny hetra sy fadintseranana ary koa ny vokatry ny fidiram-bolam-panjakana amin'ny taona 2024.

ANDININY FAHA-2

FEHEZAN-DALANA MOMBA NY HETRA SY NY PAIKA ARAHINA ARA-KETRA

ANDININY FAHA 2.1

FEHEZAN-DALANA MOMBA NY HETRA

Ny fepetry ny Fehezan-dalàna momba ny hetra dia ampiana sy ovàna toy izao manaraka izao :

**BOKY I
HETRAM-PANJAKANA
FIZARANA VOALOHANY
HETRA ALAINA AMIN'NY VOLA MIDITRA SY NY TOA AZY**

**LOHATENY I
HETRA ALAINA AMIN'NY VOLA MIDITRA**

**ZANA-DOHATENY I
HETRA AMIN'NY VOLA MIDITRA (IR)**

**TOKO II
SEHATRA AMPIHARANA**

**SOKAJY I
VOLA MIDITRA IHARAN'NY HETRA**

Andininy 01.01.02.-

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ireo paragirafy roa voalohany amin'ity andininy ity:

« Raha tsy mifanohitra amin'ireo fifanarahana iraisam-pirenena, amin'ny firenena roa na maromaro, dia iharan'ny hetra amin'ny vola miditra, raha tsy hoe nahazoana fanafoanan-ketra voafarit'ireo fepetra amin'ity Fehezan-dalàna ity izany, ireo vola rehetra azo teto Madagasikara, na inona na inona karazany nataon'ireo olon-tsotra na ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra izay manana na tsia toeram-piasana raikitra, tsy iharan'ny IRSA ka ny vola maty sy/na vola miditra dia mihoatra na mira amin'ny Ar 400 000 000 na koa amin'ireo olona nisafidy ny fameran-ketra tena izy. »

b- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ireo teboka g) sy h) amin'ny paragirafy faha 4 amin'ity andininy ity :

« g) Ny tokotanim-piasana amin'ny fanamboarana, ny tetikasam-pananganana na tetikasam-panorenana na ireo asa fanarahamaso mifandraika amin'io tetikasa io, raha toa ka io tokotanim-piasana amin'ny fanamboarana io, io tetikasa io na ireo asa ireo dia maharitra mihoatra ny roapolo amby zato (120) andro ;

« h) Ny fampitaovana ataon'ny orinasa, ny raharaha, anatin'izany ny fanomezana torohevitra, amin'ny alalan'ny mpiasa na olona hafa alain'ny orinasa hanao izany, raha asa mitovy karazana aminy ihany ka mitohy eto Madagasikara (ho an'ny tetikasa iray na ny mifandray aminy) ho an'ny fehim-potoana iray na fehim-potoana mihoatra ny sivifolo (90) andro an'ny taona miatomboka na mifarana amin'ny taom-piasana ara-ketra voakasik'izany.

SOKAJY II VOLA MIDITRA TSY IHARAN'NY HETRA

Andininy 01.01.03.

Ovàna toy izao ny rijan-tenin'ny 9° amin'ity andininy ity :

« 9° Ireo vokatra avy amin'ny zanabola amin'ny fampisamborana voalazan'ireo andininy 01.04.02 sy 01.04.03 ; «

SOKAJY IV OLONA IHARAN'NY HETRA

Andininy 01.01.05.-

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny II amin'ity andininy ity:

« II- Ireo olona monina maharitra ivelan'i Madagasikara dia iharan'ny hetra amin'ireo vola miditra azo teto Madagasikara araka ny andininy 01.01.04.

Heverina ho toy ny manana toerana fonenana maharitra eto Madagasikara :

1° Ireo olona manana toeram-ponenana ampiasainy amin'ny maha tompony azy, mpisitraka na mpanofa ;

2° Ireo izay tsy manana toeram-ponenana araka ireo fepetra voafaritry 1° etsy ambony kanefa manana toeram-pivantanana mahazatra ;

Ireo fepetra sy fomba arahina amin'ny fanomezana ny taratasy fanamarinam-ponenana ara-ketra dia faritan'ny didy amam-pitsipika.

Iharan'ny hetra voalazan'ity lohateny ity ihany koa, ireo olona, manana na tsia toeram-ponenana mahazatra eto Madagasikara, izay mahazo tombony na vola miditra hakana hetra eto Madagasikara amin'ny alalan'ny fifanarahan'ny firenana roa na iraisam-pirenena mikasika ny fameran-ketra roa sosona. »

b- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny V- amin'ity andininy ity

« V- Ireo olon-tsotra na rafitra mizaka zo aman'andraikitra misehatra amin'ny fanabeazana na ohatrinona na ohatrinona ny vola miditra dia iharan'ny hetra amin'ny vola miditra ny fitambaran'ny vola miditra aminy.

Afaka misafidy handoa ny hetra amin'ny vola miditra ireo olona misehatra amin'ny fahasalamanaeo am-panombohana ny asany

Ireo fomba fampiharana ireo fepetra ireo dia faritan'ny didy amam-pitsipika. »

Andininy 01.01.06.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ny paragirafy faha 2 amin'ity andininy ity :

« Ireo mpikambana tsirairay amin'ny orinasa kooperativa izay manana vola maty sy/na vola miditra ka mahatratra ny fetra araka ny voalazan'ny andininy 01.01.02 amin'ity Fehezan-dalàna ity, dia iharan'ny hetra alaina amin'ny vola miditra avy amin'ny fitambaran'ireo vola miditra aminy. »

**TOKO IV
FOTOTRA AMERANA NY HETRA**

Andininy 01.01.10.

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ny paragirafy faha 2 amin'ny 1) amin'ity andininy ity :

« Ireo fandania mifandray amin'ny fiahina ny ara-pahasalamana amin'ny endriny rehetra naloan'ny mpampiasa ho an'ny tombotsoan'ny mpiasany tsy an-kanavaka dia azo esorina hatramin'ny 10 isan-jaton'ny antontan-karama »

b- Ampidirana tsipika farany izay mirija toy izao amin'ny faran'ny paragirafy faha 3 amin'ny 1° amin'ity andininy ity :

« Ireo fandania na ampahany amin'ny fandania tsy nanaovana fanambarana amin'ny fahefana mitaky voafarit'ireo andininy IV-01 sy ny manaraka ao amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra raha toa ka tafiditra amin'ireo angom-baovao tokony ampahafantarina izany. »

c- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ny paragirafy faha 3 ao amin'ny 3° amin'ity andininy ity:

« Ireo vola ho enti-miomana sy ireo fihenandanja izay, ampahany na manontolo, ka tsy nifanaraka tamin'ny tokony nampiasana azy na nanjary tsy nanana antom-pisiany amin'ny taom-piasana manaraka, dia afindra any amin'ny vokatr'io taom-piasana voalaza io. Raha toa ka tsy nataon'ireo mpandoa hetra ny famindrana izany na nafindrany mivantana tao amin'ny kaontin'ny fananana enti-mamokatra, ny Fandraharahana ara-ketra dia afaka manao ireo fanitsiana ilaina amin'izany rehefa nahita fa ireo vola ho enti-miomana dia tsy manana antom-pisiana na tsy nifanaraka tamin'ny antony tokony nilana azy na nolaniana kanefa tsy nosoratana tao amin'ny vokatra. Amin'izany, ireo vola ho enti-miomana sy ireo fihenandanja, raha misy izany, dia soratana amin'ny vola miditra tranainy indrindra amin'ireo taom-piasana anatin'ny fe-potoana ananan'ny fanjakana mifehy ny hetra iverenana.

d- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ny paragirafy faha 5 amin'ny 3° amin'ity andininy ity:

« Ireo fihenana-danja amin'ny kaontin'ny mpanjifa dia azo esorina raha mifanaraka amin'ireo fepetra ankapobe takian'izany. Ankoatra izany, ireo trosa dia raisina tsirairay ary nanaraka ireo paika arahina amin'ny raharaham-pihavananana sy ara-pitsarana amin'ny fanenjehana. »

e- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ny paragirafy voalohany amin'ny 4° amin'ity andininy ity:

« Ireo zanabola amin'ireo vola tokony aloa amin'ny olon-kafa. Na izany aza, ho an'ireo zanabola omena ireo mpiombon'antoka, ny amin'ireo vola arotsany ao amin'ny kitapom-bola sosialy ankoatr'ireo anjara renivolany, raha toa ka voarotsaka manontolo izany, ny zana-bola azo esorina dia voafetra tsy hihoatra avo roa heny amin'ireo fananana enti-mamokatra amin'ny taha tsy mihoatra amin'izay nankatoavin'ny Banky Foiben'i Madagasikara ampiana isa 2. Io famerana io dia mihatra ihany koa amin'ireo zanabola narotsaka tamin'ny orinasa iray tsy mpiombon'antoka nefa samy ao anatin'ny vondrona. »

f- Ampidirana paragirafy faha 2 izay mirija toy izao amin'ny faran'ny 6° amin'ity andininy ity:

« Mahazo fanesoran-ketra hatramin'ny 75 isan-jato ihany koa ireo vesatra mifandraika amin' ireo fanomezana omena ireo tsangan'asa fanasoavam-bahoaka ahitan'ny besinimaro tombotsoa araka ny didim-panjakana. »

g- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny 7° amin'ity andininy ity :

« 7° Ireo fandaniana mifandray amin'ny fifampiraharaha ara-bola ataon'ireo orinasa heverina fa misy hifandraisany, izay manana ny mombamomba azy faritan'ny didy amam-pitsipika, izay tsy mihoatra ny :

a) 10 isan-jaton'ny saran-draharaha ankapoben'ny taom-pikatrohana natao teto Madagasikara, ho an'ny tsinjara sara-foibe na saram-pitantanana foibe sy ny saran'ny fanampiana ara-tekhnika.

b) 10 isan-jaton'ny tombony tsy afakaratsaka amin'ny famokarana, ho an'ireo tamberim-bidy amin'ny marika sy 15 isan-jaton'io tondron-faoka io ihany ho an'ireo tamberim-bidy amin'ny birenty famoronana mahakasika ireo fananana tsy azo tsapain-tanana voakasik'izany. »

c) 5 isan-jaton'ny entambarotra novidina teny amin'ny fikambanana mpampivondrona ho an'ireo tambim-bola narotsaka izay tsy maintsy ilàna ny fakitioara naloan'ilay ivotoeram-pividianana.

d) Tahan'ny fitrosana sy ny zana-pampanjariana renivola eken'ny fitsipi-pahamalinana nataon'ny Vaomiera Mpanaraha-maso momba ny Banky sy ny Fitantanam-bola (CSBF) n'ny Banky Foiben'i Madagasikara, ho an'ireo zanabola raiki-trosa aloan'ny orinasa mpampindrana, raha tsy mifanohitra amin'ny voalazan'ireo fepetra amin' ny Fifanarahana ara-ketra mikasika ny tsy fameran-ketra roa sosona. »

TOKO VI FOMBA FAMERANA NY HETRA

Andininy 01.01.13.

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ireo I- sy II- amin'ity andininy ity :

« I- Ny fomba fameran-ketra mahazatra dia ny valiny tena izy.

Ho an'ireo olona manana vola maty sy/na vola miditra mihoatra na mira amin'ny Ar 400 000 000 na nisafidy izany dia ampiharana ny fameran-ketra tena izy.

Ireo orinasa vao natsangana araka ireo asa aman-draharahany avy, ireo fampiasam-bola novinavinaina ary mahafeno ireo fepetra voafaritry ny didy आम-पिसिपिका, ary nanao fangatahana momba izany, dia afaka misafidy ny fameran-ketra tena izy.

Ny fameran-ketra tena izy nosafidiana dia ankatoavin'ny birao ara-ketra miandraikitra ny fananganana ireo orinasa na ny sampan-draharaha mitantanana ireo antontan-taratasy ara-ketra aorian'ny fangatahana natao. Raha tsy tanteraka ireo fepetra ireo noho ny antony samihafa, ny fijanonana na ny fampidinana fameran-ketra ho an'ny taom-piasana manaraka, dia ataon'ny Fandraharahana ara-ketra araka ny antony narosony amin'izany.

Ny fameran-ketra tena izy nankatoavina dia mihatra manomboka amin'ny andro voalohany amin'ny volana nampahafantarana ny fanekena.

II- Ny valiny ara-ketra dia faritana araka ny valiny amin'ny fitanan-kaontin'ny taom-piasana araka ny voafaritry ny andininy 01.01.20. Raisina amin'izany ny fitambaran'ireo vola miditra avy amin'ny fampanofana trano sy ireo vola miditra avy amin'ny asa aman-draharaha hafa.

Ny fampidinana fameran-ketra amin'ny tsy fahampian'ny vola miditra dia ambaran'ny Sampana mpirotsaka an-tsehatra mpitantanana ireo antontan-taratasin-ketra tsy misy fierana, ary ireo fomba fampiharana izany dia faritan'ny didy आम-पिसिपिका. »

b- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny IV- amin'ity andininy ity :

« 1° Amin'ny fikajiana ny hetra alaina amin'ny vola miditra, ny orinasa izay manao fifanakalozana ara-bola na ara-barotra iray na maromaro momba ireo fananana azo na tsy azo tsapain-tanana na raharaha amin'ny orinasa mpiombon'antoka aminy ivelan'i Madagasikara, dia tsy maintsy mamaritra ireo vidin'ny famindrana amin'ny lafiny ara-ketra, mifanaraka amin'ny foto-kevitra ny fifaninanana feno, izay mifototra amin'ireo angom-baovao ananany amin'ny fotoana hanaovana ny fifanakalozana. »

2° Azo ampiasaina ihany koa io foto-kevitra io amin'ny fikajiana ireo tombom-barotra azo afindra any amin'ny toeram-piasana raikitra ny orinasa any ivelany, izay mitoetra eto Madagasikara.

3° Ireo fepetra voalaza amin'ny 1° dia azo ampiharina ihany koa amin'ireo fifanakaloza ara-barotra sy ara-bola ifanaovan'ireo orinasa mpiombon'antoka eto Madagasikara manana fomba na taham-pameran-ketra samy hafa.

4° Raha toa ka ifanarahan'ireo orinasa roa mpiombon'antoka ireo fepetry ny fifanakalozana voalaza teo aloha na didin'ny iray amin'izy ireo nefa tsy mifanaraka amin'ny foto-kevitra ny fifaninanana feno, ny mpandoa hetra dia tsy maintsy, amin'ny alalan'ny fanambarana vola miditra ataony, miroso amin'ny fanitsiana ny fototra amerana ny hetra. Amin'izany tranga izany, dia tsy maintsy mampiditra ao amin'ny tombom-barotra iharan'ny hetra amin'ny elanelana misy amin'ireo vidiny nifanarahana na niharan'ny hetra sy ny vidiny voafaritra araka ny foto-kevitra ny fifaninanana feno izy.

5° Ireo mpandoa hetra mamaly ireo refim-pahalehibeazana voalaza ao amin'ny andininy IV-08 amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra dia tsy maintsy mametraka ireo antontan-taratasy amin'ny vidin'ny famindrana. Izy ireo dia :

- tsy maintsy manao fanambarana amin'ireo tovan'ny antontan-taratasy voalaza ao amin'ny fepetry ny andininy IV-09 amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra, amin'ny daty voafaritry ny andininy IV-10 amin'ity Fehezan-dalàna ity, ara-elektronika ao amin'ny sehatra natokana amin'izany ; sy

- tsy maintsy mametraka antontan-taratasy izay mitahiry ny ambin'ireo tovana sy mametraka izany amin'io sehatra manokana io raha toa ka misy fitsirihana ara-ketra, araka ireo fepetry ny andininy V-24 amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra.

Izany antontan-taratasy izany dia atao amin'ny fiteny malagasy na frantsay.

6° Manditry ny fitsirihana ara-ketra voafaritry ireo andininy V-19 sy ny manaraka amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra, ny Fandraharahana ara-ketra dia manana zo ihany koa hanao fanitsiana amin'ny orinasa hanaovana izany raha toa ka ny fandalinana ny fampitahana ny vidin'ny famindrana nampiharina sy ny vidin'ny fifaninanana feno dia mampiseho ny mety isian'ny fanitsiana ny fototra amerana ny hetra kasaina atao.

7° Ireo fepetra amin'ireo 4°, 5° sy 6° voalaza teo aloha dia mihatra ihany koa amin'ny orinasa miorina eto Madagasikara, izay manao fifanakaloza ara-barotra na ara-bola iray na maromaro amin'ny orinasa mpiombon'antoka na tsia niorina ao amin'ny firenena na any ivelany izay manana fameran-ketra mahazo tombotsoa manokana.

8° Ireo orinasa dia heverina ho iharan'ny fepetra ara-ketra mahazo tombotsoa manokana ao amin'ny firenena na faritra iray, raha toa ka tsy iharan'ny hetra ao izy na raha toa ka iharan'ny hetra amin'ny tombom-barotra na amin'ny vola miditra, izay ny totaliny farafahabetsany dia mitovy amin'ny antsasaky ny hetra amin'ny vola miditra izay tsy maintsy naloany araka ireo fepetry ny lalàna mifehy ny ankapobem-bahoaka eto Madagasikara, raha toa ka tokony handoa izany izy.

9° Azo lazaina ho misy ny fifampiankinana eo amin'ny orinasa roa :

a) raha toa ka ny andaniny dia manana mivantana na olona hafa manelanelana mitondra ny ampahany betsaka amin'ny renivola fototry ny ankilany na miasa mivantana na amin'ny alalan'ny olona hafa omena fahefana hanapaka ; na

b) raha toa ny andaniny sy ny ankilany ka mipetraka eo ambany fanaraha-maso ny olona iray na orinasa hafa araka ireo fepetra voafaritry ny a).

Na izany aza, tsy maintsy arahina ny famaritana ireo orinasa mpiombon'antoka voafaritry ny andininy 9 amin'ny 1. (a) sy (b) mba ampiharana ny Fifanarahana ara-ketra mikasika ny tsy fameran-ketra roa sosona manokana amin'ny famaritana ny vidin'ny famindrana.

Ireo fomba fampiharana ireo fepetra amin'ny vidin'ny famindrana dia voafaritry ny didy amampitsipika. »

c-Ovàna toy izao ny rijan-tenin'ny V- amin'ity andininy ity:

« V- Ny vola miditra amin'ireo olona voalazan'ny andininy 01.01.05.VI amin'ity Fehezan-dalàna ity, dia miteraka ny fandraisana ny hetra alaina amin'ny vola miditra isaky ny fanondranana entana.

Ny hetra dia kajian'ny Sampana mpirotsaka an-tsehatra mpitantanana ny antontan-taratasin-ketra araka ireo filazana natao aorian'ny fanondranana teny amin'ireo sampandraharahan'ny Fadintseranana.

TOKO VII FIKAJIANA NY HETRA

Andininy 01.01.14.-

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijateny manomboka amin'ny paragirafy faha 6 amin'ny A ao amin'ny I- amin'ity andininy ity:

« Na ahoana na ahoana, ny hetra dia kajiana amin'io taom-piasana io dia tsy tokony ho latsaky ny fetra farany ambany voafaritry manaraka ireto :

- **Ariary 500 000, tataovana 1 isan-jaton'ny vola maty isan-taona tsy misy haba tamin'ny taom-piasana ho an'ireo fikambanana miasa amin'ny sehatra fambolena, tao-zavatra, fitrandrahan-karena, harena ankibon'ny tany, mikasika ny trano fandraisam-bahiny, ny fizahan-tany ;**
- **Ariary 1 000 000, tataovana 1 isan-jaton'ny vola maty isan-taona tsy misy haba ho an'ireo orinasa hafa tao anatin'ny taom-piasana.**

Na izany aza, io hetra farany ambany io dia roa isan'arivon'ny vola maty tsy misy haba tao

anatin'ny taom-piasan'ireo mpandoa hetra mpivarotra solika antsinjarany. Raha toa manao asa isan-karazany voan'ny hetra dia tsy maintsy hanaovana fitanan-kaonty sy filazana misaraka amin'ny fivarotana solika antsinjarany ary hampiharana ny hetra fandoa farafahakeliny mifanaraka amin'ny asa atao. »

Ho an'ireo mpanao fitanterana olona sy entana an-tanety, an-dranomamy sy an-dranomasina, ny hetra fandoa farafahakeliny dia voafaritry ny didy amam-pitsipika voalazan'ny paragirafy faha 3 amin'ny andininy 01.02.05. »

b- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny II- amin'ity andininy ity :

« II- Ho an'ireo olona voatondron'ny andininy 01.01.05 II, dia ampiarina ny taha 10 isan-jato, raha tsy mifanohitra amin'ny voalazan'ireo fepetra amin' ny Fifanarahana ara-ketra mikasika ny tsy fameran-ketra roa sosona :

A. amin'ny vola naloa ho an'ny olon-tsotra, orinasa na fikambanana hafa tsy manana fananan-draharaha mifaka eto Madagasikara na manana fananan-draharaha mifaka tsy azo ampitoviana amin'ny toeram-piasana raikitra ho saran'ny saikin'asa isan-karazany natao miharihary na nampiasaina tanteraka teto Madagasikara.

Ny hetra dia sahanin'ny olona mpisitrika ny vola miditra. Izany dia tanana ary arotsaka any amin'ny Mpanray hetra mahefa ara-paritra ataon'ny solontena ekena manoloana ny Minisitery miandraikitra ny didy amam-pitsipika mifehy ny hetra ary manaiky ny hanaraka ireo andraikitra rehetra toy izay ataon'ny mpandoa hetra miasa eto Madagasikara, alohan'ny faha-15 ny volana manaraka nanaovana ny fitazonan-ketra.

Raha tsy misy io solontena io, dia ilay olona na fikambanana izay nanaovana ny asa miharihary sy novitaina tanteraka no manao ny fitanana sy mandrotsaka ny hetra ao anatin'ny fotoana voatondro io ihany. Ny sazy noho ny fahatarana mikasika izany dia zakain'ilay olona nanao ny fitanana.

Na izany aza, ireo olona ireo dia iharan'ny fepetry ny andininy 01.01.44 sy ny manaraka ho an'ireo asa mikasika ny tsenam-barom-panjakana

B. ny anjara vola narotsaka ho an'ireo olontsotra tsy monina eto an-toerana, na eo aza ireo fepetra amin'ny andininy 01.01.03.-11.

C. amin'ireo tamberim-bidy isan-karazany narotsaky ny olon-tsotra na fikambanana monina eto Madagasikara ho an'ireo olona tsy monina.

Ny fitanana dia ataon'ny fikambanana eto an-toerana izay miantoka ny fandrotsahana izany ao amin'ny Mpitam-bolan'ny Ivon-ketra mitantana ny antontan-taratasy alohan'ny faha 15 ny volana manaraka nanaovana io fitanana io.

c- Ovàna toy izao manaraka izao ny paragafy faha-2 amin'ny rijatenin'ny IV- amin'ity andininy ity :

Ny hetra dia kajian'ny Lehiben'ny Sampana mpirotsaka an-tsehatra mahefa ara-paritra na ny izay

olona nomeny fahefana amin'ny fotoana ametrhana ny fanoratana ny sora-panekena mikasika ny famindrana fananana na zo.

d-Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny V- amin'ity andininy ity :

« V- Ho an'ireo olona miasa amin'ny sehatry ny fanabeazana sy ireo ao amin'ny fahasalamana nisafidy ny hetra amin'ny vola miditra, araka ny voalazan'ny andininy 01.01.05.-V amin'ity Fehezan-dalàna ity sy nahazo fahazoan-dalana hisokatra avy amin'ny Minisitery miahya azy avy, dia ampiharana ny taha 10 isan-jato amin'ireo vola miditra aminy mandritra ny taom-piasana, aorian'ny fanesorana ireo fandaniana izay mahafeno ireo fepetra takian'ny andininy 01.01.10.

Na ahoana na ahoana, ny hetra nokajiana mandritra ny taom-piasana dia tsy tokony ho latsaky ny Ar 200 000 ampiana 2 isan'arivon'ny vola maty. »

e-Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny VI- amin'ity andininy ity :

« VI- Ho an'ireo olona manana vola miditra avy amin'ireo raharaha voalaza ao amin'ny andininy 01.01.13 V amin'ity Fehezan-dalàna ity, dia ampiharana ny taha 3 isan-jato amin'ny sanda arapadintseranana amin'ireo entana aondrana.

- Ny hetra dia kajiana sampana mpirotsaka an-tsehatra mpitantanana ny antontan-taratasin-ke-tr'ireo mpanondrana entana araka ireo filazàna fanondranana nataony ;

- Ny hetra dia efaina eny amin'ny Mpandray vola momba ny hetra amin'ny sampana mpirotsaka an-tsehatra mpitantanana ny antontan-taratasin-ke-tr'ireo mpanondrana entana io ihany farafahatarany ny faha 15 n'ny volana manaraka ny volana faharoan'ny nanaovana ny filazàna ny fanondranana entana. »

- Ireo mpanondrana vokatry azo avy amin'ny fambolena sy avy amin'ny ala dia mandoa vola fandrotsaka mialoha Ar 100 000 eo ampanaovany ireo fomba arahina tany am-piforonana. Na izany aza, tsy takiana vola fandrotsaka mialoha isam-banim-potoana intsony ireo olona izay tsy manao afa-tsy ny fanondranana ireo vokatry ireo.

Ny fomba fampiharana ireo fepetra ireo dia faritan'ny didy amam-pitsipika. »

TOKO X ANDRAIKITRY NY MPANDOA HETRA

Andininy 01.01.19.-

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Eo amin'ny lafiny ara-ketra, ireo olona sy ireo orinasa iharan'ny famerana araka tena izy dia tsy maintsy mitazona fitanan-kaonty ara-dalàna amin'ny iray amin'ireo fiteny ofisialy eto Madagasikara ary tsy maintsy ampiharahina amin'izany ny filazana voalazan'ny andininy I-11 ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra, ireo filazàna toe-bola ahitana ny dika mitovy amin'ny todikefa, kaontin'ny fatiantoka sy ny tombony isaky ny andraikitra, kaontin'ny fatiantoka sy ny tombony isaky karazany, fafana maneho ny fivezivezen'ny vola miasa, ny filazàna amin'ny

fiovan'ireo fananana enti-mamokatra, ny tovan'ireo filazàna toe-bola ary koa ireo filazàna tsotsotra miaraka amin'izany. »

b- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijateny manomboka amin'ny paragirafy faha 5 amin'ity andininy ity :

« Na eo aza ny voalazan'ireo fepetry ny paragirafy voalohany, ireo olona voalazan'ny andininy 01.01.05.- V dia tsy maintsy mitana :

- *ny firaiketana isan'andro ny vola miditra sy ny fandaniana raha toa ka latsaky ny Ar 100 000 000 ny vola miditra aminy ;*
- *Mitazona ny fitanan-kaonty manaraka ny rafitra tsotra indrindra (SMT) mifanaraka amin'ny Drafy-pitanan-kaonty ankapobe 2005 napetraky ny Didim-panjakana laharana 2004-272 tamin'ny 18 Febroary 2004 raha toa ny vola miditra ka anelanelan'ny Ar 100 000 000 sy Ar 200 000 000 ;*
- *fitanan-kaonty amin'ny taom-piasana ho an'ireo vola miditra mihoatra na mitovy ny Ar 200 000 000.*

Na eo aza ireo fepetra voatanisa tetsy ambony, ireo olona manana vola maty latsaky ny Ar 200 000 000 dia afaka misafidy ny fitanan-kaonty amin'ny taom-piasana.

Tsy maintsy mametraka ireo filazana toe-bola na ireo filazana manaraka ny SMT na ny filazana manambatra ireo vola miditra sy mivoaka, izay miankina amin'ireo andraikitra amin'ny fitanan-kaonty tsy maintsy ataony araka ny vola miditra aminy, miaraka amin'ny fanambarana voalaza ao amin'ny andininy I-11 amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra izy ireo. »

Andininy 01.01.21:

Ampidirina paragirafy vaovao izay mirija toy izao amin'ny faran'ity andininy ity:

« Ny raharaha rehetra ambonin'ny fetra izay voafaritry ny didy amam-pitsipika ifanaovan'ny olona tsy voafehin'ny fameran-ketra tena izy dia tsy maintsy atao ara-taratasim-bola na taratasim-barotra hafa tsy nofenoina, famindram-bola na karatra fakana vola amin'ny banky na lahasan'ny banky amin'ny alalan'ny finday. »

**ZANA-DOHATENY II
SARA SY HETRA MIVANTANA ALAINA AMIN'NY SOLIKA**

**TOKO I
SARA**

Andininy 01.01.29.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ity andininy ity :

« Ny sara dia aloa amin'ny lelavola araka ny voalazan'ny Fehezan-dalàna momba ny hetra. »

Andininy 01.01.30.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Ireo haba alaina amin'ireo vokatra avy amin'ny solitany aloan'ireo orinasa dia tsinjaraina toy izao :

- 50 isan-jato ho an'ny OMNIS ;

- 50 isan-jato ho an'ny Fanjakana sy ireo Vondrom-bahoaka itsinjaram-pahefana, ka ny 25 isan-jato amin'izany dia ho an'ny Kitapombolam-panjakana ary ny 75 isan-jato dia ho an'ireo Vondrom-bahoakam-paritra itsinjaram-pahefana. »

Ny fitsinjarana ny anjara vola ho an'ireo Vondrom-bahoaka itsinjaram-pahefana dia atao toy izao :

- 20 isan-jato ho an'ny Tahirim-pirenana natao ifampitsinjovana ;

- 47 isan-jato ho an'ny kitapom-bolan'ny Kaominina ;

- 33 isan-jato ho an'ny kitapom-bolan'ny Faritra ;

**ZANA-DOHATENY III
HETRA AMIN'NY TSENAMBARO-PANJAKANA (IMP)**

**TOKO II
SEHATRA FAMPIHARANA**

**SOKAJY II
VOLA MIDITRA TSY IHARAN'NY HETRA**

Andininy 01.01.46.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny tsipika faha 2 amin'ity andininy ity :

« - Ireo vola miditra avy amin'ny tsenambarotra voatanisan'ny andininy 4 IV n'ny Fehezan-dalàna amin'ny tsenambaro-panjakana, tsy voakasik'izany ireo vola azo avy amin'ny fampanofana trano amin'ny fanjakana ; »

**TOKO VII
ANDRAIKITR'IREO MPANDOA HETRA**

Andininy 01.01.54.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ankoatra ireo andraikitra voafaritry ny andininy teo aloha, ireo orinasa tsy manana afa-tsy vola miditra avy amin'ny tsenambarom-panjakana na tsia dia tsy maintsy manao ireo andraikitra arapitanan-kaonty sy filazana voalazan'ity Fehezan-dalàna ity, araka ny fomba famerana ny hetra indrindra araka izay voalazan'ireo andininy I-11 amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina

ara-ketra, 01.01.19, 01.01.21, 06.01.16 na 01.02.06 paragirafy faha 3 sy 01.02.07 amin'ity Fehezandalàna ity.

Andininy 01.01.55.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ho an'ny tompona tsena nefaina tamin'ny alalan'ireo fanampiana sy fanomezana na izay naloan'ny mpamatsy vola mivantana, ny hetra dia afaka hanaovany fanambarana sy aloany eny amin'ny ivon-ketra mpitantana ny antontan-taratasin-ketrany, fara-fahatarany ny faha 15 n'ny volana manaraka ny nandraisana ny vola, ny avansy na ny vola fandrotsaka mialoha. Ireo mpiandraikitra fanaovana asa amin'ny tsenam-baro-panjakana iharan'ny hetra dia tsy maintsy manao fanambaràna eny amin'ny Ivon-ketra mpitantana ny antontan-taratasiny, ny hetra notazonin'ny tompon'ny tsena, farafahatarany ny faha 15 n'ny volana manaraka ny nandraisana ny vola, ireo avansy na ireo vola naloa mialoha miaraka amin'ny taratasy fanamarinana milaza ny fitazonana sy ny dika mitovin'ireo fifanarahana voalohany sy ny fampisahanana asa.

**LOHATENY II
HETRA TAMBATRA
TOKO II
SEHATRA AMPIHARANA
SOKAJY I
OLONA IHARAN'NY HETRA**

Andininy 01.02.02.-

a- Ovàna ho « **Ar 400 000 000** » ny vondron-teny « **Ar 200 000 000** » ao amin'ny I- amin'ity andininy ity.

b- Ovàna ho « **mpanelanelana** » ny vondron-teny « **mpanelanelana ara-barotra** » ao amin'ny III-amin'ity andininy ity.

**TOKO III
FOTOTRA AMERANA NY HETRA
SOKAJY I
FOTOTRA HAKANA NY HETRA**

Andininy 01.02.04.-

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Ny fototra hakana ny hetra tambatra dia miainga avy amin'ny vola maty na ny vola miditra tsy afakaratsaka na vola azon'ny mpandoa hetra nandritry ny taom-piasana mifarana ny faha 31 desambra ny taona teo aloha. Ho an'ireo mpandoa hetra manana taom-piasana tsy manaraka ny fepotoana mahazatra, io fototra io dia voarafitry ny fitambaran'ny vola iharan'ny hetra azo mandritra ny fotoam-piasana vao nikatona. Tsy voakasik'izany ireo vola azo avy amin'ny

tсенambaro-panjakana voafaritra ny andininy 01.01.44 sy ny manaraka an'ity Fehezan-dalàna ity.
»

b- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy farany amin'ity andininy ity :

« Na izany aza, ireo mpikambana amin'ny foibem-pitantanana ankatoavina iharan'ny hetra tambatra dia misitraka ny fampidinana 50 isan-jato amin'ny fototra hakana ny hetra izay tsy tokony hihoatra ny Ar 5 000 000 araka ireo fepetra sasan-tsasany voafaritra ny fitsipi-dalàna. »

SOKAJY II FIKAJIANA NY HETRA

Andininy 01.02.05 bis.-

a- Ampiana tsipika faha 7 izay mirija toy izao, aorian'ny tsipika faha 6 amin'ity andininy ity :

« - Ireo fanomezana ara-pitaovana na ara-bola omena ireo tsangan'asa fanasoavam-bahoaka ahitan'ny besinimaro tombotsoa araka ny didim-panjakana. »

b- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy alohan'ny farany amin'ity andininy ity :

«Ho an'ireo mpamokatra fototra, mpanelanelana voalaza etsy ambony, ary ireo mpanao asa tanana, ny fampihenana 2 isan-jato dia ampiharina amin'ny totalin'ny varotra nanaovana fakitiora mifanaraka amin'ny fepetry ny andininy IV-21 amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra na araka ny voalazan'ireo antotan-taratasy mahasolo ny fakitiora nataon'ireo mpanjifa izay manamarina ny varotra nataony ahitana ny anarana, adiresy mazava, ny filazana ny entana, ny vidin'ny tsirairay, ny totalim-bidiny, ny laharam-pamantarana ara-ketran'ny mpamatsy raha misy, ary voamarin'ny mpamatsy entana ao anatin'ny antotan-taratasy avokoa izany. Amin'ny sokajin'ireo mpandoa hetra ireo, ny hetra aloa dia tsy tokony ho latsaky ny 3 isan-jaton'ny vola maty aorian'ny fampiharana ireo fampihenana-ketra roa voalaza etsy ambony. »

TOKO IV FAMORIAN-KETRA

Andininy 01.02.06.-

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Ny mpandoa hetra ihany no mikajy ny hetra tambatra sy manao ny fanambarana ary mandoa izany eny anivon'ny sampan-draharahan'ny hetra ara-paritra mahefa alohan'ny faha 31 Martsa ny taona manaraka nahazoana ny vola maty na ny nahazoana ny vola tsy afa-karatsaka na vola miditra. Na izany aza, azon'ny Tale Jeneralin'ny Hetra ahemotra io daty io araka ny tolo-kevitra ny Talem-paritra ny Hetra mahefa ara-paritra raha hitany fa ilaina izany. Ho an'ireo orinasamanana taom-piasana tsy manaraka ny fe-potoana mahazatra, ny fanambarana sy ny fandoavana ny hetrany dia tsy maintsy tanterahana fara-fahatarany amin'ny faran'ny volana faha telo manaraka ny daty fahataperan'ny taom-piasana. »

b- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny andalana voalohany amin'ny paragirafy faha 6 amin'ity andininy ity :

« Hakana ampaham-bola fandrotsaka mialoha amin'ny taha 2 isan-jato amin'ny sandan'ny fadintseranana amin'ireo entana afarana sy/na aondrana, mandritra ireo taom-piasana fito voalohany, ireo mpandoa hetra manana laharam-pamantarana manao ireo raharaha amin'ny fanafarana sy/na fanondranana entana. Tsy ao anisan'ny mandoa an'io ampaham-bola fandrotsaka voalaza io ny mpandoa hetra : »

TOKO V ANDRAIKITRY NY MPANDOA HETRA

Andininy 01.02.07.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy faha 2 amin'ity andininy ity :

« Ankoatra ireo orinasa momba ny varotra, ireo olona iharan'ny hetra tambatra dia tsy maintsy :

- **mitàna firaketana isan'andro ny vola miditra sy ny fandaniana raha toa ka latsaky ny Ar 100 000 000 ny vola miditra aminy ;**
- **mitazona fitanan-kaonty manaraka ny rafitra tsotra indrindra mifanaraka amin'ny drafy-pitanan-kaonty voalaza etsy ambony raha toa ny vola miditra ka anelanelan'ny Ar 100 000 000 sy Ar 200 000 000 ;**
- **mitazona fitanan-kaonty amin'ny taom-piasana ho an'ireo vola miditra mihoatra na mitovy ny Ar 200 000 000. »**

Andininy 01.02.07 bis.-

a- Ovàna ho « mikasika ireo fandaniana » ny vondron-teny « mikasika fandaniana » ao amin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity.

b- Ampidirana paragirafy izay mirija toy izao amin'ny farany amin'ity andininy ity :

«Ny raharaha rehetra ambonin'ny fetra voafaritry ny didy amam-pitsipika ifanaovan'ny olona tsy voafehin'ny fameran-ketra tena izy, dia tsy maintsy atao amin'ny taratasim-bola na taratasim-barotra hafa tsy nofenoina, famindram-bola na karatra fakana vola amin'ny banky na lahasan'ny banky amin'ny alalan'ny finday. »

LOHATENY IV HETRA ALAINA AMIN'NY FITOMBOAN-KARENA AVY AMIN'NY FANANANA MITERA- BOLA

TOKO II A-VOLA MIDITRA IHARAN'NY HETRA

Andininy 01.04.02.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny 1° sy ny 2° amin'ity andininy ity :

« 1° Amin'ireo vokatra amin'ny zanabola, vola miditra sy vokatra hafa amin'ireo andraikitra sy fisamboram-bola, ireo orinasa, ireo fanjarianasa hafa, ara-bola, ara-taozavabaventy, ara-barotra na sivily, manana na tsia foiben-toerana eto Madagasikara ;

2° Amin'ireo vokatra amin'ny zanabola amin'ny taratasy fandraisam-bola nalefan'ireo toeram-piasana mpampindram-bola manana na tsia foiben-toerana eto Madagasikara ka tsy nampahafantarina ny Fandraharahana ireo mpisitrika izany ; »

B- FIKAJIANA NY HETRA

Andininy 01.04.04.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny andalana 1 amin'ity andininy ity :

« Amin'ny fikajiana ny hetra, ireo vola miditra iharan'ny hetra dia boriboriana ho amanarivony Ariary ambaniny. Ny tahan'ny hetra alaina amin'ny fitomboan-karena avy amin'ny fananana mitera-bola dia ferana ho 20 isan-jato, raha tsy mifanohitra amin'ny voalazan'ireo fepetra amin'ny Fifanarahana ara-ketra mikasika ny tsy fameran-ketra roa sosona. »

HETRA ALAINA AMIN'NY TOMBOM-BAROTRA (IPVI)

SOKAJY V

FIKAJIANA NY HETRA

Andininy 01.05.08.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Ny hetra dia kajian'ny Lehiben'ny Sampana mpirotsaka an-tsehatra miandraikitra ny fanoratana ireo sora-panekena sy filazana ny famindran-tanana fananana mifaka na ny solontenany mandritr'ireo fomba arahina amin'ny fanekem-pivarotana.

Raha misy taratasy fivarotana tafiditra ao anatin'ny sehatra fampiharana ity lalàna ity ka voarain'ny solompampanoa lalàna mpanamarina ny sora-panekena, dia mandefa ny dikan'izany sora-panekena izany any amin'ny mpandray volan'ny hetra izy ireo. Kajian'ny mpandray vola ny haba ary alefany any amin'ny mpandoa hetra ny filazana fandoavan-ketra. Raha toa ka tsy voaloa amin'ny fe-potoana ara-dalàna ny famorian-ketra dia atao toa ny amin'ny sora-panoratana ny famoriana izany.

FIZARANA II

SARA-PANORATANA SY FAMINDRAN-TOMPO

TOKO I

SEHATRA AMPIHARANA SY FEPETRA ANKAPOBE

Ankapoben-javatra

Andininy 02.01.05.-

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijatenin'ny paragirafy faharoa amin'ity andininy ity :

« Ireo sara dia ferana ho amin'ny sandany ambony amin'ny vidiny voalaza miampy ireo fandaniana izay mety atambatra aminy sy ny sandany marina ; na ny sandany tombanan'ny Fandraharahana ara-ketra. »

b- Ampidirna paragirafy vaovoa mirija toy izao aorin'ny paragirafy fahatelon'ity andininy ity :

« Ny Lehiben'ny Sampana mpirotsaka an-tsehatra dia omena alalana hidina eny an-toerana mba hanombana izay tena hita eny antoerana sy ny tena toetry ny fananana ankehitriny hanaovana famindrana, amin'ny fikajiana ny hetra.

**TOKO II
SANDA SY FIKAJIANA NY HETRA
SOKAJY IV
FAMINDRAM-PANANANA MISY SETRINY
SORA-PANEKENA SY FAMINDRAM-PANANANA VOAN'NY HABA
Fifanaraham-panofana**

Andininy 02.02.12.-

Ovàna toy izao ny rijan-tenin'ny paragirafy voalohany amin'ny 2° ao amin'ny I- amin'ity andininy ity :

« 2 isan-jato ho an'ny fampanofana ny tokotanim-barotra manontolo na ireo singany tsy azo tsapain-tanana ankoatr'ireo fepetra manokana voalazan'ity Fehezan-dalàna ity, ny sambo sy fiaramanidina ary koa amin'ireo fifanaraham-panofana trano izay ampiasaina ankoatry ny voafarit'ireo andalana teo aloha. »

***Tokotanim-barotra sy ny mpividy
Famindran-tanana misy setriny***

Andininy 02.02.22.-

Ovàna toy izao ny rijan-tenin'ny paragirafy faha 2 amin'ity andininy ity :

« Io haba io dia alaina, eo ambany fanarahamason'ny Fandraharahana ara-ketra, amin'ny vidiny ivarotana ireo entana rehetra ao amin'ny toeram-pivarotana, ny famindrana ny zo ahafahana manofa trano sy ireo fanaka na entana hafa ilaina amin'ny asa fivarotana. Ireo fanaka na entana ireo dia tsy maintsy hanaovana fanisam-pananana, amin'ny antsipirihany sy tombanam-bidy, ao anaty taratasy iray miavaka tsara. »

**Fivarotana sy fanekena hafa misy setriny mamindra
tanana fanana-manaraka sy fanaka**

Andininy 02.02.43.-

Ovàna toy izao ny rijan-tenin'ny paragirafy faha 2 amin'ity andininy ity :

« Ny haba dia ferana araka ny voalazan'ny andalana faha 2 amin'ny andininy 02.01.05 amin'ity Fehezan-dalàna ity. Ny fanombanana ireo sora-pizakana tamin'ireo fivarotana dia ampiasana ny tabilao ara-bola ampiasain'ny Fandraharahana araka ireo karazan-draharaha ataon'ny orinasa. Ireo fombafomba fampiharana dia faritan'ny didy amam-pitsipika. »

Andininy 02.02.45.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ireo fitaterana, fivarotana sy famindran-trosa hafa dia mandoa sara 0,50 isan-jato. Ny sara dia ferana amin'ny sandany ambony amin'ny totalin'ny trosa sy ny vidiny voalaza ao amin'ny sora-panekena miampy ireo fandania izay mety atambatra aminy »

**FIZARANA VI
HABA AMIN'NY TATAOM-BIDY (TVA)
LOHATENY VOALOHANY
HABA AMIN'NY TATAOM-BIDY (TVA)
TOKO II
SEHATRA FAMPIHARANA
SOKAJY II
OLONA SY ORINASA IHARAN'NY HABA**

Andininy 06.01.04.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny olona rehetra na ny vondron-draharaha izay manana vola maty tsy misy haba isan-taona mihoatra na mira ny Ar 400 000 000 dia tsy maintsy iharan'ny lalàna mifehy ny TVA.

Iharan'ny lalàna mifehy ny TVA ihany koa ireo olona rehetra nisafidy ny fameran-ketra tena izy. Ny fahaverezan'ny maha iharan'ny lalàna mifehy ny TVA dia tsy maintsy manaraka ireo fepetra izay faritan'ny andininy 01.01.13 –Il sy ny andininy 06.01.20. »

**SOKAJY III
VOKATRA SY RAHARAHA TSY IHARAN'NY HABA**

Andininy 06.01.06

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity 28° amin'ity andininy ity :

«28° ireo asa rehetra amin'ny fampitaovana entana, raharaha, fisahan'asa ampiasana saina sy ireo asa, dia iharan'ny hetra amin'ny tsenambarom-panjakana. Ireo fahazoana sy fividianana entana sy raharaha ilaina amin'ny fanatanterahana ireo tsena ireo izay ataon'ny tompony dia

iharan'ny TVA ihany, raha toa ka tsy voalaza mazava ny fanalana izany amin'ireo raharaha ireo
»

b- Ampiana 30° izay mirija toy izao, aorian'ny 29° amin'ity andininy ity.

« 30° ny fakàna ao amin'ny tahirim-bokatra sy/na ireo entana natao fanomezana omena ireo tsangan'asa fanasoavam-bahoaka ahitan'ny besinimaro tombotsoa araka ny didim-panjakana, raha toa ka manana taratasy fanamarinana toeran-kaleha. »

TOKO IX FOMBA FANESORAN-KABA

Andininy 06.01.17.-

a) Ovàna ho « amin'ny alalan'ny banky na lahasan'ny banky amin'ny alalan'ny finday » ny vondron-teny « amin'ny alalan'ny banky » ao amin'ny 1° ny A- FEPETRA ANKAPOBEamin'ity andininy ity.

b) Ampiana paragirafy roa 4° sy 5° izay mirija toy izao aorian'ny 3° amin'ny A- FEPETRA ANKAPOBEamin'ity andininy ity :

« 4° Ny TVA amin'ny fividianana entana atao ho fanomezana omena ireo tsangan'asa fanasoavam-bahoaka ahitan'ny besinimaro tombotsoa araka ny didim-panjakana. »

« 5° Ny TVA amin'ny fahazoana fananana mifaka ilaina amin'ny fametrahana toeram-pisakafoanana ho an'ny mpiasa izay iantohan'ny mpampiasa voafaritry ny andininy 116 amin'ny lalàna laharana faha 2003-044 ny 10 jiona 2004 mikasika ny Fehezan-dalàna momba ny Asa malagasy. »

Andininy 06.01.18.-

Ampidirana tsipika farany izay mirija toy izao amin'ny faran'ity andininy ity :

« Ny TVA alaina amin'ny tataom-bidy hita ao amin'ny fakitiora nahazoana sy nividiana ireo entana sy raharaha nilaina tamin'ny fanatanterahana ireo tsena iharan'ny hetra amin'ny tsenambarom-panjakana araka ny voafaritry ireo andininy 01.01.44 sy ny manaraka amin'ity Fehezan-dalàna ity. »

Andininy 06.01.19.

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ny paragirafy farany amin'ity andininy ity :

« Ireo orinasa vao niforona, ny fanapahan-kevitra amin'ny maha iharan'ny lalàna mifehy ny haba dia mihatra manomboka ny andro voalohan'ny volana taorin'ny daty nampahafantarana ny maha iharan'ny fameran-ketra tena izy. »

Andininy 06.01.20.

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Amin'ny fahaverezan'ny maha iharan'ny lalàna mifehy ny TVA noho ny fampidinana fameran-ketra na fandavana ny safidy amin'ny fameran-ketra tena izy, ireo orinasa dia tsy maintsy mandrotsaka ireo haba mifandraika amin'ireo fananana notehirizina, sy/na ny haba mifanaraka amin'ny vidiny afakaratsaka amin'ny fitanan-kaonty an'ireo fananana mifaka hita maso tena nanaovana fanesorana. »

**TOKO XIV
FEPETRA SAMIHAFa**

Andininy 06.01.33.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ireo tsenambaro-panjakana na tsenan'olon-tsootra natao ho an'ny rafi-panjakana, nahazo famatsiana avy any ivelany nataon'ny olona iharan'ny lalàna mifehy ny TVA talohan'ny daty nampiharana ireo fepetra mifanaraka amin'ny hetra mikasika tsenambaro-panjakana voalazan'ireo andininy 01.01.44 sy ny manaraka amin'ity Fehezan-dalàna ity, dia mijanona ampiharana ireo fepetra ara-ketra tamin'ny fanombohana ny tsena. Ampiharina araka izany ireo fepetry ny andininy 06.01.01 sy ny manaraka mifandraika amin'ny fizotry ny TVA, amin'ny zo sy ny adidy mifandraika amin'izany, indrindra ny amin'ny fanangonana, ny fanesorana ary ny fandrotsahana ny TVA vokatr'izany. »

**TOVANA
TABILAON'NY VOKATRA TSY IHARAN'NY TVA**

Andininy 06.01.06: 29°

Ovàna toy izao manaraka izao ny tovana mifanaraka amin'ity andininy ity :

TARIF NUMERO	DESIGNATION DES PRODUITS
87.02	Véhicules automobiles pour le transport de dix personnes ou plus, chauffeur inclus.
8702.20	- Equipés à la fois, pour la propulsion, d'un moteur à piston à allumage par compression (diesel ou semi-diesel) et d'un moteur électrique - - - Véhicules automobiles pour le transport de dix et onze personnes, chauffeur inclus :
8702.20 11	- - - - Neufs (1) - - - Véhicules automobiles pour le transport de douze personnes et plus mais n'excédant pas quarante personnes, chauffeur inclus :
8702.20 21	- - - - Neufs (1) - - - Véhicules automobiles pour le transport de dix et onze personnes, chauffeur inclus :
8702.20 31	- - - - Neufs (1)
8702.30	- Equipés à la fois, pour la propulsion, d'un moteur à piston à allumage par étincelles et d'un moteur électrique - - - Véhicules automobiles pour le transport de dix et onze personnes, chauffeur inclus :
8702.30 11	- - - - Neufs (1)

- - - Véhicules automobiles pour le transport de douze personnes et plus mais n'excédant pas quarante personnes, chauffeur inclus :

8702.30 21 - - - - Neufs (1)

  - - - Véhicules automobiles pour le transport de dix et onze personnes, chauffeur inclus :

8702.30 31 - - - - Neufs (1)

8702.40 - Uniquement à moteur électrique pour la propulsion

  - - - Véhicules automobiles pour le transport de dix et onze personnes, chauffeur inclus :

8702.40 11 - - - - Neufs (1)

  - - - Véhicules automobiles pour le transport de douze personnes et plus mais n'excédant pas quarante personnes, chauffeur inclus :

8702.40 21 - - - - Neufs (1)

  - - - Véhicules automobiles pour le transport de dix et onze personnes, chauffeur inclus :

8702.40 31 - - - - Neufs (1)

87.03 Voitures de tourisme et autres véhicules automobiles principalement conçus pour le transport de personnes (autres que ceux du n°87.02), y compris les voitures du type "break" et les voitures de courses.

8703.40 - Autres véhicules, équipés à la fois, pour la propulsion, d'un moteur à piston à allumage par étincelles et d'un moteur électrique, autres que ceux pouvant être chargés en se branchant à une source externe d'alimentation électrique

8703.40 10 - - - Neufs (1)

8703.50 - Autres véhicules, équipés à la fois, pour la propulsion, d'un moteur à piston à allumage par compression (diesel ou semi-diesel) et d'un moteur électrique, autres que ceux pouvant être chargés en se branchant à une source externe d'alimentation électrique

8703.50 10 - - - Neufs (1)

8703.60 - Autres véhicules, équipés à la fois, pour la propulsion, d'un moteur à piston à allumage par étincelles et d'un moteur électrique, pouvant être chargés en se branchant à une source externe d'alimentation électrique

8703.60 10 - - - Neufs (1)

8703.70 - Autres véhicules, équipés à la fois, pour la propulsion, d'un moteur à piston à allumage par compression (diesel ou semi-diesel) et d'un moteur électrique, pouvant être chargés en se branchant à une source externe d'alimentation électrique

8703.70 10 - - - Neufs (1)

8703.80 - Autres véhicules, équipés uniquement d'un moteur électrique pour la propulsion

8703.80 10 - - - Neufs (1)

87.04 Véhicules automobiles pour le transport de marchandises.

  - Autres, équipés à la fois, pour la propulsion, d'un moteur à piston à allumage par compression (diesel ou semi-diesel) et d'un moteur électrique

8704.41 - - D'un poids en charge maximal n'excédant pas 5 tonnes

8704.41 10 - - - Neufs (1)

8704.42 - - D'un poids en charge maximal excédant 5 tonnes mais n'excédant pas 20 tonnes

8704.42 10 - - - Neufs (1)

8704.43 - - D'un poids en charge maximal excédant 20 tonnes

8704.43 10 - - - Neufs (1)

  - Autres, équipés à la fois, pour la propulsion, d'un moteur à piston à allumage par étincelles et d'un moteur électrique

8704.51 - - D'un poids en charge maximal n'excédant pas 5 tonnes

8704.51 10 - - - Neufs (1)

8704.52 - - D'un poids en charge maximal excédant 5 tonnes

8704.52 10 - - - Neufs (1)

8704.60 - Autres, uniquement à moteur électrique pour la propulsion

8704.60 10 - - - Neufs (1)

87.11	Motocycles (y compris les cyclomoteurs) et cycles équipés d'un moteur auxiliaire, avec ou sans side-cars, side-cars.
8711.60	- A moteur électrique pour la propulsion
8704.60 10	- - - Neufs (1)

(1) Les véhicules neufs classés dans ces sous positions devront posséder un certificat de conformité attestant qu'ils sont neufs aux fins de dédouanement

**BOKY II
HETRAM-BONDROM-BAHOAKA
LOHATENY I
HETRA ALAINA AMIN'NY TANY (IFT)
TOKO IV
FIKAJIANA NY HETRA**

Andininy 10.01.07.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ny paragirafy farany amin'ity andininy ity :

« Ny hetra voakajy araka ireo fepetra voalazan'ity andininy ity dia tsy tokony ho latsaky ny Ar 2 000 isaky ny fameran-ketra. »

**LOHATENY II
HETRA AMIN'NY TRANO MIORINA (IFPB)
TOKO V
FOMBA FAMERANA NY HETRA**

Andininy 10.02.09.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Ireo fanombanana fototra amin'ny Hetra amin'ny Trano miorina dia azo havaozina indray isan-taona ary fidian'ireo mpanolon-tsaina monisipaly na kominaly. »

**LOHATENY III
HABA ALAINA AMIN'NY FIAROVANA NY OLONA
SOKAJY III
FIKAJIANA NY HABA**

Andininy 10.03.03.-

Ovàna toy izao ny rijan-tenin'ny tsipika faha-3 amin'ny paragirafy faha-2 amin'ity andininy ity :

« - Ar 5 000 ho an'ny fitaovam-piadiana tsotra. Ny didy amam-pitsipika no mametra sy mamaritra ny atao hoe « fitaovam-piadiana tsotra »

**LOHATENY VI
HETRA AMIN'NY FAHAZOAN-DALANA
ZANA-DOHATENY I
HETRA AVY AMIN'NY FAHAZOAN-DALANA MIKASIKA NY ALIKAOLA SY NY
VOKATRA MISY ALIKAOLA
TOKO II
FOMBA FAMERANA NY HETRA
HETRA AMIN'NY FAHAZOAN-DALANA HIVAROTRA**

Andininy 10.06.08.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Ny sandan'ny Hetra amin'ny Fahazoan-dalana mifanaraka amin'ny sokajy tsirairay avy dia fidian'ny Filan-kevitra Monisipaly na Kaominaly misy ny fivarotana zava-pisotro misy alikaola isan-taona, amin'ny elanelany farany ambany sy farany ambony ferana toy izao :

- *Ho an'ny kaominina ivelan'ny sokajy : Ar 800 000 hatramin'ny Ar 1 500 000 ;*
- *Ho an'ireo kaominina an-tanan-dehibe sokajy 1 : Ar 600 000 hatramin'ny Ar 1 000 000 ;*
- *Ho an'ireo kaominina an-tanan-dehibe sokajy 2 : Ar 350 000 hatramin'ny Ar 750 000 ;*
- *Ho an'ireo kaominina ambanivohitra sokajy 1 : Ar 300 000 ka hatramin'ny Ar 500 000 ;*
- *Ho an'ireo kaominina ambanivohitra sokajy 2 : Ar 150 000 ka hatramin'ny Ar 250 000. »*

**ZANA-DOHATENY II
HETRA Hafa AMIN'NY FAHAZOAN-DALANA
TOKO III
FOMBA FAMERAN-KETRA**

Andininy 10.06.81

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ity andininy ity :

« Ny famaritana ireo sandan'ny hetra amin'ny fahazoan-dalana voalazan'ny andininy 10.06.79 dia eo ambanin'ny fahefan'ireo mpanapa-kevitra ny Kaominina misy ny toeram-pivarotana. »

Na izany aza, ireo sanda voalaza ireo dia tsy tokony hihoatra ireto taha ambony indrindra voalaza manaraka ireto :

1° ho an'ireo fanorenana sy/na ireo raharaha an-tselika, isaky ny vanin-taona sy fisehoan-javatra, 25% n'ny hetra fandoa farahakeliny amin'ny hetra tambatra arakaraka ny raharaha atao, voalaza ao amin'ny andininy 01.02.05 amin'ity fehezan-dalàna ity ;

2° ho an'ireo antokon-draharaha miasa amin'ny alina, Ar 200 000 isam-bolana isaky ny antokon-draharaha ;

3° ho an'ny fikarakarana tombola sy loteria, 10% n'ny vidn'ny tapakila amidy ;

4° ho an'ny fampiasana ny biara sy ny toa azy, ireo fitaovana fandefasan-tsary sy ny « baby-foot » natao itadiavam-bola, 50% n'ny hetra fandoa farahakeliny amin'ny hetra voalaza ao amin'ny andininy 01.02.05 amin'ity fehezan-dalàna ity.

**LOHATENY X
HABA ALAINA AMIN'NY RANO SY/NA HERINARATRA**

**TOKO IV
FIKAJIANA NY HABA**

Andininy 10.10.04.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ity andininy ity :

« Ny taha amin'ny haba kaominaly amin'ny rano, ny taha amin'ny haba kaominaly amin'ny herinaratra, dia ferana ho 10 isan-jato amin'ny salam-bidy tsy misy haba amin'ny sokaji-bidy voalaza. »

**BOKY III
FEPETRA IRAISAN'NY HETRA, SARA SY HABA VOARAKITRA
AO AMIN'NY BOKY I SY II AMIN'ITY FEHEZAN-DALANA ITY**

**LOHATENY I
FAMORIANA NY HETRA**

**TOKO III
SAZY SY LAMANDY**

**SOKAJY II
TSY FAMETRAHANA FILAZANA**

Andininy 20.01.52.-

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Ny tsy fametrahana filazàna rehetra momba ny vola miditra, sara na haba, ny vola miditra na raharaha voan'ny haba na izay rehetra vola fandoa ara-potoana, ny tovana amin'ireo filazàna, na ny iray amin'ireo antontan-taratasy izay tsy maintsy apetraka, voalazan'ity Fehezan-dalàna ity, ary koa ny tsy fanoratana sora-panekena manaraka ny fepetra takiana dia iharan'ny sazy :

- *Ar 200 000 ho an'ireo mpandoa hetra manana vola maty mitentina na mihoatra ny Ar 400 000 000 ;*
- *Ar 100 000 ho an'ireo mpandoa hetra manana vola maty eo anelanelan'ny Ar 200 000 000 sy Ar 400 000 000 ;*
- *Ar 50 000 ho an'ireo mpandoa hetra manana vola maty eo anelanelan'ny Ar 50 000 000 sy Ar 200 000 000 ; ireo olona voalazan'ny andininy 01.01.05.I, paragirafy faha 2 amin'ity*

Fehezan-dalàna ity ; ireo antokon-draharaha, tsangan'asa fanasoavam-bahoaka, fikambanana tsy manana tanjona itadiavan-tombony sy ny toa azy ;

- **Ar 20 000 ho an'ireo mpandoa hetra manana vola maty latsaky ny Ar 50 000 000. »**

b- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy farany amin'ity andininy ity :

« Ampiharana lamandy Ar 10 000 000 ny tsy fanaovana ireo andraikitra voalaza ao amin'ny 5° amin'ny andininy 01.01.13.IV sy ireo andininy IV-22 hatramin'ny IV-39 amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra, indrindra :

- **amin'ny tsy fametrahana ny iray amin'ireo antontan-taratasy ilaina amin'ny vidin'ny famindrana, tsy ahafahana manombana ny maha fifaninanana feno ireo fifanakalozana na amin'ny fahataran'ny fametrahana ireo antontan-taratasy ireo ;**
- **amin'ny tsy fametrahana na fahatarana ny fanambarana, tsy fahampiana na tsy fahamarinan'ireo antontam-baovao nomena momba ireo mpisitraka tena izy. »**

SOKAJY III SAZIM-PAHATARANA AMIN'NY FANDOAVANA, NY FANDROTSAHANA SY NY FANORATANA

Andininy 20.01.53.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny fahatarana rehetra amin'ny fanoratana sora-panekena na taratasy, amin'ny fandoavana na koa fanarenana mandalo ataon'ny mpandoa hetra ivelan'ny fanamarinana ny hetra rehetra, sara sy haba na ny vola rehetra tsy maintsy aloa eto an-toerana na ny fandrotsahana ny vola rehetra notanan'ny olona tokony hanao izany, dia iharan'ny sazy amin'ny fahatarana :

- **3 isan-jato ny vola tokony aloa ho an'ny volana voalohany sy 1 isan-jato isam-bolan'ny fahatarana ho an'ireo volana manaraka ho an'ireo mpandoa hetra manana vola maty na vola miditra mitentina na mihoatra ny Ar 400 000 000 ;**
- **2 isan-jato ny vola tokony aloa ho an'ny volana voalohany sy 1 isan-jato isam-bolan'ny fahatarana ho an'ireo volana manaraka ho an'ireo mpandoa hetra manana vola maty na vola miditra eo anelanelan'ny Ar 100 000 000 sy Ar 400 000 000 ;**
- **1 isan-jato ny vola tokony aloa isam-bolana amin'ny fahatarana ho an'ireo mpandoa hetra manana vola maty na vola miditra latsaky ny Ar 100 000 000.**

Ny fitambaran'ny sazy tokony aloa dia tsy latsaky ny Ar 10 000. Ny volana hitsahina dia tsy maintsy efaina manontolo. »

SOKAJY IV LAMANDY AMIN'NY FANAMBARANA TSY AMPY, TSY FAHAMARINANA, FANADINOANA NA FAMPIHENANA

Andininy 20.01.54.1.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy faha 3 amin'ity andininy ity :

« Ireo olon-tsootra na rafitra mizaka zo aman'andraikitra, fanjakàna na tsy miankina, manao ny asa na tsia amin'ny maha mpisolo-tena nahazo alalàna na mpisitraka, mandoa na tsia Hetra alaina amin'ny vola miditra ka tsy nitàna, sy nandrotsaka ny Hetra amin'ny vola miditra mitsitapitapy, Hetra tambatra mitsitapitapy, araka ireo fepetry ny andininy 01.01.14.II.A paragirafy faha 2, 01.02.07 bis, paragirafy faha 2 amin'ity Fehezan-dalàna ity, dia mandoa, ankoatra io fandrotsahana hetra io, lamandy 10 isan-jato amin'ireo hetra notakiana taminy ary tsy tokony ho latsaky ny Ar 20 000.

Ireo fepetra ireo dia tsy ampiarina amin'ireo olona iharan'ny hetra amin'ny vola miditra, afatsy amin'ny fanefana ny hetra fandoa farafahakeliny na fisitrahana fanesoran-ketra amin'ny vola miditra.

Ireo sazy ireo dia azo ampiarina ihany koa raha toa ny olona voalaza etsy ambony ka nanadino nitazona, namory sy nandrotsaka ny hetra amin'ny tsenambaro-panjakana, ny TVA mitsitapitapy izay voalazan'ireo andininy I-15 amin'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra sy 06.01.09 bis amin'ity Fehezan-dalàna ity. »

**SOKAJY VI
FANDIKAN-DALANA Hafa**

Andininy 20.01.56.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy faha 3 amin'ity andininy ity :

« Ny tsy fanaovana ireo andraikitra voalaza amin'ireo fepetra ao amin'ny andininy 06.01.26 andalana faha 3 sy faha 4; 01.01.21 sy 01.02.07.bis andalana farany amin'ity Fehezan-dalàna ity, dia iharan'ny lamandy 10 isan-jato amin'ireo raharaha nataony. »

Andininy 20.01.56.2-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Andininy 20.01.56.2. – nafindra any amin'ny andininy VI-89 n'ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra. »

**SOKAJY VI
FANDIKAN-DALANA Hafa**

Andininy 20.01.56.20-

Foanana ity andininy ity

BOKY IV
FOMBA FAMERAN-KETRA MANOKANA
FIZARANA VOALOHANY
FEPETRA MANOKANA HO AN'IREO FARITRA SY ORINASA AFAKABA
TOKO I
HETRA AMIN'NY VOLA MIDITRA
SOKAJY III
FIKAJIANA NY HETRA

Andininy 30.01.04.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny tsipika faha 2 amin'ny paragirafy faha 3 amin'ity andininy ity :

« Ireo taom-piasana telo (3) voalohany, ho an'ireo Orinasa afakaba amin'ny taozava-baventy ; »

TOKO IV
HABA AMIN'NY TATAOM-BIDY
SOKAJY I
FOMBA FAMERANA NY HETRA

Andininy 30.01.09.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ireo Faritra sy Orinasa Afakaba rehetra vao niforona dia afaka iharan'ny lalàna mifehy ny TVA rehefa misafidy ny fameran-ketra tena izy araka ny voalaza ao amin'ny andininy 01.01.13 amin'ity fehezan-dalana ity.

Andininy 30.01.10.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny tsy fahatrarana ny fetra takian'ny fampiharana ny lalàna mifehy ny TVA noho ny fidinan'ny vola maty na vola miditra, nandritry ny fe-potoana voafaritry ny didy amam-pitsipika, ho an'ny Faritra na Orinasa afakaba iharan'ny fameran-ketra tena izy, na ny fiverenana amin'ny safidy tamin'io fameran-ketra io dia mitarika amin'ny fanalana ny maha-iharan'ny lalàna mifehy ny haba.

»

Ny ambiny tsy misy fanovana.

ANDININY FAHA 2.2

FEHEZAN-DALANA AMIN'NY PAIKA ARAHINA ARA-KETRA

Ny fepetry ny Fehezan-dalàna amin'ny paika arahina ara-ketra dia ampiana sy ovàna toy izao manaraka izao :

**LOHATENY I
NY AMIN'NY LAHARAM-PAMANTARANA, FILAZANA SY FANDROTSAHANA HETRA
ZANA-DOHATENY I
LAHARAM-PAMANTARAN'NY MPANDOA HETRA
TOKO I
FOMBA ARAHINA SY FILAZANA**

Andininy I-03.-

Foanana ny vondron-teny « *andalana faha 7* » ao amin'ny paragirafy faha 5 amin'ity andininy ity.

**TOKO III
FOMBA ARAHINA MANDRITRY NY TAOM-PIASANA
SOKAJY I
AMIN'NY FOTOANA IASANA**

Andininy I-06.-

Ampidirana paragirafy vaovao izay mirija toy izao amin'ny faran'ity andininy ity :

« Na eo aza ireo famaizana ara-tsazy na ara-panjakana mifanaraka amin'izany, ny Fandraharahana ara-ketra dia afaka manakana avy hatrany ny karatra ara-ketra amin'ny tranganana fanambarana diso na ny tsy fanajàna ireo andraikitra fanaovana filazana voalazan'ny andininy I-08 amin'ity Fehezan-dalàna ity. »

Andininy I-08.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

Ao anatin'ny roapolo (20) andro aorian'ny zava-nitranga, ny mpandoa hetra rehetra dia tsy maintsy mampahafantatra ny Sampandraharahan'ny Hetra miandraikitra azy ireo ny fiovàna ara-ketra rehetra sy mampifanojo ireo angom-baovao mety hiova ao aminy NIFONLINE, indrindra, saingy tsy voafetra, ireto manaraka ireto, ny fiovana adiresy, ny amin'ny fianakaviana na amin'ny fanambadiana sy izay rehetra fiovana amin'ny fihariana ara-toekarena. »

**ZANA-DOHATENY II
FILAZANA SY FANDROTSAHANA NY HETRA
TOKO I
ANDRAIKITR'IREO MPANDOA HETRA IHARAN'NY HETRA AMIN'NY VOLA MIDITRA
SOKAJY I
FANAMBARANA NY VOKATRA SY IREO VOLA MIDITRA**

Ampidirina ao amin'ny faran'ity sokajy ity ny andininy vaovao I-11-bis izay mirija toy izao :

Andininy I-11- bis

Ireo izay iharan'ny hetra amin'ny vola miditra tsy iharan'ny lalàna mifehy ny TVA, ankoatra ireo voalazan'ny andininy 01.01.05.I-, ka nahatsapa fa mihoatra ny Ar 400 000 000 ny vola maty na ny vola niditra aminy nandritra ny taom-piasana itsahina, dia tsy maintsy mametraka ny fanambarana amin'ny fiovana fameran-ketra any amin'ny sampan-draharaha mpitantana ireo antontan-taratasin-ketrany mialoha ny fikatonan'ny taom-piasany.

Ireo zo sy andraikitra mikasika ny fameran-ketra vaovao dia mihatra avy hatrany vao manomboka ny fiandohan'ny taom-piasana manaraka.

**TOKO III
ANDRAIKITRA MIKASIKA NY HETRA AMIN'NY TSENAMBARO-PANJAKANA
SOKAJY I
PAIKA ARAHINA AMIN'NY FANDOAVANA HETRA AMIN'NY TSENAMBARO-
PANJAKANA**

Andininy I-15.-

Ovàna ho « *miandraikitra amin'ny fandoavana ireo tsena* » ny vondron-teny « *miandraikitra ny fandoavana ny tsenambaro-panjakana* » ao amin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity.

Andininy I-16.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy farany amin'ity andininy ity :

« Ho an'ireo mpandoa hetra tsy iharan'ny TVA, ny lisitr'ireo mpamatsy azy sy ireo entana na raharaha novidiany dia tsy maintsy ampiarahina koa amin'ny filazana tovana araka ny modely nomen'ny Fandraharahana. »

**TOKO IV
ANDRAIKITRY NY MPANDOA HETRA IHARAN'NY HETRA TAMBATRA
SOKAJY III
FIOVAN'NY FAMERAN-KETRA**

Andininy I-19.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny olona rehetra iharan'ny Hetra Tambatra izay nahita fa mihoatra ny Ar 400 000 000 ny vola matiny mandritra ny taom-piasana itsahana dia tsy maintsy mametraka filazana fiovana ny fameran-ketra eny amin'ny sampandraharaha miandraikitra ny antontan-taratasin-ketrany,

alohan'ny fikatonan'ny taom-piasana. Io fiovana fameran-ketra io dia mihatra manomboka ny fiandohan'ny taom-piasana manaraka amin'ny lafiny zo sy andraikitra mifanaraka amin'izany »

**TOKO V
ANDRAIKITR'IREO MPANDOA HETRA IHARAN'NY HETRA AMIN'NY KARAMA
SOKAJY I
FITANANA IFOTONY**

Andininy I-20.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Ireo karama, tambin-karama sy, amin'ny ankapobeny ireo vola azo ateraky ny fanatontosana asa iankinan-doha dia mitarika ny fitanana ifotony, mahasolo sy manafaka ny hetra amin'ny vola miditra. »

**TOKO VIII
ANDRAIKITRA AMIN'NY SARA-PANORATANA (DE)
SOKAJY III
FILAZANA**

II : Ireo andraikitra ny mpisolo vava, notera, vadintany, mpirakidraharaha-pitsarana, mpitantsoratra, mpitsara, aribitira, mpitantan-draharaha sy manamboninahitra hafa na mpirakitsora-panjakana na tompon'antoka isan-tsokajiny amin'ny mpanao fanekena ary ireo mpandray vola

3 : Bokim-piraketan'ireo notera, vadintany, mpirakidraharaha-pitsarana, mpirakidraharaha ara-tsora-panjakana, mpitantsoratra, mpampanao lavanty, mpanelanelam-barotra

-Fampisehoana ny boky firaketana

Andininy I-66.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ireo notera, vadintany, pirakidraharaha-pitsarana, mpirakidraharaha ara-tsora-panjakana, ary ireo mpitantsoratra ara-panjakanan'ny vondromparitra itsinjarampahefana dia mampiseho, isaky ny telo (3) volana, ireo bokim-piraketany amin'ny Lehiben'ny Sampana mpirotsaka an-tsehatra amin'ny faritra misy azy na amin'ny solon-tenany, izay manamarina sy manambara ao anatin'izany ny isan'ireo sorapanekena voasoratra. Izany dia atao anatin'ny folo (10) andro voalohan'ny volana Janoary, Aprily, Jolay ary Oktobra. »

Andininy I-67.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Tsy miankina amin'ny fanambarana voalazan'ny andininy teo aloha, ireo notera, vadintany, mpirakidraharaha-pitsarana, mpirakidraharaha ara-tsora-panjakana, ary ireo mpitantsoratra dia tsy maintsy manolotra ireo bokim-piraketanaamin' ireo mpiasan'ny hetra izay mitondra taratasy

fanirahana amin'ny fanamarinana azy ireo isaky ny ilana izany. »

**LOHATENY III
ANDRAIKITRA MIKASIKA NY HETRA AMIN'NY FAHAZOAN-DALANA HIVAROTRA**

**TOKO I
HETRA AVY AMIN'NY FAHAZOAN-DALANA MIKASIKA NY ALIKAOLA
SY NY VOKATRA MISY ALIKAOLA**

**SOKAJY I
FEPETRA AMIN'NY FIVAROTANA ALIKAOLA
SY NY VOKATRA MISY ALIKAOLA**

**PARAGIRAFY II
FIVAROTANA ZAVA-PISOTRO MISY ALIKAOLA**

**III-Fepetra momba ny fanomezana ny fahazoan-dalana hivarotra
A-Fangatahana**

Andininy III-16.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny c. sy d. ao amin'ny 5. amin'ity andininy ity :

« c. Ny dika mitovy voamarin' ireo sata sy fahefana nankinina tamin'ny mpitantana ny orinasa ;

d. Ny dika mitovin'ny Fahazoan-dalana hiasa ho an'ireo mpitantana orinasa mizaka zom-pirenena vahiny. »

B- Fahafaha-manaon'ny mpangataka araka ny lalàna

Andininy III-18.-

Ampidirana paragirafy vaovao izay mirija toy izao amin'ny faran'ity andininy ity :

« Raha toa ka manana Fahazoan-dalana hampiasa vola na hiasa, na taratasy mitovy lenta amin'izay, ireo fandinganana fepetra dia azo omena ireo vahiny hanao ny asa fivarotana zava-pisotro misy alikaola. »

**LOHATENY IV
FAHEFANA MITAKY FAMPAHALALANA, IREO ZO Hafa AN'NY FANDRAHARAHANA
SY IREO ANDRAIKITRA Hafa AN'NY MPANDOA HETRA**

Ovàna ho « **FAHEFANA MITAKY FAMPAHALALANA, IREO ZO Hafa AN'NY FANDRAHARAHANA SY IREO ANDRAIKITRA Hafa AN'NY MPANDOA HETRA, IREO ANDRAIKITRA AMIN'NY REJISITR'IREO MPISITRAKA TENA IZY** » ny lohateny « **FAHEFANA MITAKY FAMPAHALALANA, IREO ZO Hafa AN'NY FANDRAHARAHANA SY IREO ANDRAIKITRA Hafa AN'NY MPANDOA HETRA** » amin'ity Lohateny IV ity.

TOKO I
FAHEFANA MITAKY FAMPAHALALANA
SOKAJY II
ANDRAIKITRA MANAO FAMPAHALALANA
1- Fepetra ankapobeny

Andininy IV-08.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny olona rehetra manana vola maty tsy misy haba mihoatra na mitovy amin'ny Ar 100 000 000 isan-taona ary koa ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra miankina na tsia amin'ny fanjakana na ohatrinona na ohatrinona vola matiny tsy misy haba isan-taona dia tsy maintsy manao filazàna fampahalalana.

Torak'izany koa ny olona manao asa iharan'ny hetra eto Madagasikara nefa tsy manana toeram-piasana raikitra. Izany andraikitra izany dia tanterahin'ny solon-tenany nahazo fankatoavana teny anivon'ny Minisitera miandraikitra ny fandraharahana ara-ketra.

Amin'ny vidin'ny famindrana, ireo orinasa mpiombon'antoka mahafeno ireto fepetra manaraka ireto dia iharan'ny andraikitra fanaovana tatitra araka ireo fomba arahina voalazan'ny andininy IV-09 ireo orinasa mpiombon'antoka mahafeno ireto fepetra ireto :

- orinasa mpiombon'antoka manana vola maty isan-taona tsy misy haba mihoatra na mitovy amin'ny Ar 40 000 000 000 na manana fananana enti-miasa mitovy amin'izany ;**
- orinasa mpiombon'antoka izay tazonina na manana rantsana mahavita vola maty ao amin'ny vondrona na manana fananana enti-miasa amin'ny vondrona mihoatra na mitovy amin'ny Ar 240 000 000 000, ary manaraka ny fepetra voalaza teo aloha ;**
- orinasa mpiombon'antoka manao fifanakalozana ao anatin'ny vondrona amin'ny sanda mihoatra na mitovy amin'ny Ar 450 000 000. »**

Andininy IV-09.-

Ampiana paragirafy izay mirija toy izao amin'ny faran'ity andininy ity :

« Ny andraikitra fanaovana tatitra, ao amin'ny sehatra natokana ho an'izany, ho an'ireo orinasa mpiombon'antoka, voafaritry ny andininy teo aloha, dia ahitana ireto avy :

- Ny tabilao mamintina ny tovana 2 izay mampiseho ny rafi-draharahan'ny fampiasana ny renivolan'ny vondrona ; sy**
- Ny tovana 17 mampiseho ireo orinasa mpiombon'antoka voakasika isaky ny sokajim-pifanakalozana nanaovana fanarahamaso sy ireo fifandraisana nisy tamin'izy ireo. »**

TOKO III
ANDRAIKITRA HAFAN'NY MPANDOA HETRA
SOKAJY III
FITANAN-KAONTY MAMAKAFKA SY FANOMEZANA FAKITIORA ARA-DALANA

Andininy IV-20.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ireo mpanao taozava-baventy sy ireo orinasa miasa amin'ny sehatry ny tao-trano sy asa vaventy dia tsy maintsy mitazona fitanan-kaonty mamakafaka sy taratasy mirakitra ny tahirin'entana ahafahana manaraka ny fivezivezen'ny entana araka ny isany sy ny sandany. Ny fitanana ny taratasy mirakitra ny tahirin'entana dia tsy maintsy ataon'ny mpivarotra iharan'ny lalàna mifehy ny TVA ihany koa. »

Amin'ny faran'ny Lohateny IV, foronina ny toko IV izay mirija toy izao :

TOKO IV
IREO ANDRAIKITRA AMIN'NY REJISITR'IREO MPISITRAKA TENA IZY
SOKAJY I
REJISITRA FOIBE MIKASIKA IREO MPISITRAKA TENA IZY

Andininy IV-22.- *Apetraka eo ambany fahefan'ny Foibem-pitondrana ankapobe momba ny hetra ny rejisitra foibe mikasika ireo mpisitraka tena izy izay natao ho :*

a. ny fanangonana, ny fitehirizana, ny fitantanana, ny fanaraha-maso ny kalitaon'ireo antontan'isa sy ny fanomezana ny momba ireo mpisitraka tena izy amin'ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra sy fiorenana araka ny lalàna ;

b. ny fandraketana ireo fiorenana araka ny lalàna amin'ny lalàna malagasy na vahiny ary koa ny fitehirizana, ny fitantanana, ny fanaraha-maso ny kalitaon'ireo antontan'isa mifanaraka amin'izany sy izay ampiasany izany.

Andininy IV-23.- *Ny teny hoe « Mpisitraka tena izy » dia manondro olona iray na maromaro amin'ny farany, izay manao ny fifehezana tena izy amin'ny rafitra mizaka zo aman'andraikitra na ireo fiorenana araka ny lalàna.*

Andininy IV-24.- *Ny teny hoe « Fiorenana araka ny lalàna » dia manondro ny raharaha ataon'ny olona iray na maromaro mpamorona mamindra fananana, zo na antoka, na fananana maromaro, zo sy antoka, ankehitriny na ho avy, amin'ny olona iray na maromaro mpikirakira izay, mitana izany ary avahana amin'ny fananany manokana, mikendry tanjona voafaritra ho tombontsoan'ny mpisitraka iray na maromaro. Ireo « trusts, fiducies, waqfs » sy ireo fiorenana araka ny lalàna hafa rehetra mitovy aminy araka ny lalàna malagasy na vahiny dia lazaina ho fiorenana araka ny lalàna avokoa.*

Andininy IV-25.- Ireo fomba fananganana sy fampiasana ny Rejisitra foibe mikasika ireo mpisitraka tena izy ary koa ireo fomba fidirana amin'ireo antontan'isa ao aminy dia faritan'ny didy amam-pitsipika.

SOKAJY II- REJISITRA MANOKANA MIKASIKA IREO MPISITRAKA TENA IZY AMIN'NY RAFITRA MIZAKA ZO AMAN'ANDRAIKITRA

Andininy IV-26.-Ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra na inona na inona endriny sy ny asa ataony, na iharan'ny hetra na tsia, dia tsy maintsy mampahafantatra sy manamarina ny momba ireo mpisitraka tena izy ary manoratra izany ao anaty rejisitra manokana eny amin'ny foibem-toerany na amin'ny toeram-piasany eto Madagasikara.

Andininy IV-27.-Ny teny hoe « rafitra mizaka zo aman'andraikitra » dia manondro ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra araka ny lalàna malagasy sy ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra araka ny lalàna vahiny manana toerama-piasana raikitra eto Madagasikara.

Andininy IV-28.-Ny rejisitra manokana mikasika ireo mpisitraka tena izy tanan'ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra dia ahitana indrindra ireo angom-baovao marina sy nahitsy mikasika :

a. ny momba ireo mpisitraka tena izy ;

b. ny karazana, ireo fomba arahina sy ny fivelaran'ny raharaha iandraiketana amin'ilay rafitra mizaka zo aman'andraikitra ;

c. ny daty izay itsaharan'ny olona iray na maromaro tsy ho mpisitraka tena izy intsony amin'ilay rafitra mizaka zo aman'andraikitra.

Ireo angom-baovao ireo dia ampiarahina amin'ny taratasy manamarina avy amin'ny rafitra mizaka zo aman'andraikitra mikasika izany. Ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra dia manao fanamarinana araka ny tokony ho izy indray mandeha isan-taona farafahakeliny mba ahafahana miantoka fa ireo angom-baovao ao anatin'ny rejisitra manokana dia marina sy nahitsy.

Andininy IV-29.- Ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra na, raha toa ka misy izany, ireo olona nomem-pahefana dia tsy maintsy manao fanambarana any amin'ny Foibem-pitantanana ankapobe momba ny hetra amin'ny alalan'ny taratasy fenoina avy any aminy, ireo angom-baovao momba ireo mpisitraka tena izy :

a. Amin'ny fotoana hanaovana ny filazana fisiana eny amin'ny Fandraharahana ara-ketra voalazan'ireo andininy I-03 sy I-105 ho an'ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra tsy maintsy manao io andraikitra io, na ao anatin'ny telopolo (30) andro manaraka ny fitsanganana, ho an'ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra hafa ;

b. Amin'ny fotoana hanaovany fanambarana isan-taona ireo vokatra na vola miditra voalazan'ireo andininy I-11 sy I-17 ho an'ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra iharan'ny hetra amin'ny vola miditra sy hetra tambatra, na alohan'ny telopolo (30) jona ho an'ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra hafa ;

c. Ao anatin'ny telopolo (30) andro manaraka ny fotoana nahalalan'ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra na ny tokony nahafantarany ny zava-mitranga, izay mahatonga azy tsy maintsy hanao ny fanitsiana ireo angom-baovao momba ireo mpisitraka tena izy.

SOKAJY III REJISITRA MANOKAN' IREO MPISITRAKA TENA IZY AMIN'IREO FIORENANA ARAKA NY LALÀNA

Andininy IV-30.- Ireo mpitantan-draharaha monina eto Madagasikara, an'ireo fiorenana araka ny lalàna voafehin'ireo lalàna eto Madagasikara na ireo lalàna vahiny dia tsy maintsy misoratra eny amin'ny Foibem-pitantanana ankapobe momba ny hetra ao anatin'ny telopolo (30) andro manaraka ny fanendrena azy, ary manambara indrindra amin'izany :

- a. ny fisiana, ireo zava-boalaza ary ny votoatin'ireo fiorenana araka ny lalàna izay tantaniny na entiny ;
- b. ireo fananana enti-miasa an'ny fiorenana araka ny lalàna ;
- c. ny momba ireo olona mpandray anjara amin'ny fiorenana araka ny lalàna ; ary
- d. ny momba ireo mpisitraka tena izy ao amin'ny fiorenana araka ny lalàna.

Tsy maintsy mampahafantatra ny fitsaharany amin'ireo andraikitra maha mpitantana azy any amin'ny Foibem-pitantanana ankapobe momba ny hetra ao anatin'ny telopolo (30) andro manaraka izany koa izy.

Andininy IV-31.- Ny fanaovana fanambarana voalaza etsy ambony dia mihatra ihany koa amin'ireo mpitantan-draharaha monina any ivelany amin'ny fiorenana araka ny lalàna izay manana fananana enti-miasa iray na maromaro eto Madagasikara. Amin'izany, izy ireo no manondro ny solon-tenany eto Madagasikara. Io solon-tena io dia tsy maintsy misoratra ao amin'ny rejisitra foiben'ireo mpisitraka tena izy ary manao ny andraikity ny mpitantan-draharaha soloiny tena mandritry ny fotoana hanaovany izany.

Andininy IV-32.-Ireo mpitantan-draharaha amin'ny fiorenana araka ny lalàna dia tsy maintsy mahafantatra sy manamarina ny momba ireo mpisitraka tena izy ary mitana rejisitra manokana mikasika izany eto Madagasikara izay tsy maintsy manaraka ireo fiovana rehetra momba ireo mpisitraka tena izy amin'ny fiorenana araka ny lalàna, ary mampiseho izany amin'ny fangatahana rehetra ataon'ny Foibem-pitantanana Ankapobe momba ny Hetra. Izy ireo dia manao fanamarinana araka ny tokony ho izy indray mandeha isan-taona farafahakeliny mba ahafahana miantoka fa ireo angom-baovao ao anatin'ny rejisitra manokana dia marina sy nahitsy.

Andininy IV-33.- Ireo mpitantan-draharaha amin'ny fiorenana araka ny lalàna dia tsy maintsy manao fanambarana any amin'ny Foibem-pitantanana Ankapobe momba ny Hetra :

a. amin'ny alalan'ny taratasy fenoina avy any aminy, ireo angom-baovao mikasika ireo mpisitraka tena izy alohan'ny 30 jiona isan-taona ;

b. ny fiovana rehetra mikasika ireo angom-baovao voalaza ao amin'ny andininy IV-30 etsy ambony dia tsy maintsy hanaovana fanambarana ao anatin'ny telopolo (30) andro aorian'ny fiovana.

SOKAJY IV- ANDRAIKITR'IREO MPISITRAKA TENA IZY SY IREO OLON-TSOTRA ARY IREO RAFITRA MPANELANELANA ARAKA NY LALÀNA

Andininy IV-34.- Ny olona rehetra izay mahalala na tokony ahafantatra fa :

a. izy dia mpisitraka tena izy amin'ny rafitra araka ny lalàna ; na

b. ireo angom-baovao momba ireo mpisitraka tena izy amin'ny rafitra araka ny lalàna ka diso na niova dia tsy maintsy manome, ao anatin'ny telopolo (30) andro, ireo angom-baovao sy ireo taratasy fanamarinana ilaina mba ahafahan'ny rafitra mizaka zo aman'andraikitra na ny mpitantan-draharahan'ny fiorenana araka ny lalàna mba hifanaraka amin'ireo andraikitra takian'ity Fehezan-dalàna ity.

Andininy IV-35.- Ny olona rehetra dia tsy maintsy manome, ao anatin'ny telopolo (30) andro araka ny fangatahana ataon'ny rafitra mizaka zo aman'andraikitra na ny mpitantan-draharahan'ny fiorenana araka ny lalàna, ireo angom-baovao ilaina ahafahan'izy ireo mampifanaraka izany amin'ireo andraikitra takian'ity Fehezan-dalàna ity. Ny tsy fahavitana io andraikitra io, dia tsy maintsy anaovan'ny rafitra mizaka zo aman'andraikitra na ny mpitantan-draharahan'ny fiorenana araka ny lalàna fanambarana any amin'ny Foibem-pitantanana Ankapobe momba ny Hetra ao anatin'ny telopolo (30) andro.

Andininy IV-36.- Ireo andraikitra voalaza amin'ireo andininy roa etsy aloha dia ampiarina :

a. amin'ireo mpisitraka tena izy ny rafitra mizaka zo aman'andraikitra na ny fiorenana araka ny lalàna voakasik'izany ; sy

b. ireo olon-tsotra sy ireo rafitra mpanelanelana araka ny lalàna amin'ny raharaha fitanana mivantana na ankolaka, na manao ny fifehezana tanteraka amin'ny rafitra mizaka zo aman'andraikitra na ny fiorenana araka ny lalàna voakasik'izany.

SOKAJY V ANDRAIKITRA AMIN'NY FITEHIRIZANA IREO ANGOM-BAOVAO

Andininy IV-37.- Ny rejisitra manokana mikasika ireo mpisitraka tena izy izay tsy maintsy tanan'ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra sy ny fiorenana araka ny lalàna, ary ireo taratasy fanamarinana mikasika ireo mpisitraka tena izy dia tsy maintsy tehirizina amin'ny fotoana rehetra eto Madagasikara.

Andininy IV-38.- Ny fitehirizana ny rejisitra sy ireo taratasy fanamarinana dia andraikitr'ireo :

a. mpitantana ny rafitra mizaka zo aman'andraikitra sy ny olona rehetra manana fahefana manao raharaha amin'ny anaran'ilay rafitra mizaka zo aman'andraikitra amin'ny fotoana itsaharan'inty amin'ny asany ;

b. mpitantan-draharaha amin'ny fiorenana araka ny lalàna monina eto Madagasikara na ny solon-tenany raha toa ka monina any ivelany izy ireo.

Andininy IV-39.- *Ity andraikitra ity dia mitsahatra aorian'ny dimy (5) taona manaraka, araka ny tranga :*

a. ny fitsaharan'ny rafitra mizaka zo aman'andraikitra na fiorenana araka ny lalàna na

b. ny fitsaharan'ireo andraikitra ny mpitantan-draharaha amin'ny fiorenana araka ny lalàna na

c. ny fitsaharan'andraikitra amin'ny fisolon-tena.

**SOKAJY VI
SAZY AMIN'NY TSY FANAOVANA NY ANDRAIKITRA MIKASIKA
NY REJISITR'IREO MPISITRAKA TENA IZY**

Andininy IV-40.- *Ny tsy fanaovana ireo andraikitra rehetra voalazan'ireo andininy IV-22 hatramin'ny IV-39 dia iharan'ny lamandy voalazan'ny andininy 20.01.52 amin'ny faran'ny Fehezan-dalàna momba ny hetra.*

**SOKAJY VII
FOMBA FAMPIHARANA SY IREO FEPETRA TETEZAMITA**

Andininy IV-41.- *Ireo fomba fampiharana ireo fepetry ny andininy IV-26 hatramin'ny IV-40 dia faritan'ny didy amam-pitsipika.*

Ireo rafitra mizaka zo aman'andraikitra sy ireo mpitantan-draharaha, na raha misy izany, ireo solon-tena amin'ny fiorenana araka ny lalàna izay niorina talohan'ny fananan-kerin'ireo fepetra voalazan'ny andininy IV-22 hatramin'ny IV-40 dia manana fe-potoana valopolo amby zato (180) andro aorian'io fananan-kery io mba hampifanarahana azy. Mihatra avy hatrany ny sazy voalazan'ny andininy IV-40 amin'ny tsy fanaovana izany.

**LOHATENY V
IREO PAIKA ARAHINA AMIN'NY FANAMARINANA ATAON'NY
FANDRAHARAHANA ARA-KETRA**

**TOKO I
FANAMARINANA AMIN'NY ANTONTAN-TARATASY**

**SOKAJY I
ZO AMIN'NY FANAMARINANA**

Andininy V-01.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ireo mpiasan'ny Foibem-pitondrana Ankapobe momba ny Hetra, nahavita fianianana sy manana fahazoan-dàlana, manana ny grady mpanara-mason'ny hetra farafahakeliny dia manan-jo hanao ny fanamarinana amin'ireo filazana ara-ketra araka ny voalazan'ity Fehezan-dalàna ity, tsy mivoaka ny toeram-piasany sy manana fahefana hiantoka ny fototra amerana ireo hetra, sara sy haba tokony naloan'ny mpandoa hetra izay nanaovana fitsirihana. »

**SOKAJY III
PAIKA ARAHINA AMIN'NY FANARENANA IFANATREHANA
AMIN'NY FANAMARINANA AN-TARATASY**

**PARAGIRAFY I
VOLAVOLAM-PANITSIANA**

Andininy V-03.-

Foronina ireo paragirafy roa vaovao izay mirija toy izao manaraka izao amin'ny faran'ity andininy ity :

« Raha toa ka nahitana zava-baovao tao anatin'ireo taom-piasana nanaovana fitsirihana taorian'ireo paika voafaritry ny andininy V-05, V-06 amin'ity fehezan-dalàna ity, dia omena fampahafantarana voalohany hafa indray ny mpandoa hetra, ho famenon'ireo hetra.

Ny fampahafantarana voalohany rehetra dia tsy maintsy arahin'ireo paika hifandaharana izay voafaritry ireo andininy V-05 ary V-06 voalaza etsy ambony. »

Andininy V-04.

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny fampahafantarana voalohany dia tsy maintsy ahitana :

- ny karazana fanamarinana ara-ketra natao ;
- ny endriny, ireo antsihirihin'ny fikajiana sy ireo anton'ny fanarenana mba ahafahan'ny mpandoa hetra manao ireo fanamarihany na mampahafantatra ny fanekenany ;
- ny fiantsoana ny mpandoa hetra hanao ny fanekenany na ireo fanamarihany ao anatin'ny 30 andro, isaina manomboka ny daty nandraisana ny fampahafantarana voalohany ;
- ny daty iantsoana ny mpandoa hetra amin'ny adi-hevitra am-bava ifanatrehana izay faritan'ny mpiasan'ny hetra ;
- ny fahafahana mitondra mpanolo-tsaina araka izay nofidiany mandritry ny adi-hevitra am-bava ifanatrehana. »

PARAGIRAFY II FANAMARIHANA ATAON'NY MPANDOA HETRA

Andininy V-05.

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy faha 2 amin'ity andininy ity :

« Ny fanamarihana rehetra, ireo taratasy na antontan-kevitra novokarina aorian'ny fe-potoana dia tsy azo raisina. »

PARAGIRAFY III ADI-HEVITRA AM-BAVA SY IFANATREHANA AORIAN'NY FANAMARIHANA ATAON'NY MPANDOA HETRA

Andininy V-06.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny adi-hevitra am-bava sy ifanatrehana dia atao any amin'ny biraon'ireo mpanao fanamarinana ary tsy maintsyarahana fitanana an-tsoratra izay soniavin'ny roa tonta.

Ny fitanana an-tsoratra nosoratana araka ny modely voafaritry avy amin'ny Fandraharahana araketra, dia tsy maintsy ahitana ireo fifandaharana ataon'ny mpandoa hetra sy ny Sampandraharaha, milaza ireo fandikan-dalàna hita sy ireo antony, manome ny hevitra ny Fandraharahana, ireo fanamarihana ataon'ny mpandoa hetra sy ireo teny entiny mandresy lahatra, ireo fanitsiana lehibe nekena sy ireo teboka tsy nifanarahana.

Ny adi-hevitra am-bava sy ifanatrehana dia karakaraina amin'ny fotoana iray raha tao anatin'ireo fanamarihana nataon'ny mpandoa hetra no voamarika ireo singa vaovao voalazan'ny andininy V-03 etsy ambony.

Raha toa ka mandà ny tsy hanao sonia ny mpandoa hetra dia raiketina ao anatin'ny fitanana an-tsoratra izany. »

PARAGIRAFY IV FANAOVANA NY FAMPAHAFANTARANA RAIKITRA

Andininy V-07.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Raha toa ka tsy misy valin-teny ao anatin'ny fe-potoana telopolo (30) andro handefasana ny valin'ny fampahafantarana voalohany, ny mpiasan'ny hetra dia mamaritra ny fototra amerana ny hetra sy manao ny fampahafantarana raikitra.

Raha toa ka mitondra fanamarihana mikasika ny fampahafantarana voalohany ny mpandoa hetra, ny mpiasa dia afaka manova na mitazona na manajanona ireo fanitsiana lehibe araka ny

valin-tenin'ny mpandoa hetra sy, raha ilaina izany, ny votoatin'ny fitanana an-tsoratra amin'ny adi-hevitra am-bava sy ifanatrehana.

Fampahafantarana raikitra tokana ihany no atao amin'ny mpandoa hetra raha toa ka nanaovana fampahafantarana voalohany indroa izy araka ny voalazan'ny andininy V-03 amin'ity Fehezan-dalàna ity.

Mba hampanankery azy, ny fampahafantarana raikitra dia tsy maintsy ahitana :

- Ireo singa noraisina ho fototra amerana sy ireo fepetra ara-dalàna nadrafetana ireo fanarenana ;

- Ny hevitra ny mpanao fanamarinana manoloana ireo fanamarihan'ny mpandoa hetra ;

- Fampahafantarana ny amin'ireo fitarainana azony atao voafaritry ny andininy V-30 amin'ity fehezan-dalàna ity.

Ny fampahafantarana raikitra dia tsy maintsy omena ny mpandoa hetra na dia tsy misy fanitsiana aza.

Raha toa ny mpandoa hetra ka manaiky manontolo an-tsitra-po ireo fanarenana ao anatin'ny fampahafantarana voalohany amin'ny valin-teniny, dia atao avy hatrany ny fampahafantarana raikitra.

Ny fanamarinana an-taratasy dia tsy sakana amin'ny fanaovana fanamarinana eny an-toerana aty aoriana ao anatin'ny tsy fahalianana paik'andro. »

TOKO II FANAMARINANA ENY AN-TOERANA

SOKAJY III PAIKA ARAHINA MANOKANA ATAO AMIN'NY FANAMARINANA NY VIDIN'NY FAMINDRANA

PARAGIRAFY III ANTONTAN-TARATASY AMIN' NY VIDIN'NY FAMINDRANA

Andininy V-24.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ireo orinasa mpiombon'antoka izay tsy maintsy manao fanambarana araka ny voalazan'ireo andininy IV-08 sy IV-09 amin'ity Fehezan-dalàna ity dia iharan'ny andraikitra amin'ny antontan-taratasy izay mitaky ny fitahirizana ny famenon'ireo tovana amin'ny vidin'ny famindrana, sy mampiditra izany ao amin'ny sehatra manokana mandritra ireo fitsirihana ara-ketra.

Amin'ny fotoanan'ny fandefasana ny taratasy filazana fitsirihana na mandritra ny fanaovana fitsirihana fitanan-kaonty, ireo mpanao fitsirihana dia afaka mangataka amin'ny orinasa tsirihany, na ireo tovana amin'ny antontan-taratasy amin'ny vidin'ny famindrana tsy napetrany

tamin'ny fotoana fanerena fanaovana tatitra araka ny andininy IV-09, sy/na ireo famenon'ireo tovana amin'ny antontan-taratasy mikasika ny vidin'ny famindrana. »

**TOKO III
FEPETRA IRAISANA AMIN'IREO PAIKA ARAHINA AMIN'NY FANAMARINANA
SY NY FANITSIANA IFANATREHANA**

Andininy V-33.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny mpandoa hetra izay nanaovana fanamarinana eny an-toerana araka ireo andininy V-09 hatramin'ny V-17 amin'ity Fehezan-dalàna ity na fanamarinana atao amin'ny antontan-taratasy araka ireo andininy V-02 hatramin'ny V-07 amin'ity Fehezan-dalàna ity dia manan-jo hitondra ny raharaha eo amin'ny Vaomiera ara-ketra ao anatin'ny dimy ambinifolo (15) andro manaraka ny daty naharaisana ny fampahafantarana raikitra. Ny Fandraharahana no manome ny porofo amin'ny fomba arahina amin'ny fanitsiana ifanatrehana amin'ny lafiny fifanolanana. »

**LOHATENY VI
PAIKA ARAHINA AMIN'NY FIFANOLANANA SY FAMINDRAM-PO
TOKO I
ANKAPOBEN-JAVATRA**

Andininy VI-01

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ity andininy ity :

“.- Ireo hetra, sara sy haba na ireo vola hafa rehetra tokony efain'ny mpandoa hetra ato anatin'ny fari-panjakana, ary koa ireo fanapahana noraisin'ny fandraharahana tao aorian'ireo asa mikasika ny fameran-ketra dia azon'izy ireo hanaovana fitarainana, na tolo-kevi-panafohanana avy amin'ny ireo tompon'andraikitry ny fikajiana ny hetram-bondrom-bahoaka, na avy amin'ny Fandraharahana ara-ketra ho an'ireo hetra-panjakana.”

**TOKO III
PAIKA ARAHINA AMIN'NY FIFANOLANANA FAMERANA HETRA
SOKAJY I
SEHATRA AMPIHARANA**

Andininy VI-13

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijan-tenin'ny andalana faha-2 amin'ity andininy ity :

“Voakasik' ity andininy ity ny fitarainana amin'ny fifanolanana mikasika ny fameran-ketra sy ireo fanapahana noraisin'ny fandraharahana tao aorian'ireo asa mikasika ny fameran-ketra hafa ankoatr'ireo voalazan'ireo andininy VIII-03 sy VIII-07 amin'ity Fehezan-dalàna ity.”

SOKAJY II
PAIKA ARAHINA MIALOHA ENY ANIVON'NY FANDRAHARAHANA
PARAGIRAFY I
FE-POTOANA ANAOVANA NY FANGATAHANA

Andininy VI-15.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny fe-potoana anaovana fangatahana mialoha momba ny fototra amerana ny hetra eny anivon'ny Fandraharahana dia telopolo (30) andro izay miatomboka amin'ny fandraisana ny taratasy fampahafantarana raikitra miampy ny sora-pamerana.

Ho an'ireo hetram-bondrom-bahoaka, io fe-potoana io dia sivifolo (90) andro izay miatomboka amin'ny fandraisana ny filazana fameran-ketra na ny taratasy fameran-ketra. »

PARAGIRAFY II
FEPETRA ARAHINA AMIN'NY FANGATAHANA MOMBA NY FIFANOLANANA AMIN'NY
FAMERAN-KETRA SY IREO FANOHERANA IREO SORA-PANEKENA

Ovàna ho « **FEPETRA ARAHINA AMIN'NY FANGATAHANA MOMBA NY FIFANOLANANA AMIN'NY FAMERAN-KETRA** » ny lohateny « **FEPETRA ARAHINA AMIN'NY FANGATAHANA MOMBA NY FIFANOLANANA AMIN'NY FAMERAN-KETRA SY IREO FANOHERANA IREO SORA-PANEKENA** » amin'ity paragirafy faharoa ity.

Andininy VI-16.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny fitakiana tsy manaraka an'ireto fepetra ireto dia tsy azo raisina :

- *mahakasika mpandoa hetra iray ;*
- *mahakasika fampahafantarana fameran-ketra raikitra iray ihany ;*
- *mirakitra ny karazan-ketra, ny taon-ketra, sy ny fameran-ketra hifanolanana ;*
- *mirakitra ny famelabelarana amin'ny antsipirihany ny anton'ny fanoherana, ireo toha-kevitra sy fehi-kevitra;*
- *mirakitra ny tolotra ara-sora-bola-ketra sy/na manazava tsara ny fototry ny fanafoanana angatahana raha toa ka fitakiana ara-pifanolanana fameran-ketra no atao;*
- *mirakitra ny sonia, ny anarana, sy ny andraikitry ny mpangataka;*
- *ampanarahana ny taratasy manamarina ny fandoavana ny ampahan-ketra ekena raha misy izany ;*
- *ampanarahana ny dika mitovy amin'ny sora-pamerana ara-ketra, ny taratasy fampahafantarana an'io sora-pitakiana ny hetra io, miaraka amin'ny taratasy manamarina ny nandraisana an'izany.*

- **ampanarahana ny fampahafantarana raikitra, ny taratasy nikajiana ny hetra na nanaovana ny fanombanana tsy misy fierana, ary ny filazana fameran-ketra, ho an'ireo hetram-bondrom-bahoaka.**

Raha toa ka ny ampahan'ny fameran-ketra raikitra notanana ihany no tsy nolavina, ny mpandoa hetra dia tsy maintsy manefa ny ampahany nekeny alohan'ny hanaovany ny fangatahana momba ny fifanolanana amin'ny fameran-ketra, na eny anivon'ny Fandraharahan'ny hetra na ny Vaomiera ara-ketra, na mialohan'ny fangatahana fampiantoana ny fandoavam-bola izany.

Andininy VI-17.-

Ovàna ho « **mba ho azo raisina** » ny vondron-teny « **mba tsy ho foana** » amin'ity andininy ity.

PARAGIRAFY III TOERANA AMETRAHANA NY FANGATAHANA SY FANDINIHINA NY FANGATAHANA

Andininy VI-18.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy faha 2 amin'ity andininy ity :

« Ho an'ireo hetram-panjakana voalazan'ny didy amam-pitsipika ara-ketra, ny fitarainana mialoha mikasika ny fameran-ketra dia atao any amin'ny Foibem-pitantanana miandraikitra ny fifanolanana ara-ketra izay manamarina ny naharaisana izany. »

PARAGIRAFY IV FANAPAHANA

Andininy VI-20.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy voalohany amin'ity andininy ity :

« Ny fe-potoana andraisan'ny Fandraharahana fanapahana dia enimpolo (60) andro aorian'ny nandraisana ny fitarainana na ny hevitra ny Vaomiera ara-ketra. »

SOKAJY III PAIKA ARAHINA MANOLOANA NY FITSARANA MIANDRAIKITRA NY ADY AMIN'NY FANJAKANA PARAGIRAFY I FAMPIDIRANA NY FANGATAHANA

Andininy VI-26.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny fanapahana raisin' ny Fandraharahana amin'ny fitarainana mikasika ny fifanolanana amin'ny fameran-ketra ary koa ireo izay noraisina momba ny fanoherana mikasika ireo asa amin'ny fameran-ketra hafa ankoatr'ireo voalazan'ireo andininy VIII-03 sy VIII-07 amin'ity Fehezan-dalàna ity ka tsy nahafa-po ny mpangataka dia azony entina eny amin'ny Filan-kevi-

panjakana eo anivon'ny Fitsarana Tampony ho an'ny hetra-panjakana, ary eny amin'ny Fitsarana amin'ny ady amin'ny Fanjakana ho an'ny hetram-bondrom-bahoaka.

Ny mpanao fitarainana dia afaka ihany koa manao io fampakaran-draharaha io raha toa ka tsy naharay ny fanapahana ao anatin'ny enimpolo (60) andro manaraka ny daty nametrahany ny fitarainany.

Ny Fandraharahana dia afaka mitondra tsy misy fierana ny fitarainan'ny mpandoa hetra mikasika ny fameran-ketra eny anivon'ny Fitsarana.

Ny Foibem-pitantanana miandraikitra ny fifanolanana ara-ketra na ny sampan-draharaha ao aminy no misolo-tena ny Fandraharahana ara-ketra eny amin'ny Fitsarana. »

Andininy VI-27.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny fitoriana eny amin'ny Fitsarana dia tsy maintsy apetraka ao anatin'ny telopolo (30) andro manomboka amin'ny fandraisana ny fampahafantarana ny fanapahana na ny fahataperan'ny fe-potoana enimpolo (60) andro voalazan'ny andininy VI-26 etsy ambony.

Ny fitoriana eny amin'ny Fitsarana mialohan'ny fahataperan'ny fe-potoana enimpolo (60) andro voalaza eo aloha na mialohan'ny fahapafantarana ny fanapahan'ny Fandraharahana na koa aorian'ny fahataperan'ny fe-potoana nomena ireo mpangataka eny amin'ny Fitsarana dia tsy azo raisina. »

TOKO VII PAIKA ARAHINA AMIN'NY FANAKATONANA TOERAM-PIASANA

Ao amin'ny faran'ity toko ity, foronina ny andininy VI-89 vaovao izay mirija toy izao :

Andininy VI-89.-1° Raha toa ny mpandoa hetra ka nanadino ny fanambarana isam-bani-potoana na nanadino nandoa hetra, sara sy haba mifanaraka amin'izany, na dia efa nandefasana taratasy fampitandremana aza, ny Fandraharahana dia mampahafantatra azy amin'ny alalan'ny taratasy tsy very mandeha sy ny taratasy naharaisany azy na amin'ny « fax », ny amin'ny fikasany hanakantona manontolo na amin'ny ampahany ny toeram-piasana ao anatin'ny fe-potoana tsy mihoatra ny 15 andro.

2° Raha tsy misy ny fanarenana izany endri-javatra izany ao anatin'ny valo andro manomboka amin'ny naharaisana ny fampahafantarana voalaza etsy ambony, ny fanakantona manontolo na amin'ny ampahany ny toeram-piasana dia ambara amin'ny alalan'ny fanapahana ataon'ny Tale Jeneralin'ny Hetra.

Atao ny fanakantona manontolo na amin'ny ampahany voamarika fitombokase ireo toeram-piasana ao amin'ny orinasa amin'ny alalan'ny vadintany nomena alalana amin'izany.

Apetraka amin'ny fomba mazava eo amin'ny lafin-drindrana na varavaran'ny toeram-piasana ny antony nanaovana ny fanakatonana mandritra ny fotoana anaovana izany.

3° Ny fitsivalanana amin'ireo voalaza eo ambony ireo, na ny famolavolana tetika itohizan'ny asa aman-draharaha dia fahadisoana ara-keloka bevava hidirana am-ponja iray hatramin'ny 3 volana.

4° Raha toa ka alohan'ny fotoana fahataperan'ny fanakatonana, ka nahatanteraka ny andraikitra mikasika ny fanambarana sy ny fanefana ny mpandoa hetra, na nametraka antoka eken'ny Fanjakana ary nifanaraka fa tompon'andraikitra miaraka amin'ilay mpandoa hetra amin'ny fandoavana hetra sy ny sazy takiana, omena fahefana ny vadintany hanao ny fombafomba fanokafana ny toeram-piasana. »

LOHATENY VIII NY FIFANOLANANA AMIN'NY FAMORIAN-KETRA

TOKO I FITSIVALANANA AMIN'NY FANENJEHANA HO AN'IREO HETRA NOVORIAN'NY SAMPAN-DRAHARAHAN'NY TAHIRIM-BOLAM-PANJAKANA

Andininy VIII-01.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy faha 2 amin'ity andininy ity :

« Ny fanoherana dia tsy maintsy atao ao anatin'ny telopolo (30) andro naharaisana ny fampahafantarana mba ho azo raisina. »

Andininy VIII-02.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ny paragirafy farany amin'ity andininy ity :

« Ny izany aza, raha toa ny olona iray hafa ka tafiditra araka ny lalàna mifehy ny ankapobem-bahoaka, ka manda ny andraikitra amin'ny fandoavana ny trosan'ny mpandoa hetra voasoratra ao amin'ny filazana fameran-ketra, ny fitsarana misahana ny ady amin'ny Fanjakana dia mampiantona ny didiny mandram-pivoakan'ny fanapahana avy amin'ny fitsarana amin'ny ady madio momba izany andraikitra izany. Tsy maintsy ampiakarina any amin'ny fitsarana amin'ny ady madio ao anatin'ny telopolo (30) andro aorian'ny fampahafantarana ny didy fampiantonana. »

Andininy VIII-03.-

a- Ovàna ho « mba ho azo raisina » ny vondron-teny « mba tsy ho foana » amin'ny paragirafy faha 3 amin'ity andininy ity.

b- Ovàna ho « ao anatin'ny telopolo (30) andro » ny vondron-teny « ao anatin'ny volana » amin'ny paragirafy farany amin'ity andininy ity.

TOKO II NY FIFANOLANANA AMIN'NY FAMORIAN-KETRA HO AN'IREO HETRA NOVORIAN'IREO SAMPAN-DRAHARAHAN'NY HETRA

SOKAJY I NY AMIN'NY FITARAINANA

Andininy VIII-05.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny fitsivalanana amin'ny sora-pamerana sy ireo fitarainana mikasika ireo taratasim-panenjehana dia tsy mitombona ankoatra ireo tsy fahatombanana amin'ny endriky ny sora-pamerana, na amin'ny tsy fahafahana mitaky ny vola avy amin'ireo fandoavana natao na amin'ny fahalaniana paik'andro. Ny fitsivalanana amin'ny sora-pamerana sy ireo fitarainana mikasika ireo taratasim-panenjehana momba ny fototra amerana na ny fikajiana ny hetra dia tsy azo raisina.

Ny fe-potoana amin'ny fitarainana mialoha mikasika ny sora-pamerana dia dimiambinifolo (15) andro manomboka amin'ny naharaisana izany.

Ny fanapahana amin'ny fitsivalanana amin'ny sora-pamerana dia afaka entina any amin'ny Filankevi-panjakana amin'ny Fitsarana Tampony. Tsy azon'ny mpitsara atao amin'ny anarany manokana, izay tompon'andraikitra amin'ny fampandoavana ireo hetra aloa, ny manambara ny fanafanana ny sora-pamerana raha tsy efa nisy fanapahana mialoha.

Ireo fitarainana amin'ireo taratasim-panenjehana dia tsy maintsy atao ao anatin'ny valo (8) andro nanaovana ny fanagiazana, mba ho azo raisina. Ny fitsivalanana amin'ireo taratasim-panenjehana izay manohitra ny fitakiana ny hetra izay hita ao amin'ny sora-pamerana ka tsy nanaovana fitsivalanana tao anatin'ny fe-potoana ara-dalàna dia tsy azo raisina sy tsy afaka mampijanona ny fanatanterahana ny sora-pamerana. Ireo fanapahana navoaka mikasika ireo fitarainana momba ireo taratasim-panenjehana dia entina any amin'ny fitsarana amin'ny ady madio misy ny toerana nanaovana ny fanageazana.

Tsy maintsy hampandalovina amin'ny Tale misahana ny fifanolanana ara-ketra ao anatin'ny fe-potoana valo (8) andro manomboka amin'ny fampahafantarana ny fanageazana, mba hampanankery ireo fangatahana miaraka amin'ireo porofon-kevitra ilaina amin'izany izay ataon'ny :

- ilay olon-kafa voakasik'izany, araka ireo fepetry ny lalàna mifehy ny ankapobem-bahoaka, izay manda ny andraikitra amin'ny trosan'ny mpandoa hetra ;

- ireo olona izay mangataka ireo fananana nogiazina mba handoavana ireo hetra, sara sy haba tsy maintsy aloan'ny mpandoa hetra.

Ireo mpandoa hetra sy ireo mpitaky dia tsy afaka mametraka any amin'ny Fitsarana ireo singan-taratasy fanamarinana hafa ankoatra ireo efa nomeny tamin'ny fametrahany ireo tahirin-kevitra, na fanamarihana hafa vaovao na zava-mitranga hafa ankoatra ireo efa voalaza ao amin'ireo tahirin-kevitra. »

TOKO III FEPETRA IRAISANA AMIN'IREO FITSIVALANANA

Andininy VIII-07.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Amin'ny fitsivalanana ny sora-pamerana sy ireo fitarainana mikasika ireo taratasim-panenjehana, tsy maintsy mitondra ny fangatahany miaraka amin'ireo fanamarinana rehetra ilaina amin'izany any Tale misahana ny fifanolanana ara-ketra ireo mpandoa hetra alohan'ny ampiakarany ny raharaha eny amin'ny fitsarana mahefa.

Ny fangatahana dia miendrika tahirin-kevitra soratana amin'ny taratasy tsotra na ataon'ireo mpitsivalana ihany, na ireo mpisolotena na olona nomeny fahefana amin'izany manamarina izany fahefana nomena azy izany.

Ireo tahirin-kevitra, mba ho azo raisina, dia tsy maintsy apetraka ao anatin'ny fe-potoana faritan'ny andininy VIII-05.

Ny Tale dia manapaka ao anatin'ny telopolo (30) andro nametrahana na naharaisana ny tahirin-kevitra. Afaka mamindra izany fahefana manapaka izany izy. Ny fanapahana dia ampahafantarina ara-panjakana ilay mitsivalana na amin'ny alalan'ny taratasy tsy very mandeha misy ny fanamarinana ny nandraisana azy. Ny fanapahana dia tsy maintsy ahitana, amin'ny fandàvana manontolo na ampahany, famelabelarana tsotra ireo anton'ny fanapahana.

Raha toa ka tsy mahafapo ny mpitsivalana ny fanapahana noraisin'ny Tale, dia afaka mitondra izany raharaha izany eny amin'ny fitsarana mahefa izy, ao anatin'ny fe-potoana telopolo (30) andro naharaisana ny fanapahana, miaraka amin'ny fiantsoana amin'ny andro voafaritra any amin'ny fitsarana. Toy izany koa, raha toa ny fanapahana ka tsy nomena tao anatin'ny telopolo (30) andro aorian'ny nametrahana na naharaisana ny tahirin-kevitra ; amin'io tranga farany io, ny fe-potoana telopolo (30) andro dia manomboka amin'ny fahataperan'ny fe-potoana faritan'ny andalana faha 4 voalaza etsy ambony.

Ny fiantsoana natao talohan'ny fahataperan'ny fe-potoana telopolo (30) andro voalaza teo aloha na talohan'ny fampahafantarana ny fanapahan'ny Tale na koa aorian'ny fahataperan'ny fe-potoana nomena ireo mpitsovalana mba hampiakarany any amin'ny fitsarana dia foana sy tsy azo raisina.

Tsy azon'ny mpitsara atao amin'ny anarany manokana, izay tompon'andraikitra amin'ny fampandoavana ireo hetra aloa, ny manambara ny tsy fanohizana ireo fanenjehana amin'ny tsy fisian'ny fanapahana mialoha voalazan'ny andalana faha 5 amin'ity andininy ity, na manafaoana ireo sora-pamerana na ny fanohizana ireo fanenjehana noho ny antony ankoatra ireo izay efa voalaza ao amin'ny andininy VIII-05.

Ny paika arahina amin'ny amehana eny amin'ny fitsarana amin'ny ady madio dia tsy afaka mampiantona ny fanatanterahana ny sora-pamerana. Io paika arahina mampihantona io dia izay voalaza ao amin'ny andininy VII-59. »

**LOHATENY IX.
FEPETRA ISAN-KARAZANY**

**TOKO I.
FAHALANIANA PAIK'ANDRO SY FE-POTOANA**

**SOKAJY I
PAIK'ANDRO**

**PARAGIRAFY I
FE-POTOANAN'NY FAHALANIAN'NY PAIK'ANDRO**

**ZANA-PARAGIRAFY I
HETRA MIVANTANA SY HABA MITOVY AMINY**

Andininy IX-02.- *Ho an'ny ny hetra alaina amin'ny vola miditra, ny zo hiverenana ataon'ny Fandraharahana ara-ketra dia ampiharina hatramin'ny faran'ny taona fahatelo izay manaraka ny taona tsy maintsy hanefana ny hetra. Ireo fepetra ao amin'ny andininy IX-13 dia azo ampiarina amin'ny fanarahamason'ny famindrana ny fatiantoka.*

**PARAGIRAFY II
FAMELANA HANDIGANA FEPETRA**

Andininy IX-13.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny zo manao fitsirihana ataon'ny Fandraharahana ara-ketra dia azo itarina amin'ireo taona efa lany paik'andro rehefa misy fiantraikany amin'ny fameran-ketran'ny vanim-potoana aoriana tsy lany paik'andro na misy fiantraikany amin'ireo fameran-ketra amin'ny vanim-potoana iray na maromaro ho avy miteraka hetra nahemotra. Amin'izany dia afaka atao ny fanitsiana ireo taom-piasana teo aloha izay ahafahan'ny Fandraharahana mampiasa ny zo hiverenana.

Ho famelana handigana ireo fepetra eo ambany ireo, ny zon'ny sampan-draharahan'ny hetra hanao fitsirihana ara-ketra ho'an'ny taom-piasana 2017 dia raiketina amin'ny fomba miavaka amin'ny taona 2021. »

**TOKO II
TSIARAMBATELON'NY ASA
SOKAJY II
FIVELARAN'NY ANDRAIKITRA AMIN'NY TSIAMBARATELON'NY ASA**

Andininy IX-25.-

a- Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ny fitsipika momba ny tsiambaratelon'ny asa dia tsy mihatra :

- amin'ny Minisitra misahana ny lalàna ara-ketra, ny Tale jeneralin'ny hetra, ireo Tale, Lehiben'ny sampan-draharaha na ny ivon-ketra ary tsy azo ataon'izy ireo ny mamindra fahefana amin'ny fandinihana antontan-taratasy any amin'ny ivon-ketra sy lafin-draharaha. Ireo antontan-taratasy dia tsy azo alefan'ny mpisafao raharahan'ny hetra any amin'ny lehibe isan'ambaratonga raha tsy misy baiko an-taratasy ;
- amin'ny mpitsara mpanao famotorana izay manao fanadihadiana amin'ireo trangan-javatra nanaovana fitoriana ara-dalàna nataon'ny Fandraharahana ara-ketra amin'ny mpandoa hetra. Ireo mpiasan'ny sampan-draharaha'ny hetra dia esorina amin'ny tsiambaratelon'ny asa amin'ny fisokafan'ny famotorana ara-pitsarana ;
- amin'ny manam-pahefana ara-pitsarana izay manapa-kevitra amin'ny famerana ireo tambikarama na onitra, takian'ny mpandoa hetra amin'ny Fanjakana, na amin'ny Vondrom-bahoakam-paritra itsinjaram-pahefana raha toa ny sorabolan'ny tambikarama na onitra ka miankina mivantana na tsia amin'ireo tombony na vola miditra amin'izy ireo.

Ankoatr'izany, ny Fandraharahana ara-ketra dia afaka mampahafantatra, araka ireo mason-tsivana sy fepetra izay faritan'ny didy amam-pitsipika, ny lisitr'ireo tsy nahaloha hetra sy ireo mpanao hosoka ary koa ireo mpandoa hetra manana trosan-kaba amin'ny TVA izay nekena hanaovana famerenana. »

b- Foronina ny andininy IX-26 bis izay mirija toy izao amin'ny faran'ity sokajy ity :

« Andininy IX-26. bis- Ny Sampana miandraikitra ny fifanakalozam-baovao dia natsangana mba hiandraikitra ny fifanakalozana iraisam-pirenena amin'ny angom-baovao rehetra tena ilaina ho fampiharana ireo fepetra amin'ny fifanarahana amin'ny fifanakalozana ireo angom-baovao sy ny Fifanarahana iraisam-pirenena, isam-paritra na amin'ny firenena roa.

Ireo iraka, andraikitra sy fampandehanana io Sampana io dia faritan'ny didy amam-pitsipika. »

TOKO III IVON-TOERAM-PITANTANANA NAHAZO FANKATOAVANA

Andininy IX-28.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ireo Ivon-toeram-pitantanana nahazo fankatoavana dia noforonina araka ny hevitra ny manamahay momba ny kaonty na ireo orinasa misoratra amin'ny holafitry ny manamahay momba ny kaonty sy ny fitantanam-bola eto Madagasikara (OECFM), na ireo antenimieran'ny

varotra, fambolena, indostria sy asa-tanana, na ireo holafitra na fikambanana matihanina niforona ara-dalàna.

Ireo Ivon-toeram-pitantanana dia tsy maintsy mandefa ny lisitr'ireo mpikambana ao aminy any amin'ny Tale Tekinikan'ny Foibem-pitantanana ankapobe ny hetra ary manaome dika mitovy any amin'ny Talem-paritry ny hetra mahefa ara-paritra farafahatarany ny faha 15 desambra isantaona. Ireo mpikambana tsy nanaovana fanambarana tany amin'ny Fandraharahana ara-ketra dia tsy afaka misitraka ireo tombontsoa ara-ketra voafaritry ny Fehezan-dalàna momba ny hetra.

Amin'ny fidirana ho mpikambana amin'io Ivon-toeram-pitantanana io, dia omena taratasy fanamarinana amin'ny maha mpikambana izy. »

TOKO VII ZO TSY AZO ENJEHINA, FIAROVANA IREO MPIASAN'NY HETRA

Ovàna ho « **FAHAZOAN-DALANA MANENJIKA IREO MPIASAN'NY HETRA** » ny lohateny « **ZO TSY AZO ENJEHINA, FIAROVANA IREO MPIASAN'NY HETRA** » amin'ny Toko faha 7.

Andininy IX-39.-

Ovàna toy izao manaraka izao ny rijantenin'ity andininy ity :

« Ireo mpiasan'ny hetra dia tsy azo anaovana fanadihadiana na famotorana raha tsy nahazo alalana tamin'ny Minisitra miandraikitra ny didy amam-pitsipika ara-ketra, amin'ny fanatanterahan'izy ireo ny asany raha tsy amin'ny fandikan-dalàna tratra ambodiomby izay andraikiny manokana.

Io fanomezan-dalàna io dia tsy azo omena raha tsy aorian'ny fitovian-kevitra amin'ny Tale Jeneralin'ny Hetra. »

Ny ambiny tsy misy fanovana

**ANDININY FAHA-3
FADINTSERANANA**

A- MAHAKASIKA NY FEHEZAN-DALANA MOMBA NY FADINTSERANANA :

Ny andinidin'ny fehezan-dalana momba ny Fadintseranana dia ampiana sy ovaina toy izao manaraka izao :

**LOHATENY VOALOHANY
FENI-KEVITRA ANKAPOBE
MOMBA NY SATA ARA-PADINTSERANANA**

**TOKO III
FEPETRA FAMPIHARANA NY LALANA MOMBA NY LAZAM-BIDY**

**Sokajy III
Fepetra iombonana**

Ovaina ny andininy 11 paragirafy 2, ho toy izao :

And. 11. – 2° Didim-pitondrana avy amin'ny tolokevitra ny Minisitra miandraikitra ny Fadintseranana no honoritra ny fepetra ho fampiharana ity andininy ity.

**TOKO IV BIS
ZO SY ADIDIN'NY OLONA MANOLOANA NY FEHEZAN-DALANA MOMBA NY
FADINTSERANANA**

Ovaina ny lohatenin'ny sokajy III, ho toy izao :

**Sokajy III
Mpandraharaha ara-toekarena nankatoavina**

Ovaina ny andininy 13 quinquies, ho toy izao :

And. 13. quinquies. - 1° Ny Fitantanan-draharahan'ny Fadintseranana dia manome ny sata mahampandraharaha ara-toekarena nankatoavina ho an'ireo mpandraharaha ara-toekarena izay mahafeno ny fepetra voafaritra tamin'ny alàlan'ny fanapahan'ny Tale Jeneralin'ny Fadintseranana, izay mamaritra ihany koa ny tranga izay mety haha-voasintona io sata io. Io sata io dia manome tombontsoa izay mety ho samihafa araka ny karazana mpandraharaha misy.

2° Ny Fitantanan-draharahan'ny Fadintseranana dia manana zo hampiantso fiaraha-miasa miaraka amin'ireo fahefana mahefa misehatra ao anatin'ny tohivakan'ny lasim-pandaminana iraisam-pirenena mikasika ny fanomezana tombontsoa manokana ho an'ny mpandraharaha ara-ekonomika nankatoavina ao anatin'ny sehatry ny asa atao eo anivon'ny Fadintseranana sy ireo izay mifandraika amin'ity farany.

Ampidirana sokajy vaovao miaraka amina andininy faha 13 sexies vaovao, ho toy izao :

Sokajy IV
Sehatra fifanakalozan-kevitra

And. 13 Sexies (vaovao). - 1° Ny Fandraharahana ny Fadintseranana dia mametraka sehatra fifanakalozan-kevitra miaraka amin'ireo mpisehatra mahakasika ireo tetik'asa fampidirana na fanovàna ny didy aman-dalana fampiharana amin'ny ankapobeny mahakasika :

- Ny fanetsehana,
- Ny fanalana sy,
- Ny famoahana entana, ao anatin'izany ireo entana ampadalovana.

2° Na dia izany aza, tsy tafiditra anatin'ny sehatra fifanakalozan-kevitra ireo fanovàna mahakasika :

- Ny tahan'ny sara sy haba,
- Ny fepetra fanalefahana,
- Ny fepetra manakely ny fandairana araka ny fanajana ny paragirafy 1° voalaza esty ambony,
- Ny fepetra ampiharina noho ny hamaikana na,
- Ny fanovana kely mahakasika ny lalàna anatin'ny rafitra ara-dalàna.

3° Ny fanapahana raisin'ny Tale Jeneralin'ny Fadintseranana dia hametra ny fampiharana ity andininy ity.

LOHATENY II
FANDAMINANA SY FAMPANDEHANANA
NY FANDRAHARAHANA NY FADINTSERANANA

TOKO III
FAHEFAN'NY MPIASAN'NY FADINTSERANANA

Sokajy IV
Fanaraha-maso any aoriana

Ovaina ny andininy 53 paragirafy 3, ho toy izao :

And. 53. - 3°. a) Rehefa mitranga ny fanovana ny fanambarana na ny fanaraha-maso any aoriana tamin'ny alalan'ny fampiharana ireo fepetra mikasika ny sata amin'ny Fadintseranana voakasika tamin'ny alalan'ny singa diso na tsy ampy, ny Fandraharahana ny Fadintseranana dia mandray, araka ny didy aman-dalàna manan-kery, ireo fepetra ilaina mba ho famerenana amin'ny toerana araka ireo singa vaovao izay hananany.

b) Ny fampiharana raisina ao anatin'ny fanaraha-maso any aoriana dia tsy manokatra zo amin'ny fitsarana.

**LOHATENY IV
RAHARAHA MOMBA NY FAMOAHAN'ENTANA EO AMIN'NY FADINTSERANANA**

**TOKO II
FANAMARINANA NY ENTANA**

**Sokajy II
Fitsipiky ny fanoherana mikasika ny karazana, ny fiaviana na ny vidin'entana**

§1. – Momba ny zo amin'ny fitsarana

Ovaina ny andininy 111 paragirafy 1, ho toy izao :

And. 111. - 1° a) Raha toa ny fandraharana ny Fadintseranana, amin'ny fotoana anaovana fanamarinanana ny entana ka mandà ny fitanisana ny fanambarana mahakasika ny karazana, ny fiaviana na ny vidin'entana ary raha toa ny mpanao fanambarana ka tsy manaiky ny fomba fijerin'ny serivisy, ny tsy fanekena dia manokatra zo ho amin'ny fitsarana mandritra ny fotoana hamoahan'entana. Izany fandàvana izany dia tsy maintsy hitondrana fanazavana ary afaka hanaovana fandalinana lalina any aoriana, araka ny fepetra voalazan'ny andininy 53 an'ity fehezan-dalàna ity.

b) Kanefa, raha toa ka nahitana fisafotofotoana voamarina momban'ireo singa fitakiana sara sy haba ao anaty fanambarana dia azo lavina ny zo amin'ny fitsarana.

c) Raha toa ny fandavana ka miankina amin'ny singa ara-materialy mora hamarinina, ary raha toa ny fifanoherana ka mahakasika ny zo, ny raharaha dia miteraka fandrafetana tatitra momba ny fanagiazana ary mitohy araka ny fitsipika momba ny fifanolanana amin'ny Fadintseranana voalaza ao amin'ny lohateny faha 10 amin'ity fehezandalàna ity.

**LOHATENY V
FAMPANDALOVANA SY SATA ARA-TOEKARENA**

**TOKO II
FAMPANDALOVANA**

Ovaina ny lohatenin'ny sokajy III, ho toy izao :

**Sokajy III
Ny Fampandalovana amin'ny làlam-pirenena : Fandefasana avy amin'ny biraon'ny
Fadintseranana mankany amin'ny biraon'ny Fadintseranana hafa rehefa avy
nanaovana fanambarana tsotsotra**

**TOKO IX
FANODINANA TSY ANDOAVANA HABAN-TSERANANA**

Ovaina ny andininy 205 paragirafy 2, ho toy izao :

And. 205. - 2° Ny akora azo dia antsoina akora voaodina.

TOKO XII
FARITRA AFAK'HABA

Sokajy VII
Adidy aman'andraikitra ho an'ireo « orinasa afak'haba » sy ho an'ireo « mpitantana faritra afak'haba »

§ 2. – Adidy aman'andraikitra manokana ho an'ny « mpitantana faritra afak'haba »

Ovaina ny andininy 229 Sexvicies, ho toy izao :

And. 229 Sexvicies. – Ny orinasa afak'haba misy ankehitriny rehetra dia eo ambanin'ny fampiharana ny didy aman-dalàna sy amam-pitsipika manan-kery ho an'ireo orinasa tsy mbola tafiditra ao anatin'ny faritra afak'haba. Na dia izany aza, tsy maintsy miditra ao anatina faritra afak'haba ireo orinasa rehetra ireo ao anatin'ny fe-potoana dimy taona (5), manomboka amin'ny 1 janoary 2023, afa tsy ireo tsy nahafeno ny fepetra rehetra takiana voalazan'ny andininy 226 an'ity fehezan-dalàna ity.

LOHATENY VII
FITOBIAN'ENTANA ANY AMIN'NY FADINTSERANANA

TOKO II
FAMATSIANA IREO SAMBO SY IREO FIARAMANIDINA

Sokajy I
Fepetra manokana ho an'ny sambo

Foanana ny paragirafy 3 amin'ny andininy 241, ho toy izao :

And. 241. - 3° Foanana.

LOHATENY X
FIFANOLANANA

TOKO VII
FEPETRA FAMAIZANA

Sokajy I
FANASOKAJIANA NY FANDIKAN-DALANA AMIN'NY FADINTSERANANA SY SAZY FOTOTRA

D. - HELOKA MADINIKA AMBARATONGA FAHAEFATRA

Ovaina ny andininy 359 paragirafy 2, ho toy izao :

And. 359. - 2° Miverina manokana, hofeheziny fepetra voalazan'ny paragirafy teo aloha ny fandikan-dalàna voalaza ao amin'ny andininy faha-357-2° etsy ambony raha toa izany ka mikasika ireo entana ao amin'ny sokajy misy ireo izay voarara teo am-pidirana na teo am-pivoahana, ary koa ny tsy fanatanterahana manontolo na amin'ny ampahany ny fifanekena voasoratra.

Sokajy II Sazy fanampiny

§3. – Sazy tsy ahazoana zo

Ovaina ny andininy 374 paragirafy 1, ho toy izao :

And. 374. - 1° Ankoatra ny famaizana voalazan'izao Fehezan-dalàna izao, ireo izay notsaraina fa meloka noho ny fandraisan'anjara ho toy ny olona voakasika na amin'ny fomba ahoana amin'ny heloka tsotra noho ny fampidiran'entana antsokosoko na amin'ny heloka tsotra natao tamin'ny fanafarana na fanondranana entana tsy nanaovana fanambarana dia lazaina fa tsy afaka mifidy na fidiana ao amin'ny antenimieran'ny varotra sy fitsarana momba ny varotra, mandritra sy mandra-panala azy amin'izany tsy fahafahany izany.

Sokajy III Tranga manokana amin'ny fampiharana ny sazy

§2. – Fombafomba manokana hikajiana ny sazy ara-bola

Ovaina ny andininy 378 paragirafy 2, ho toy izao :

And. 378. - 2° Ho an'ny fampiharana ny sazy ara-bola, ny sanda horaisina dia ny sanda eo amin'ny tsena anatiny na eo amin'ny fanafarana entana izany na eo amin'ny fanondranana entana, ary ny fombafomba hikajiana ity farany ity dia ferana amin'ny alalan'ny fanapahana ataon'ny Tale Jeneralin'ny Fadintseranana.

Nefa kosa, ho an'ireo fandikàn-dalàna mikasika ny entana izay voaràra tanteraka ny fidirany na ny fivoahany eto amin'ny firenena, ny sanda ampiarina amin'ny fikajiana ny sazy dia ny vidin'entana iraisam-pirenena.

Ny ambiny tsy misy fanovana.

B- MIKASIKA NY LAZAM-BIDY AMIN'NY FADINTSERANANA :

Fanasarahana ny zana-tsokajin'ny lavanila araka ny fitakian'ireo mpisehatra fa tsy azo tsinontsinoavina ny lavanila « cut »

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
0905.10 00	- Non broyée ni pulvérisée-----	kg	20	20	20

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
0905.10	- Non broyée ni pulvérisée				
0905.10 10	--- Cuts -----	kg	20	20	20
0905.10 90	--- Autres-----	kg	20	20	20

Fanasarahana ny zana-tsokajy laharana 1001.99 hisian'ny zana-tsokajy « froment (blé) tendre »

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
10.01	Froment (blé) et méteil.				
	- Froment (blé) dur :				
1001.11 00	-- De semence -----	kg	ex	ex	ex
1001.19 00	-- Autres -----	kg	ex	ex	ex
	- Autres :				
1001.91 00	-- De semence -----	kg	ex	20	ex
1001.99 00	-- Autres -----	kg	ex	20	ex

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
10.01	Froment (blé) et méteil.				
	- Froment (blé) dur :				
1001.11 00	-- De semence -----	kg	ex	ex	ex
1001.19 00	-- Autres -----	kg	ex	ex	ex
	- Autres :				
1001.91 00	-- De semence -----	kg	ex	20	ex
1001.99	-- Autres				
1001.99 10	--- Froment (blé) tendre -----	kg	ex	ex	ex
1001.99 90	--- Autres -----	kg	ex	20	ex

Famerenana ny haban-tseranana amin'ny zana-tsokajy laharana 1502.10 00 "Suif"

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
1502.10 00	- Suif -----	kg	ex	20	ex

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
1502.10 00	- Suif -----	kg	5	20	ex

Fanasarahana ny zana-tsokajy laharana 1602.10 00 ho an'ny fandoavana haba amin'ny « Autres préparation et conserve de viande, d'abats, de sang ou d'insectes » ho an'ny fampiasana sakafo

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
1602.10 00	- Préparations homogénéisées -----	kg	ex	ex	ex

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
1602.10	- Préparations homogénéisées				
1602.10 10	--- conditionnées pour la vente au détail comme aliments pour nourrissons et enfants en bas âge -----	kg	ex	ex	ex
1602.10 20	--- conditionnées pour la vente au détail comme pour usages diététiques -----	kg	20	20	ex
1602.10 90	--- Autres -----	kg	20	20	ex

Fandoavan-ketra ho an'ny siramamy amin'ny zana-tsokajy laharana 1701.12, 1701.13 ary 1701.14 amin'ny taha 20% ho an'ny haban-tseranana :

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
17.01	Sucres de canne ou de betterave et saccharose chimiquement pur, à l'état solide.				
	- Sucres bruts sans addition d'aromatisants ou de colorants :				
1701.12 00	-- De betterave -----	kg	10	20	10
1701.13 00	-- Sucre de canne mentionné dans la Note 2 de sous-positions du présent Chapitre -----	kg	10	20	ex
1701.14 00	-- Autres sucres de canne -----	kg	10	20	ex

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
17.01	Sucres de canne ou de betterave et saccharose chimiquement pur, à l'état solide.				
	- Sucres bruts sans addition d'aromatisants ou de colorants :				
1701.12 00	-- De betterave -----	kg	20	20	10
1701.13 00	-- Sucre de canne mentionné dans la Note 2 de sous-positions du présent Chapitre -----	kg	20	20	ex
1701.14 00	-- Autres sucres de canne -----	kg	20	20	ex

Fanafahana ny haban-tseranana amin'ny fanondranana ny harena voajanahary tsy azo havaozina

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	DS	
		Au lieu de	Lire
2502.00 00	Pyrites de fer non grillées. -----	15	ex
2503.00 00	Soufres de toute espèce, à l'exclusion du soufre sublimé, du soufre précipité et du soufre colloïdal. -----	15	ex
25.04	Graphite naturel.		
2504.10 00	- En poudre ou en paillettes -----	10	ex
2504.90 00	- Autres -----	10	ex
25.05	Sables naturels de toute espèce, même colorés, à l'exclusion des sables métallifères du Chapitre 26.		
2505.10 00	- Sables siliceux et sables quartzeux -----	15	ex
2505.90 00	- Autres sables -----	15	ex
25.06	Quartz (autres que les sables naturels) ; quartzites, même dégrossies ou simplement débitées, par sciage ou autrement, en blocs ou en laques de forme carrée ou rectangulaire.		
2506.10 00	- Quartz -----	15	ex
2506.20	- Quartzites :		
2506.20 10	--- Brutes ou dégrossies -----	15	ex
2506.20 90	--- Autres -----	15	ex
2507.00	Kaolin et autres argiles kaoliniques, même calcinés.		
2507.00 10	--- Calcinés -----	15	ex
2507.00 90	--- Autres -----	15	ex
25.08	Autres argiles (à l'exclusion des argiles expansées du n° 68.06), andalousite, cyanite, sillimanite, même calcinées ; mullite ; terres de chamotte ou de dinas.		
2508.10 00	- Bentonite -----	15	ex
2508.30 00	- Argiles réfractaires -----	15	ex
2508.40	- Autres argiles		
2508.40 10	--- Calcinées -----	15	ex
2508.40 90	--- Autres -----	15	ex
2508.50	- Andalousite, cyanite et sillimanite		
2508.50 10	--- Calcinées -----	15	ex
2508.50 90	--- Autres -----	15	ex
2508.60 00	- Mullite -----	15	ex
2508.70 00	- Terres de chamotte ou de dinas -----	15	ex
2509.00 00	Craie. -----	15	ex
25.10	Phosphates de calcium naturels, phosphates alumino-calciques naturels et craies phosphatées.		
2510.10 00	- Non moulus -----	15	ex
2510.20 00	- Moulus -----	15	ex
25.11	Sulfate de baryum naturel (barytine); carbonate de baryum naturel (withérite), même calciné, à l'exclusion de l'oxyde de baryum du n°28.16.		
2511.10	- Sulfate de baryum naturel (barytine) :		
2511.10 10	--- Calciné -----	15	ex
2511.10 90	--- Autres -----	15	ex
2511.20	- Carbonate de baryum naturel (withérite) :		
2511.20 10	--- Calciné -----	15	ex
2511.20 90	--- Autres -----	15	ex
2512.00	Farines siliceuses fossiles (kieselguhr, tripolite, diatomite, par exemple) et autres terres siliceuses analogues, d'une densité apparente n'excédant pas 1, même calcinées.		
2512.00 10	--- Calciné -----	15	ex
2512.00 90	--- Autres -----	15	ex

25.13	Pierre ponce; émeri; corindon naturel, grenat naturel et autres abrasifs naturels, même traités thermiquement.		
2513.10	- Pierre ponce :		
2513.10 10	--- Brute ou en morceaux irréguliers, y compris la pierre ponce concassée (graviers de pierre ponce ou « bimsbies ») -----	15	ex
2513.10 90	--- Autres -----	15	ex
2513.20	- Emeri, corindon naturel, grenat naturel et autres abrasifs naturels		
2513.20 10	--- Emeri -----	15	ex
2513.20 20	--- Corindon naturel		
2513.20 21	---- Traités thermiquement -----	15	ex
2513.20 29	---- Autres -----	15	
2513.20 30	--- Grenat naturel		
2513.20 31	---- Traités thermiquement -----	15	ex
2513.20 39	---- Autres -----	15	ex
2513.20 40	--- Autres abrasifs naturels		
2513.20 41	---- Traités thermiquement -----	15	ex
2513.20 49	---- Autres -----	15	ex
2514.00 00	Ardoise, même dégrossie ou simplement débitée, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire.		
2514.00 10	--- Brutes ou dégrossis -----	15	ex
2514.00 90	--- Simplement débités, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire -----	15	ex
25.15	Marbres, travertins, écaussines et autres pierres calcaires de taille ou de construction d'une densité apparente égale ou supérieure à 2,5, et albâtre, même dégrossis ou simplement débités, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire.		
	- Marbres et travertins :		
2515.11 00	-- Bruts ou dégrossis -----	20	ex
2515.12 00	-- Simplement débités, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire -----	5	ex
2515.20 00	- Ecaussines et autres pierres calcaires de taille ou de construction; albâtre :		
2515.20 10	--- Ecaussines :		
2515.20 11	---- Bruts ou dégrossis -----	20	ex
2515.20 12	---- Simplement débités, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire -----	5	ex
2515.20 20	--- Autres pierres calcaires de taille ou de construction :		
2515.20 21	-- Bruts ou dégrossis -----	20	ex
2515.20 22	-- Simplement débités, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire -----	5	ex
2515.20 30	--- Autres pierres calcaires de taille ou de construction :		
2515.20 31	-- Bruts ou dégrossis -----	20	ex
2515.20 32	-- Simplement débités, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire -----	5	ex
25.16	Granit, porphyre, basalte, grès et autres pierres de taille ou de construction, même dégrossis ou simplement débités, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire.		
	- Granit :		
2516.11 00	-- Brut ou dégrossi -----	20	ex
2516.12 00	-- Simplement débité, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire -----	5	ex
2516.20	- Grès :		
2516.20 10	--- Brut ou dégrossi -----	20	ex
2516.20 11	--- Simplement débité, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire -----	5	ex
2516.90	- Autres pierres de taille ou de construction :		

2516.90 10	--- Brut ou dégrossi -----	20	ex
2516.90 11	--- Simplement débité, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire -----	5	ex
25.17	Cailloux, graviers, pierres concassées, des types généralement utilisés pour le bétonnage ou pour l'empierrement des routes, des voies ferrées ou autres ballasts, galets et silex, même traités thermiquement; macadam de laitier, de scories ou de déchets industriels similaires, même comprenant des matières reprises dans la première partie du libellé; tarmacadam; granules, éclats et poudres de pierres des n°s 25.15 ou 25.16, même traités thermiquement.		
2517.10 00	- Cailloux, graviers, pierres concassées, des types généralement utilisés pour le bétonnage ou pour l'empierrement des routes, des voies ferrées ou autres ballasts, galets et silex, même traités thermiquement -----	15	ex
2517.20 00	- Macadam de laitier, de scories ou de déchets industriels similaires, même comprenant des matières citées dans le n° 2517.10 -----	15	ex
2517.30 00	- Tarmacadam ----- - Granules, éclats et poudres de pierres des n°s 25.15 ou 25.16, même traités thermiquement :	15	ex
2517.41 00	-- De marbre -----	5	ex
2517.49 00	-- Autres -----	5	ex
25.18	Dolomie, même frittée ou calcinée, y compris la dolomie dégrossie ou simplement débitée, par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire.		
2518.10 00	- Dolomie non calcinée ni frittée, dite « crue » -----	20	ex
2518.20 00	- Dolomie calcinée ou frittée -----	5	ex
25.19	Carbonate de magnésium naturel (magnésite); magnésie électrofondue ; magnésie calcinée à mort (frittée), même contenant de faibles quantités d'autres oxydes ajoutés avant le frittage; autre oxyde de magnésium, même pur.		
2519.10 00	- Carbonate de magnésium naturel (magnésite) -----	15	ex
2519.90 00	- Autres -----	15	ex
25.20	Gypse; anhydrite; plâtres, même colorés ou additionnés de faibles quantités d'accélérateurs ou de retardateurs.		
2520.10 00	- Gypse; anhydrite :		
2520.10 10	--- Colorés ou additionnés de faibles quantités d'accélérateurs ou de retardateurs -----	5	ex
2520.10 90	--- Autres -----	20	ex
2520.20 00	- Plâtres :		
2520.20 10	--- Colorés ou additionnés de faibles quantités d'accélérateurs ou de retardateurs -----	15	ex
2520.20 90	--- Autres -----	15	ex
2521.00 00	Castines ; pierres à chaux ou à ciment. -----	15	ex
25.22	Chaux vive, chaux éteinte et chaux hydraulique, à l'exclusion de l'oxyde et de l'hydroxyde de calcium du n° 28.25.		
2522.10 00	- Chaux vive -----	15	ex
2522.20 00	- Chaux éteinte -----	15	ex
2522.30 00	- Chaux hydraulique -----	15	ex
25.24	Amiante (asbeste) :		
2524.10 00	- Crocidolite :		
2524.10 10	--- Sous forme de roche -----	15	ex
2524.10 20	--- Autres -----	15	ex
2524.90 00	- Autres :		
2524.90 10	--- Sous forme de roche -----	15	ex
2524.90 90	--- Autres -----	15	ex
25.25	Mica, y compris le mica clivé en lamelles irrégulières (« splittings »); déchets de mica.		

2525.10 00	- Mica brut ou clivé en feuilles ou lamelles irrégulières :		
2525.10 10	--- Mica brut -----	20	ex
2525.10 11	--- Clivé en feuilles ou lamelles irrégulières -----	5	ex
2525.20 00	- Mica en poudre -----	5	ex
2525.30 00	- Déchets de mica -----	5	ex
25.26	Stéatite naturelle, même dégrossie ou simplement débitée par sciage ou autrement, en blocs ou en plaques de forme carrée ou rectangulaire; talc.		
2526.10 00	- Non broyés ni pulvérisés -----	15	ex
2526.20 00	- Broyés ou pulvérisés -----	15	ex
2528.00 00	Borates naturels et leurs concentrés (même calcinés), à l'exclusion des borates extraits des saumures naturelles ; acide borique naturel titrant au maximum 85% de H3BO3 sur produit sec. -----	15	ex
25.29	Feldspath; leucite; néphéline et néphéline syénite ; spath fluor.		
2529.10 00	- Feldspath -----	15	ex
	- Spath fluor :		
2529.21 00	-- Contenant en poids 97 % ou moins de fluorure de calcium -----	15	ex
2529.22 00	-- Contenant en poids plus de 97 % de fluorure de calcium -----	15	ex
2529.30 00	- Leucite; néphéline et néphéline syénite -----	15	ex
25.30	Matières minérales non dénommées ni comprises ailleurs.		
2530.10 00	- Vermiculite, perlite et chlorites, non expansées -----	15	ex
2530.20 00	- Kiésérite, epsomite (sulfates de magnésium naturels) -----	15	ex
2530.90 00	- Autres -----	15	ex
26.01	Minerais de fer et leurs concentrés, y compris les pyrites de fer grillées (cendres de pyrites).		
	- Minerais de fer et leurs concentrés, autres que les pyrites de fer grillées (cendres de pyrites) :		
2601.11 00	-- Non agglomérés -----	15	ex
2601.12 00	-- Agglomérés -----	15	ex
2601.20 00	- Pyrites de fer grillées (cendres de pyrites) -----	15	ex
2602.00 00	Minerais de manganèse et leurs concentrés, y compris les minerais de manganèse ferrugineux et leurs concentrés d'une teneur en manganèse de 20% ou plus en poids, sur produit sec. -	15	ex
2603.00 00	Minerais de cuivre et leurs concentrés. -----	15	ex
2604.00 00	Minerais de nickel et leurs concentrés. -----	10	ex
2605.00 00	Minerais de cobalt et leurs concentrés. -----	10	ex
2606.00 00	Minerais d'aluminium et leurs concentrés. -----	15	ex
2607.00 00	Minerais de plomb et leurs concentrés. -----	15	ex
2608.00 00	Minerais de zinc et leurs concentrés. -----	10	ex
2609.00 00	Minerais d'étain et leurs concentrés. -----	15	ex
2610.00 00	Minerais de chrome et leurs concentrés. -----	15	ex
2611.00 00	Minerais de tungstène et leurs concentrés. -----	15	ex
26.12	Minerais d'uranium ou de thorium et leurs concentrés.		
2612.10 00	- Minerais d'uranium et leurs concentrés -----	15	ex
2612.20 00	- Minerais de thorium et leurs concentrés -----	15	ex
26.13	Minerais de molybdène et leurs concentrés.		
2613.10 00	- Grillés -----	5	ex
2613.90 00	- Autres -----	15	ex
2614.00 00	Minerais de titane et leurs concentrés -----	15	ex
26.15	Minerais de niobium, de tantale, de vanadium ou de zirconium et leurs concentrés.		
2615.10 00	- Minerais de zirconium et leurs concentrés -----	15	ex
2615.90 00	- Autres -----	15	ex
26.16	Minerais de métaux précieux et leurs concentrés.		
2616.10 00	- Minerais d'argent et leurs concentrés -----	15	ex
2616.90 00	- Autres -----	15	ex
26.17	Autres minerais et leurs concentrés.		
2617.10 00	- Minerais d'antimoine et leurs concentrés -----	15	ex

2617.90 00	- Autres -----	15	ex
2618.00 00	Laitier granulé (sable-laitier) provenant de la fabrication de la fonte, du fer ou de l'acier. -----	15	ex
2619.00 00	Scories, laitiers (autres que le laitier granulé), battitures et autres déchets de la fabrication de la fonte, du fer ou de l'acier. -----	15	ex
26.20	Scories, cendres et résidus (autres que ceux provenant de la fabrication de la fonte, du fer ou de l'acier) contenant des métaux, de l'arsenic ou leurs composés.		
	- Contenant principalement du zinc :		
2620.11 00	-- Mattes de galvanisation -----	15	ex
2620.19 00	-- Autres -----	15	ex
	- Contenant principalement du plomb :		
2620.21 00	-- Boues d'essence au plomb et boues de composés antidétonants contenant du plomb -----	15	ex
2620.29 00	-- Autres -----	15	ex
2620.30 00	- Contenant principalement du cuivre -----	15	ex
2620.40 00	- Contenant principalement de l'aluminium -----	15	ex
2620.60 00	- Contenant de l'arsenic, du mercure, du thallium ou leurs mélanges, des types utilisés pour l'extraction de l'arsenic ou de ces métaux ou pour la fabrication de leurs composés chimiques -----	15	ex
	- Autres		
2620.91 00	-- Contenant de l'antimoine, du béryllium, du cadmium, du chrome ou leurs mélanges -----	15	ex
2620.99 00	-- Autres -----	15	ex
26.21	Autres scories et cendres, y compris les cendres de varech; cendres et résidus provenant de l'incinération des déchets municipaux.		
2621.10 00	- Cendres et résidus provenant de l'incinération des déchets municipaux ----	15	ex
2621.90 00	- Autres -----	15	ex
27.01	Houilles; briquettes, boulets et combustibles solides similaires obtenus à partir de la houille.		
	- Houilles, même pulvérisées, mais non agglomérées :		
2701.11 00	-- Anthracite -----	15	ex
2701.12 00	-- Houille bitumineuse -----	15	ex
2701.19 00	-- Autres houilles -----	15	ex
2701.20 00	- Briquettes, boulets et combustibles solides similaires obtenus à partir de la houille -----	15	ex
27.02	Lignites, même agglomérés, à l'exclusion du jais.		
2702.10 00	- Lignites, même pulvérisés, mais non agglomérés -----	15	ex
2702.20 00	- Lignites agglomérés -----	15	ex
2703.00	Tourbe (y compris la tourbe pour litière), même agglomérée.		
2703.00 10	--- Tourbe même comprimée en bulles à l'exclusion des agglomérés -----	15	ex
2703.00 20	--- Agglomérés de tourbe -----	15	ex
2704.00	Cokes et semi-cokes de houille, de lignite ou de tourbe, même agglomérés; charbon de cornue.		
2704.00 10	--- Coke et semi-coke de houille, charbon de cornue -----	15	ex
2704.00 20	--- Coke et semi-coke de lignite ou de tourbe -----	15	ex
2705.00 00	Gaz de houille, gaz à l'eau, gaz pauvre et gaz similaires, à l'exclusion des gaz de pétrole et autres hydrocarbures gazeux. -----	15	ex
2706.00 00	Goudrons de houille, de lignite ou de tourbe et autres goudrons minéraux, même déshydratés ou ététés, y compris les goudrons Reconstitué. -----	15	ex
27.07	Huiles et autres produits provenant de la distillation des goudrons de houille de haute température; produits analogues dans lesquels les constituants aromatiques prédominent en poids par rapport aux constituants non aromatiques.		
2707.10 00	- Benzol (benzène) -----	15	ex
2707.20 00	- Toluol (toluène) -----	15	ex
2707.30 00	- Xylol (xylènes) -----	15	ex

2707.40 00	- Naphtalène -----	15	ex
2707.50 00	- Autres mélanges d'hydrocarbures aromatiques distillant 65 % ou plus de leur volume (y compris les pertes) à 250 °C d'après la méthode ISO 3405 (équivalente à la méthode ASTM D 86) -----	15	ex
	- Autres :		
2707.91 00	-- Huiles de créosote -----	15	ex
2707.99 00	-- Autres -----	15	ex
27.08	Brai et coke de brai de goudron de houille ou d'autres goudrons minéraux.		
2708.10 00	- Brai -----	15	ex
2708.20 00	- Coke de brai -----	15	ex
2709.00 00	Huiles brutes de pétrole ou de minéraux bitumineux. -----	15	ex
71.03	Pierres gemmes (précieuses ou fines) autres que les diamants, même travaillées ou assorties mais non enfilées, ni montées, ni serties ; pierres gemmes (précieuses ou fines) autres que les diamants, non assorties, enfilées temporairement pour la facilité du transport.		
7103.10	- Brutes ou simplement sciées ou dégrossies :		
7103.10 10	--- Rubis -----	20	ex
7103.10 20	--- Saphirs -----	20	ex
7103.10 30	--- Emeraudes -----	20	ex
7103.10 90	--- Autres -----	20	ex
	- Autrement travaillées :		
7103.91	-- Rubis, saphirs et émeraudes :		
7103.91 10	--- Rubis -----	5	ex
7103.91 20	--- Saphirs -----	5	ex
7103.91 30	--- Emeraudes -----	5	ex
7103.99	-- Autres :		
7103.99 10	--- Cristal de roche pour l'optique -----	5	ex
7103.99 20	--- Cristal de roche limpide pour la taille, cristal de roche rose ou coloré, amazonites et pierres d'ornement analogues -----	5	ex
7103.99 30	--- Cristal de roche pour la fonte, cristal gris ou opaque ou enfumé, calcédoine et analogues (agates, zircons) -----	5	ex
7103.99 40	--- Grenats de pivoterie -----	5	ex
	--- Autres :		
	---- Pour usages industriels :		
7103.99 91	----- Articles en quartz piézo-électrique -----	5	ex
7103.99 92	----- Autres -----	5	ex
7103.99 99	----- Autres -----	5	ex
71.05	Egrisés et poudres de pierres gemmes ou de pierres synthétiques.		
7105.10 00	- De diamants -----	20	ex
7105.90 00	- Autres -----	20	ex
71.06	Argent (y compris l'argent doré ou vermeil et l'argent platiné), sous forme brutes ou mi-ouvrées ou en poudre.		
7106.10 00	- Poudres -----	15	ex
	- Autres :		
7106.91 00	-- Sous forme brutes -----	15	ex
7106.92 00	-- Sous forme mi-ouvrées -----	5	ex
7107.00 00	Plaqué ou doublé d'argent sur métaux communs, sous formes brutes ou mi-ouvrées -----	15	ex
71.08	Or (y compris l'or platiné) sous formes brutes ou mi-ouvrées, ou en poudre.		
	- A usages non monétaires :		
7108.11 00	-- Poudres -----	7	ex
7108.12 00	-- Sous autres formes brutes -----	7	ex
7108.13 00	-- Sous autres formes mi-ouvrées -----	7	ex
7109.00 00	Plaqué ou doublé d'or sur métaux communs ou sur argent, sous formes		

	brutes ou mi-ouvrées. -----	7	ex
71.10	Platine, sous formes brutes ou mi-ouvrées, ou en poudre.		
	- Platine :		
7110.11 00	-- Sous formes brutes ou en poudre -----	20	ex
7110.19 00	-- Autres -----	5	ex
	- Palladium :		
7110.21 00	-- Sous formes brutes ou en poudre -----	20	ex
7110.29 00	-- Autres -----	5	ex
	- Rhodium		
7110.31 00	-- Sous formes brutes ou en poudre -----	20	ex
7110.39.00	-- Autres -----	5	ex
	- Iridium, osmium et ruthénium :		
7110.41 00	-- Sous formes brutes ou en poudre -----	20	ex
7110.49 00	-- Autres -----	5	ex
7111.00 00	Plaqué ou doublé de platine sur métaux communs, sur argent ou sur or, sous formes brutes ou mi-ouvrées. -----	15	ex
71.12	Déchets et débris de métaux précieux ou de plaqué ou doublé de métaux précieux ; autres déchets et débris contenant des métaux précieux ou des composés de métaux précieux du type de ceux utilisés principalement pour la récupération des métaux précieux autres que les produits du n°85.49.		
7112.30 00	- Cendres contenant des métaux précieux ou des composés de métaux précieux, à l'exclusion des cendres d'orfèvre -----	15	ex
	- Autres :		
7112.91 00	-- D'or, même de plaqué ou doublé d'or, à l'exclusion des cendres d'orfèvre contenant d'autres métaux précieux -----	7	ex
7112.92 00	-- De platine, même de plaqué ou doublé de platine, à l'exclusion des cendres d'orfèvre contenant d'autres métaux précieux -----	15	ex
7112.99 00	-- Autres -----	15	ex
75.02	Nickel sous forme brute.		
7502.10 00	- Nickel non allié -----	10	ex
7502.20 00	- Alliages de nickel -----	10	ex
81.05	Mattes de cobalt et autres produits intermédiaires de la métallurgie du cobalt ; cobalt et ouvrages en cobalt, y compris les déchets et débris.		
8105.20 00	- Mattes de cobalt et autres produits intermédiaires de la métallurgie du cobalt; cobalt sous forme brute ; poudres -----	10	ex
8105.30 00	- Déchets et débris -----	10	ex
8105.90 00	- Autres -----	10	ex

Fanovana ny fanambarana sokajin'entana ary fandoavan-ketra ho an'ny zana-tsokajy laharana 3808.91 10 amin'ny taha 20% ho an'ny haban-tseranana ary 20% ho an'ny TVA

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
3808.91	-- Insecticides :				
3808.91 10	--- Présentés sous forme de spirales (mosquitos) -----	kg	ex	ex	ex

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
3808.91	-- Insecticides :				
3808.91 10	--- Pour insectes volants, y compris les moustiques, présentés sous toutes les formes (spirales, spray, liquides et autres) -----	kg	20	20	ex

Fanasokajiana ny lazam-bidy araka ny politikan'ny lazam-bidy nasionaly, manaraka ny modely navoakan'ny CNUCED ho amin'ny sokajy laharana 3920 sy 3921

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	DD	
		Au lieu de	Lire
3920.10 00	- En polymères de l'éthylène -----	5	10
3920.20 00	- En polymères du propylène -----	5	10
3920.30 00	- En polymères du styrène -----	5	10
	- En polymères du chlorure de vinyle :		
3920.43 00	-- Contenant en poids au moins 6% de plastifiants -----	5	10
3920.49 00	-- Autres -----	5	10
	- En polymères acryliques :		
3920.51 00	-- En poly (méthacrylate de méthyle) -----	20	10
3920.59 00	-- Autres -----	20	10
	- En polycarbonates, en résines alkydes, en polyesters allyliques ou en autres polyesters :		
3920.61 00	-- En polycarbonates -----	20	10
3920.62 00	-- En poly (éthylène téréphtalate) -----	10	10
3920.63 10	--- Plaques -----	20	10
3920.63 90	--- Autres -----	20	10
3920.69 10	--- Plaques -----	10	10
3920.69 90	--- Autres -----	10	10
	- En cellulose ou en ses dérivés chimiques :		
3920.71 00	-- En cellulose régénérée -----	20	10
3920.73	-- En acétate de cellulose:		
3920.73 10	--- Non plastifiés -----	20	10
3920.73 20	--- Plastifiés -----	20	10
	-- En nitrate de cellulose :		
3920.79 11	--- Non plastifiés -----	20	10
3920.79 12	--- Plastifiés -----	20	10
	-- Autres :		
3920.79 91	--- Non plastifiés -----	20	10
3920.79 92	--- Plastifiés -----	20	10
	- En autres matières plastiques :		
3920.91 00	-- En poly (butyral de vinyle) -----	20	10
3920.92 00	-- En polyamides -----	20	10
3920.93 00	-- En résines aminiques -----	20	10
3920.94 00	-- En résines phénoliques -----	20	10
3920.99 00	-- En autres matières plastiques -----	20	10
	- Produits alvéolaires :		
3921.11 00	-- En polymères du styrène -----	20	10
3921.12 00	-- En polymères du chlorure de vinyle -----	20	10
3921.13 00	-- En polyuréthanes -----	20	10
3921.14 00	-- En cellulose régénérée -----	20	10
3921.19 00	-- En autres matières plastiques -----	20	10
3921.90 10	--- En polyéthylène -----	20	10
3921.90 20	--- En polypropylène -----	20	10
3921.90 30	--- En polystyrène -----	20	10
3921.90 40	--- En poly (chlorure de vinyle) -----	20	10
3921.90 50	--- En copolymères de chlorure de vinyle et d'acétate de vinyle -----	20	10
3921.90 60	--- En polymères acryliques, polymères méthacryliques -----	20	10
3921.90 70	--- En poly (acétate de vinyle) -----	20	10
3921.90 80	--- En autres produits de polymérisation ou de copolymérisation -----	20	10

**Fampifanarahana ny tahan'ny haban-tseranan'ny vokatra sasany tafiditra ao anatin'ny lisitra «
exclusion APE » amin'ny tahan'ny NPF**

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	DD APEi	
		Au lieu de	Lire
0207.53 00	Foies gras d'oies comestibles, frais ou réfrigérés -----	ex	20
0208.40 00	Viande de baleines, dauphins et marsouins -----	ex	20
0302.42 00	Anchois (Engraulis spp) -----	ex	20
0302.43 00	Sardines [Sardina pilchardus, Sardinops spp.], sardinelles 'Sardinella spp.', sprats ou esprotts 'Sprattus sprattus', frais ou réfrigérés -----	ex	20
0302.45 00	Chinchards noirs-----	ex	20
0302.46 00	Mafous -----	ex	20
0302.49 00	Autres poissons que de Harengs (Clupea harengus, Clupea pallasii), anchois (Engraulis spp.), sardines (Sardina pilchardus, Sardinops spp.), sardinelles (Sardinella spp.), sprats ou esprotts (Sprattus sprattus), maquereaux (Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus), maquereaux indo-pacifiques (Rastrelliger spp.),thazards (Scomberomorus spp.), chinchards (Trachurus spp.), carangues (Caranx spp.), mafous (Rachycentron canadum), castagnoles argentées (Pampus spp.), balaous du Pacifique (Cololabissaira), comètes (Decapterus spp.), capelans (Mallotus villosus), espadons (Xiphias gladius), thonines orientales (Euthynnus affinis), bonites (Sardas spp.), makaires, marlins, voiliers (Istiophoridae), à l'exclusion des abats de poissons comestibles du n° 0302.91 à 0302.99 frais ou réfrigérés -----	ex	20
0302.99 00	Autres abats de poissons comestibles frais ou réfrigérés -----	ex	20
0303.29 00	Autres poissons à l'exclusion œufs et laitances -----	ex	20
0303.34 00	Turbots (Psetta maxima, Scophthalmidae) -----	ex	20
0303.59 00	Autres poissons que de Harengs (Clupea harengus, Clupea pallasii), anchois (Engraulis spp.), sardines (Sardina pilchardus, Sardinops spp.), sardinelles (Sardinella spp.), sprats ou esprotts (Sprattus sprattus), maquereaux (Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus), maquereaux indo-pacifiques (Rastrelliger spp.),thazards (Scomberomorus spp.), chinchards (Trachurus spp.), carangues (Caranx spp.), mafous (Rachycentron canadum), castagnoles argentées (Pampus spp.), balaous du Pacifique (Cololabissaira), comètes (Decapterus spp.), capelans (Mallotus villosus), espadons (Xiphias gladius), thonines orientales (Euthynnus affinis), bonites (Sarda spp.), makaires, marlins, voiliers (Istiophoridae), à l'exclusion des abats de poissons comestibles du n° 0302.91 à 0302.99 frais ou réfrigérés, congelés -----	ex	20
0303.99 00	Autres abats de poissons comestibles congelés -----	ex	20
0304.31 00	Tilapias (Oreochromis spp.) -----	ex	20
0304.32 00	Siluridés (Pangasius spp., Silurus spp., Clarias spp., Ictalurus spp)-----	ex	20
0304.33 00	Perches du Nil (Lates niloticus) -----	ex	20
0304.39 00	Autres -----	ex	20
0304.41 00	Saumons du Pacifique (Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tshawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou et Oncorhynchus rhodurus), saumons de l'Atlantique (Salmo salar) et saumons du Danube (Hucho hucho) -----	ex	20
0304.42 00	Truites (Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache et Oncorhynchus chrysogaster) -----	ex	20
0304.43 00	Poissons plats (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae et Citharidae) -----	ex	20
0304.44 00	Poissons des familles Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae et Muraenolepididae -----	ex	20
0304.45 00	Espadons (Xiphias gladius) -----	ex	20
0304.46 00	Léginés (Dissostichus spp.) -----	ex	20

0304.49 00	Autres -----	ex	20
0304.51 00	Tilapias -----	ex	20
0304.52 00	Salmonidés -----	ex	20
0304.53 00	Poissons des familles Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae et Muraenolepididae -----	ex	20
0304.54 00	Espadons (Xiphias gladius) -----	ex	20
0304.55 00	Léginés (Dissostichus spp.) -----	ex	20
0304.59 00	Autres -----	ex	20
0304.61 00	Tilapias (Oreochromis spp.) -----	ex	20
0304.62 00	Siluridés (Pangasius spp., Silurus spp., Clarias spp., Ictalurus spp.) -----	ex	20
0304.63 00	Perches du Nil (Lates niloticus) -----	ex	20
0304.69 00	Autres -----	ex	20
0304.71 00	Morues (Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus) -----	ex	20
0304.72 00	Eglefins (Melanogrammus aeglefinus) -----	ex	20
0304.73 00	Lieux noirs (Pollachius virens) -----	ex	20
0304.74 00	Merlus (Merluccius spp., Urophycis spp.) -----	ex	20
0304.75 00	Lieux d'Alaska (Theragra chalcogramma) -----	ex	20
0304.79 00	Autres -----	ex	20
0304.81 00	Saumons du Pacifique (Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbusha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tshawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou et Oncorhynchus rhodurus), saumons de l'Atlantique (Salmo salar) et saumons du Danube (Hucho hucho)	ex	20
0304.82 00	Truites (Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache et Oncorhynchus chrysogaster) -----	ex	20
0304.83 00	Poissons plats (Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae et Citharidae) -----	ex	20
0304.84 00	Espadons (Xiphias gladius) -----	ex	20
0304.85 00	Léginés (Dissostichus spp.) -----	ex	20
0304.86 00	Harengs -----	ex	20
0304.87 00	Thons (du genre Thunnus), listaos (bonites à ventre rayé) (Katsuwonus pelamis) -----	ex	20
0304.89 00	Autres -----	ex	20
0304.91 00	Espadons (Xiphias gladius) -----	ex	20
0304.92 00	Léginés (Dissostichus spp.) -----	ex	20
0304.93 00	Tilapias (Oreochromis spp.), siluridés (Pangasius spp., Silurus spp., Clarias spp., Ictalurus spp.), carpes (Cyprinus spp., Carassius spp., Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp., Cirrhinus spp., Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo spp., Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama spp.), anguilles (Anguilla spp.), perches du Nil (Lates niloticus) et poissons tête de serpent (Channa spp.) -----	ex	20
0304.94 00	Lieux d'Alaska (Theragra chalcogramma) -----	ex	20
0304.95 00	Poissons des familles Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae et Muraenolepididae, autres que les lieux d'Alaska (Theragrachalcogramma) -----	ex	20
0304.96 00	Squales -----	ex	20
0304.97 00	Raies (Rajidae) -----	ex	20
0304.99 00	Autres -----	ex	20
0305.72 00	Têtes, queues et vessies natatoires de poissons -----	ex	20
0305.79 00	Autres abats de poissons comestibles -----	ex	20
0307.12 00	Huîtres Congelées -----	ex	20
0307.19 00	Autres présentations de huîtres -----	ex	20
0307.22 00	Coquilles St-Jacques et autres mollusques de la famille Pectinidae congelés	ex	20
0307.29 00	Autres présentations de Coquilles St-Jacques ou peignes, pétoncles ou vanneaux, autres coquillages des genres Pecten, Chlamys ou Placopecten -	ex	20
0307.32 00	Moules (Mytilus spp., Perna spp.) congelées -----	5	20

0307.39 00	Autres présentations de Moules (Mytilus spp., Perna spp.) -----	3	20
0307.43 00	Seiches,sepioles,calamars et encornets,congelés -----	ex	20
0307.49 00	Seiches,sepioles,calamars et encornets,autrement présentés -----	3	20
0307.52 00	Poulpes ou pieuvres, congelés -----	ex	20
0307.59 00	Poulpes ou pieuvres,autrement présentés -----	ex	20
0307.60 00	Escargots,autres que de mer,(sous toutes presentations) -----	ex	20
0307.72 00	Clams, coques et arches (familles Arcidae, Arctidae, Cardiidae, Donacidae, Hiatellidae, Mactridae, Mesodesmatidae, Myidae, Semelidae, Solecurtidae, Solenidae, Tridacnidae et Veneridae) Congelés ---	3	20
0307.79 00	Autres présentations Clams, coques et arches (familles Arcidae, Arctidae, Cardiidae, Donacidae, Hiatellidae, Mactridae, Mesodesmatidae, Myidae, Semelidae, Solecurtidae, Solenidae, Tridacnidae et Veneridae) -----	3	20
0307.83 00	Orneaux (Haliotis spp.) congelés -----	3	20
0307.84 00	Strombes (Strombus spp.) congelés -----	3	20
0307.87 00	Autres ormeaux (Haliotis spp.) -----	3	20
0307.88 00	Autres strombes (Strombus spp.) -----	3	20
0307.92 00	Autres mollusques et invertébrés aquatiques congelés -----	ex	20
0307.99 00	Autres mollusques et invertébrés aquatiques,autrement présentés -----	ex	20
0308.12 00	Bêches-de-mer (Stichopus japonicus, Holothuroidea) Congelés -----	3	20
0308.19 00	Autres beches de mer -----	3	20
0308.22 00	Oursins (Strongylocentrotus spp.,Paracentrotus lividus, Loxechinus albus, Echinuscultus) congelés -----	3	20
0308.29 00	Autres oursins -----	3	20
0308.30 00	Echinuscultus -----	3	20
0401.40 00	D'une teneur en poids de matières grasses excédant 6 % mais n'excédant pas 10 % -----	ex	20
0401.50 00	D'une teneur en poids de matières grasses excédant 10 % -----	ex	20
0808.30 00	Poires -----	ex	20
0808.40 00	Coings -----	ex	20
1102.90 00	Rice flour -----	ex	10
1211.20 00	Racines de ginseng -----	ex	10
1211.90 10	Drosera Ramantacea (Mahatanandomena) -----	ex	10
1211.90 20	Pervenche (Felanjirika ou vonenina) -----	ex	10
1211.90 30	Centella Asiatica (Talapetraka) -----	ex	10
1211.90 90	Autres -----	ex	10
1302.14 00	Sucs et extraits végétaux d'éphédra -----	ex	5
1302.19 90	Autres -----	5	10
1507.10 00	Huile de soja brute, même dégommée -----	5	10
1507.90 00	Huile de soja et ses fractions, même raffinées, mais non chimiquement modifiées (à l'exclusion d'huile de soja brute) -----	5	20
1508.10 00	Huile d'arachide, brute -----	5	10
1508.90 00	Huile d'arachide et ses fractions, même raffinées, mais non chimiquement modifiées (à l'excl. de l'huile d'arachide brute) -----	5	20
1512.11 00	Huiles de tournesol ou de carthame, brutes -----	5	10
1512.19 00	Huiles de tournesol ou de carthame et leurs fractions, même raffinées, mais non chimiquement modifiées (à l'excl. des huiles brutes) -----	5	20
1512.21 00	Huile de coton, brute, même dépourvue de gossipol -----	5	10
1512.29 00	Huile de coton et ses fractions, même dépourvues de gossipol ou raffinées, mais non chimiquement modifiées (à l'excl. de l'huile de coton brute) -----	5	20
1514.11 10	Même conditionnée pour la vente au détail -----	10	20
1514.11 90	Autres -----	5	10
1514.19 00	Huiles de navette ou de colza à faible teneur en acide érucique "huiles fixes dont la teneur en acide érucique est < 2%" et leurs fractions, même raffinées, mais non chimiquement modifiées (à l'excl. des huiles brutes) -----	10	20
1514.91 10	Même conditionnée pour la vente au détail -----	10	20
1514.91 90	Autres -----	5	10

1514.99 00	Autres -----	10	20
1515.21 10	Même conditionnée pour la vente au détail -----	10	20
1515.21 90	Autres -----	5	10
1515.29 00	Huile de maïs et ses fractions, même raffinées, mais non chimiquement modifiées (à l'excl. de l'huile brute) -----	10	20
1515.60 00	Graisses et huiles d'origine microbienne et leurs fractions -----	5	20
1515.90 11	Même conditionnée pour la vente au détail -----	10	20
1515.90 19	Autres -----	5	10
1515.90 90	Autres -----	10	20
1517.90 20	Mélanges ou préparations alimentaires de graisses ou d'huiles animales ou végétales, conditionnés en contenant de 25 kg et plus -----	5	10
1701.13 00	Sucre brut de canne -----	ex	10
1701.14 00	Autres sucres bruts de canne -----	ex	10
1701.91 00	Sucres de canne ou de betterave, à l'état solide, additionnés d'aromatisants ou de colorants -----	10	20
1701.99 00	Sucres de canne ou de betterave et saccharose chimiquement pur, à l'état solide (à l'excl. des sucres bruts et des sucres de canne ou de betterave additionnés d'aromatisants ou de colorants) -----	10	20
1804.00 00	Beurre, graisse et huile de cacao -----	5	10
1901.10 12	Extraits de malt -----	5	10
1901.20 10	Préparations intermédiaires destinées à l'industrie alimentaire -----	10	20
1901.90 11	Préparations intermédiaires des produits du n°04.01 à 04.04 destinées à l'industrie alimentaire -----	10	20
1901.90 91	Préparations intermédiaires des produits du n°04.01 à 04.04 destinées à l'industrie alimentaire -----	10	20
2004.10 00	Pommes de terre -----	5	20
2004.90 00	Légumes et mélanges de légumes, préparés ou conservés autrement qu'au vinaigre ou à l'acide acétique, congelés (à l'excl. des confits au sucre ainsi que des tomates, des champignons, des truffes et des pommes de terre, non mélangés) -----	5	20
2005.91 00	Jets de bambou -----	ex	20
2005.99 00	Autres -----	ex	20
2102.30 00	Poudres à lever préparées -----	ex	20
2202.91 00	Bière sans alcool -----	ex	20
2202.99 00	Autres boissons non alcooliques -----	ex	20
2710.91 00	Déchets d'huiles contenant des diphenyles polychlorés [PCB], des terphenyles polychlorés [PCT] ou des diphenyles polybromés [PBB] -----	3	5
2710.99 00	Déchets d'huiles contenant principalement des huiles de pétrole ou de minéraux bitumineux (à l'excl. des celles contenant des diphenyles polychlorés [PCB], des terphenyles polychlorés [PCT] ou des diphenyles polybromés [PBB]) -----	3	5
3210.00 10	Peintures et vernis (à l'exclusion de produits à base de polymères synthétiques ou de polymères naturels modifiés), pigments à l'eau préparés de types utilisés pour le finissage de cuirs; Autres vernis et pigments à l'eau. -----	3	5
3301.29 10	Essence de lemon-grass -----	ex	10
3301.29 20	Essence d'ylang-ylang -----	ex	10
3301.29 30	Essence de girofle -----	ex	10
3301.29 40	Essence de Géranium -----	ex	10
3301.29 50	Essence de Jasmin -----	ex	10
3301.29 60	Essence de lavande ou de lavandin -----	ex	10
3301.29 70	Essence de vétivers -----	ex	10
3301.29 90	Autres -----	ex	10
3302.10 00	Mixtures of odoriferous substances and mixtures, incl. alcoholic solutions, with a basis of one or more of these substances, of a kind used in the food and drink industries; other preparations based on odoriferous substances, of a kind used for the manufa -----	3	5

3304.10 00	Produits de maquillage pour les lèvres -----	5	20
3305.10 00	Shampoings -----	5	20
3305.90 00	Préparations capillaires (à l'excl. des shampoings, des laques pour cheveux et des préparations pour l'ondulation ou le défrisage permanents) -----	5	20
3402.31 10	Matière active d'une pureté supérieure ou égale à 90% -----	ex	10
3402.31 90	Autres -----	ex	20
3402.39 00	Autres -----	ex	20
3402.41 00	Cationiques -----	ex	20
3402.42 00	Non-ioniques -----	ex	20
3402.49 00	Autres -----	ex	20
3402.50 00	Préparations conditionnées pour la vente au détail -----	ex	20
3402.90 00	Préparations tensio-actives, préparations pour lessives, préparations auxiliaires de lavage et préparations de nettoyage (à l'excl. des préparations conditionnées pour la vente au détail, des agents de surface organiques, des savons et des préparations or -----	5	20
3605.00 00	Allumettes, autres que les articles de pyrotechnie du n°36.04 -----	5	20
3920.10 00	En polymères de l'éthylène -----	3	5
3920.20 00	En polymères du propylène -----	3	5
3920.30 00	En polymères du styrène -----	3	5
3920.43 00	Contenant en poids au moins 6% de plastifiants -----	3	5
3920.49 00	Autres -----	3	5
3923.29 10	Sacs et sachets en cellulose régénérée -----	ex	10
4418.21 00	En bois tropicaux -----	5	20
4418.29 00	Autres -----	5	20
4418.30 00	Poteaux et poutres autres que les produits des n°4418.81 à 4418.89 -----	5	20
4802.56 00	D'un poids au m ² de 40 g ou plus mais n'excédant pas 150 g, en feuilles dont un côté n'excède pas 435 mm et l'autre n'excède pas 297 mm à l'état non plié -----	3	5
4813.20 00	En rouleaux d'une largeur n'excédant pas 5 cm -----	5	10
4819.10 00	Boîtes et caisses en papier ou carton ondulé -----	5	10
4819.20 00	Boîtes et cartonnages, pliants, en papier ou carton non ondulé -----	5	10
4907.00 20	Timbre-poste de collection -----	ex	20
5205.42 00	Titrant en fils simples moins de 714,29 décitex mais pas moins de 232,56 décitex (excédant 14 numéros métriques mais n'excédant pas 43 numéros métriques en fils simples) -----	3	5
5401.10 10	Non conditionnés pour la vente au détail -----	ex	5
5401.10 20	Conditionnés pour la vente au détail -----	ex	5
5401.20 10	Non conditionnés pour la vente au détail -----	ex	5
5401.20 20	Conditionnés pour la vente au détail -----	ex	5
5406.00 00	Fils de filaments synthétiques ou artificiels (autres que les fils à coudre), conditionnés pour la vente au détail -----	ex	20
7616.99 00	Autres -----	5	20
9403.82 10	Meubles isothermiques -----	ex	20
9403.82 20	Lits de camp, lits pliants, lits-cages et similaires avec sommiers ou autres garnitures inséparables -----	ex	20
9403.82 30	A usage technique -----	ex	20
9403.82 90	Autres -----	ex	20
9403.83 10	Meubles isothermiques -----	ex	20
9403.83 20	Lits de camp, lits pliants, lits-cages et similaires avec sommiers ou autres garnitures inséparables -----	ex	20
9403.83 30	A usage technique -----	ex	20
9403.83 90	Autres -----	ex	20
9403.89 10	Meubles isothermiques -----	ex	20
9403.89 20	Lits de camp, lits pliants, lits-cages et similaires avec sommiers ou autres garnitures inséparables -----	ex	20
9403.89 30	A usage technique -----	ex	20
9403.89 90	Autres -----	ex	20

Fampidirana amin'ny anarana statistika nasionaly ny zana-tsokajy ho an'ny akora fehezin'ny Fifanarahana momba ny fandrarana ny fanamboarana, ny fitahirizana ary ny fampiasana fitaovam-piadiana simika sy ny famotehana azy, manaraka ny toromariky ny fikambanamben'ny faditseranana erantany

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEI
2903.59 00	-- Autres -----	kg	5	20	ex
2921.19 00	-- Autres :				
2921.19 10	--- Bis (2-chlorméthyl)éthylamine -----	kg	5	20	ex
2921.19 20	--- Chloreméthyle DCI bis (2-chloréthyl) éthyl-amine -----	kg	5	20	ex
2921.19 30	--- Trichlorméthine (DCI) (tris(2- chloroéthyl)amine -----	kg	5	20	ex
2921.19 40	--- Amines de N,N- dialkyl (méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl) - 2 - chloroéthyle et leurs sels protonés -----	kg	5	20	ex
2921.19 90	--- Autres -----	kg	5	20	ex
2922.19 00	-- Autres :				
2922.19 11	--- N,N-Dialkyl(méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl)-2- aminoéthanol et leurs sels protonés -----	kg	5	20	ex
2922.19 12	--- N,N-Diéthyl-2-aminoéthanol et ses sels protonés -----	kg	5	20	ex
2922.19 19	--- Autres -----	kg	5	20	ex
2922.19 20	--- Ethyldiéthanolamine -----	kg	5	20	ex
2922.19 30	--- Méthyldiéthanolamine -----	kg	5	20	ex
2929.90	- Autres				
2929.90 10	--- Dihalogénures de N,N-dialkyl (méthyl,éthyl, n-propyl ou isopropyl) phosphoramidates -----	kg	5	20	ex
2929.90 20	--- N,N-Dialkyl (méthyl,éthyl, n-propyl ou isopropyl) phosphoramidates de dialkyle (méthyle,éthyle, n-propyle ou isopropyle) -----	kg	5	20	ex
2929.90 90	--- Autres -----	kg	5	20	ex
2931.49 00	-- Autres -----	kg	10	20	ex
2931.59 00	-- Autres -----	kg	10	20	ex
2931.90 00	- Autres -----	kg	10	20	ex
2933.39	-- Autres				
2933.39 10	--- Benzilate de 3-quinuclidinyle -----	kg	5	20	ex
2933.39 20	--- Quinuclidinyl -3-ol -----	kg	5	20	ex
2933.39 90	--- Autres -----	kg	5	20	ex
2939.80 00	- Autres -----	kg	5	20	ex
3002.49 00	-- Autres -----	kg	ex	ex	ex

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
2903.59	-- Autres				
2903.59 10	--- 1,1,3,3,3-Pentafluoro-2(triofluorométhyl)prop-1-ène -----	kg	5	20	ex
2903.59 90	--- Autres -----	kg	5	20	ex
2921.19 00	-- Autres :				
2921.19 10	--- Bis (2-chlorméthyl)éthylamine -----	kg	5	20	ex
2921.19 20	--- Chloreméthyle DCI bis (2-chloréthyl) éthyl-amine -----	kg	5	20	ex
2921.19 30	--- Chlorméthine (DCI) (tris (2- chloroéthyl)méthylamine -----	kg	5	20	ex
2921.19 40	--- Trichlorméthine (DCI) (tris(2- chloroéthyl)amine -----	kg	5	20	ex
2921.19 70	--- Amines de N,N- dialkyl (méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl) - 2 - chloroéthyle et leurs sels protonés -----	kg	5	20	ex
2921.19 90	--- Autres -----	kg	5	20	ex
2922.19 00	-- Autres :				
2922.19 10	--- N,N-Dialkyl(méthyl,éthyl, n-propyl ou isopropyl)-2- aminoéthanol et leurs sels protonés				
2922.19 12	---- N,N-Diméthyl-2-aminoéthanol et ses sels protonés -----	kg	5	20	ex
2922.19 13	---- N,N-Diéthyl-2-aminoéthanol et ses sels protonés -----	kg	5	20	ex
2922.19 15	---- Autres -----	kg	5	20	ex
2922.19 20	--- Ethyldiéthanolamine -----	kg	5	20	ex
2922.19 30	--- Méthyldiéthanolamine -----	kg	5	20	ex
2929.90	- Autres				
2929.90 10	--- Dihalogénures de N,N-dialkyl (méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl) phosphoramidates				
2929.90 13	---- Dichlorure N,N-diméthylphosphoramidique -----	kg	5	20	ex
2929.90 15	---- Autres -----	kg	5	20	ex
2929.90 20	--- N,N-Dialkyl (méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl) phosphoramidates de dialkyle (méthyle, éthyle, n-propyle ou isopropyle) -----	kg	5	20	ex
2929.90 50	--- Phosphonamidofluoridates de N-(1-(dialkyle (≤C10, y compris cycloalkyle)amino)) alkylidène (H ou ≤ C10, y compris cycloalkyle) et les sels alkylés ou protonés correspondants ----	kg	5	20	ex
2929.90 70	--- Phosphoramidofluoridates de O-alkyle (H ou ≤C10, y compris cycloalkyle) N-(1-(dialkyle (≤C10, y compris cycloalkyle) amino))alkylidène (H ou ≤C10, y compris cycloalkyle) et les sels alkylés ou protonés correspondants -----	kg	5	20	ex
2931. 49 00	-- Autres				
2931.49 10	--- N,N-Dialkyl (méthy, éthyl, n-propyl ou isopropyl) phosphoramidocyanidates de O-alkyle (≤C10, y compris cycloalkyle) -----	kg	10	20	ex
2931.49 20	--- Hydrogéoalkyl (méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl) phosphonites de [O-2- (dialkyl(méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl) amino)éthyle] ; ses esters de O-alkyle (≤C10, y compris cycloalkyle) ; les sels alkylés ou protonés correspondants -----	kg	10	20	ex
2931.49 30	--- Méthylphosphonate de butyle -----	kg	10	20	ex
2931.49 70	--- Méthylphosphonate de bis (1- méthylpentyle) -----	kg	10	20	ex
2931.49 90	--- Autres :				

2931.49 95	---- Contenant un atome de phosphore auquel est lié un groupe méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl, sans autres atomes de carbone -----	kg	10	20	ex
2931.49 97	---- Autres -----	kg	10	20	ex
2931.59 00	-- Autres				
2931.59 10	--- Alkyl (méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl) phosphonofluoridates de O-alkyle (≤C10, y compris cycloalkyle)	kg	10	20	ex
2931.59 20	--- Difluorures d'alkyl (méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl) phosphnyle -----	kg	10	20	ex
2931.59 30	--- Méthylphosphonochloridate de O-isopropyle -----	kg	10	20	ex
2931.59 40	--- Méthylphosphonochloridate de O-pinacolyle -----	kg	10	20	ex
2931.59 50	--- Phosphonamidofluoridates de P-alkyle (≤C10, y compris cycloalkyle) N-(1-(dialkyle (≤C10, y compris cycloalkyle) amino)) alkylidène (H ou ≤C10, y compris cycloalkyle) et les sels alkylés ou protonés correspondants -	kg	10	20	ex
2931.59 70	--- Bis(diéthylamino)méthylène) phosphonamidofluoridate de méthyle -----	kg	10	20	ex
2931.59 90	--- Autres :				
2931.59 95	---- Contenant un atome de phosphore auquel est lié un groupe méthyl, éthyl, n-propyl ou isopropyl, sans autres atomes de carbone -----	kg	10	20	ex
2931.59 97	---- Autres -----	kg	10	20	ex
2931.90 00	- Autres				
2931.90 10	--- 2-Chlorovinylchloroarsine -----	kg	10	20	ex
2931.90 20	--- Bis (2-chlorovinyl)chloroarsine -----	kg	10	20	ex
2931.90 70	--- Tris (2-chlorovinyl)arsine -----	kg	10	20	ex
2933.39 00	-- Autres :				
2933.39 10	--- Benzilate de 3-quinuclidinyle -----	kg	5	20	ex
2933.39 20	--- Quinuclidinyl-3-ol -----	kg	5	20	ex
2933.39 30	--- Dibromure de 1-[N,N-dialkyl (≤C10) -N-(n-(hydroxyl, cyano, acétoxy)alkyl (≤C10) ammonio)décane (n=1-8) -----	kg	5	20	ex
2933.39 70	--- Dibromure de 1,n-bis [N-(3-diméthylcarbamoxy-α-picoly) -N,N-dialkyl (≤C10)ammonio] -alkane- (2, (n-1) -dione) (n=2-12) ----	kg	5	20	ex
2933.39 90	--- Autres -----	kg	5	20	ex
2939.80 00	- Autres :				
2939.80 10	--- Saxitoxine -----	kg	5	20	ex
2939.80 90	--- Autres -----	kg	5	20	ex
3002.49 00	-- Autres :				
3002.49 10	--- Ricine -----	kg	ex	ex	ex
3002.49 90	--- Autres -----	kg	ex	ex	ex

Famerenana ny haban-tseranana ho amin'ny zana-tsokajy laharana 4803.00 20

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
4803.00 20	--- Ouate de cellulose de 12 à 25 g/m ² , utilisée pour la fabrication de papier hygiénique, présentée en bobine de 1 m et plus de diamètre et 20cm et plus de largeur -----	kg	20	20	20

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
4803.00 20	--- Ouate de cellulose de 12 à 25 g/m ² , utilisée pour la fabrication de papier hygiénique, présentée en bobine de 1 m et plus de diamètre et 20cm et plus de largeur -----	kg	5	20	20

Fanovana ny fanambarana sokajin’entana laharana 4818.90 10

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS
4818.90 10	--- Ouate de cellulose de 12 à 25g/m ² , utilisée pour la fabrication de papier hygiénique : présentée en bobine de 1m et plus de diamètre et de largeur comprise entre 20 cm et 36 cm -----

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS
4818.90 10	--- Ouate de cellulose de 12 à 25g/m ² , utilisée pour la fabrication de couche, présentée en bobine de 1m et plus de diamètre et de largeur inférieur ou égale à 36 cm -----

Fanasarahana ny zana-tsokajin’ny entana « friperie » araka ny fangatahan’ny ANMCC

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
6309.00 00	Articles de friperie. -----	kg	20	20	ex

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS	UQN	DD	TVA	DD APEi
6309	Articles de friperie.				
6309.00 10	--- Vêtement -----	kg	20	20	ex
6309.00 20	--- Accessoires du vêtement -----	kg	20	20	ex
6309.00 30	--- Couverture -----	kg	20	20	ex
6309.00 40	--- Linge de maison -----	kg	20	20	ex
6309.00 50	--- Articles d’ameublement -----	kg	20	20	ex
6309.00 70	--- Chaussures -----	kg	20	20	ex
6309.00 90	--- Autres -----	kg	20	20	ex

Fanitsiana ny fahadisoana ara-matérialy ho an’ny zana-tsokajy laharana 8701.30

Raha :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS
8701.30	- Tracteurs à chenilles :
8701.30 10	--- A moteur à explosion ou à combustion interne d'un poids unitaire de 4.000 kg ou moins --- A moteur à explosion ou à combustion interne d'un poids unitaire de plus de 4.000 kg :
8701.30 31	---- A usage agricole neufs -----
8701.30 32	---- A usage agricole usagés -----
8701.30 33	---- A usage non agricole neufs -----
8701.30 34	---- A usage non agricole usagés -----

Vakiana :

TARIF n°	DESIGNATION DES PRODUITS
8701.30	- Tracteurs à chenilles :
8701.30 10	--- A moteur à explosion ou à combustion interne d'un poids unitaire de 4.000 kg ou moins
	--- A moteur à explosion ou à combustion interne d'un poids unitaire de plus de 4.000 kg :
8701.30 21	---- A usage agricole neufs -----
8701.30 22	---- A usage agricole usagés -----
8701.30 23	---- A usage non agricole neufs -----
8701.30 24	---- A usage non agricole usagés -----

Ny ambiny tsy misy fanovana.

II- FIFANDANJANA ANKAPOBEN' NY VOLAVOLAN-DALÀNA MIFEHY NY FITANTANAM-BOLAM- PANJAKÀNA HO AMIN'NY TAONA 2024

ANDININY FAHA-4

Ny vokatry sy ny vola miditra azo ampiharina amin'ny Tetibola nasiam-panitsiana amin'ny taona 2024, anisan'izany ny fanampiana ara-bola tsy averina sy ny vola miditra hafa, dia vinavinaina **12 706 056 938 000 Ariary** araka ny tabilao manaraka etoana :

FANONDROANA	SORA-BOLA
FAMPANDEHANAN-DRAHARAHA	10 411 056 938
- Vola miditra avy amin'ny hetra	10 179 710 000
- Vola miditra ankoatry ny hetra	231 346 938
- Fanampiana ara-bola tsy averina	0
- Fanampiana avy any ivelany/Fanitsiana	0
FAMPIASAM-BOLA	2 295 000 000
- Fanampiana avy any ivelany/FFBP	2 295 000 000
FITAMBARANY	12 706 056 938

Arivo Ariary

Ao amin'ny tovana ireo antsipiriany.

ANDININY FAHA-5

Ny farafahabetsaky ny sora-bola anomezan-dàlana ho an'ireo Zana-bola avy amin'ny trosa, ireo vola omena ireo Andrimpanjakàna sy Ministera, ireo antom-pandaniana hafa, ny famatsiam-bola ireo Kaomina, ireo fandania ho an'ny Hana-pamokarana (famatsiam-bola avy any ivelany sy avy ato anatiny) ary ireo asa marika fanitsiana amin'ny Tetibola ankapobeny 2024 dia mitentina **17 907 036 627 000 Ariary**.

ANDININY FAHA-6

Ao anatin'io fetra faratampony io, dia sokafana amin'ny taona 2024 ny sora-bola azo ampiharina :

- Hatramin'ny : **655 093 000 000** Ariary ho an'ny zana-bolan'ny trosa.
- Hatramin'ny : **14 766 699 982 000** Ariary ho an'ireo Andrimpanjakàna sy Ministera
- Hatramin'ny : **4 213 001 000** Ariary ho an'ireo « Organes Constitutionnels »
- Hatramin'ny : **3 825 644 000** Ariary ho an'ny Fitsarana Avo
- Hatramin'ny : **2 477 205 000 000** Ariary ho an'ny « Opérations Ordre »

Izany hoe :

FAFANA FITSINJARANA NY VOLA HO AN'IREO ANDRIMPANJAKÀNA SY MINISITERA

Arivo Ariary

ANDRIMPANJAKÀNA / MINISITERA	KARAMA	FAMPANDEHANAN-DRAHARAHA				SORA-BOLA ENTI-MAMOKATRA			FITAMBARAM-BENY
		Tambi-Karama	Entana sy Raharaha	Famindram-Bola	Fitambarany	Ivelany	Anatiny	Fitambarany	
FIADIDIANA NY REPOBLIKA	19 558 891	26 637 339	31 226 323	22 991 235	80 854 897	96 573 908	67 139 500	163 713 408	264 127 196
ANTENIMIERAN-DOHOLONA	0	14 143 184	7 533 170	400 000	22 076 354	0	100 000	100 000	22 176 354
ANTENIMIERAM-PIRENENA	0	47 866 624	37 948 353	1 538 766	87 353 743	0	100 000	100 000	87 453 743
FITSARANA AVO MOMBA NY LALAMPANORENANA	0	5 977 960	5 324 887	183 529	11 486 376	0	450 000	450 000	11 936 376
FIADIDIANA NY PRAIMINISTRA	8 282 973	14 825 882	9 674 538	10 606 287	35 106 707	279 953 874	6 289 070	286 242 944	329 632 624
FILANKEVITRY NY FAMPIHAVANANA MALAGASY	0	4 826 000	1 896 503	56 644	6 779 147	0	0	0	6 779 147
VAOMIERA MAHALEOTENA MISAHANA NY FIFIDIANANA	0	12 857 557	3 615 353	267 043	16 739 953	0	96 547 929	96 547 929	113 287 882
MINISITERAN'NY FIAROVAM-PIRENENA	462 743 752	41 221 587	34 103 012	1 128 299	76 452 898	5 172 427	18 855 410	24 027 837	563 224 487
MINISITERAN'NY RAHARAHAM-BAHINY	60 074 641	3 921 787	20 278 639	13 428 332	37 628 758	0	7 177 605	7 177 605	104 881 004
MINISITERAN'NY FITSARANA	144 698 036	9 563 715	38 158 658	5 505 862	53 228 235	14 310 783	10 000 000	24 310 783	222 237 054
MINISITERAN'NY ATITANY SY NY FITSINJARAM-PAHEFANA	44 700 658	28 150	35 101 340	135 590 823	170 720 313	243 915 002	112 760 905	356 675 907	572 096 878
MINISITERAN'NY TOEKARENA SY NY FITANTANAM-BOLA	605 729 576	21 716 375	135 859 399	1 394 778 677	1 552 354 451	397 871 975	429 602 582	827 474 557	2 985 558 584
MINISITERAN'NY FILAMINAM-BAHOAKA	197 332 465	400 800	27 008 417	1 774 806	29 184 023	0	18 732 410	18 732 410	245 248 898
MINISITERAN'NY FAMPIROBOROBOANA NY INDOSTRIA, NY VAROTRA ARY NY FANJIFANA	20 125 402	2 723 840	3 679 427	23 358 300	29 761 567	79 851 068	10 863 440	90 714 508	140 601 477
MINISITERAN'NY FANAJARIANA NY TANY SY NY FANANAN-TANY	26 792 207	43 100	3 707 221	2 030 966	5 781 287	101 814 324	55 525 387	157 339 711	189 913 205
MINISITERAN'NY ASA, NY FAMPANANAN'ASA, NY ASAM-PANJAKANA ARY NY LALÀNA SOSIALY	26 408 204	198 290	3 712 716	2 288 080	6 199 086	0	362 688	362 688	32 969 978
MINISITERAN'NY FIZAHAN-TANY	5 551 587	24 319	3 848 258	3 251 027	7 123 604	2 075 677	1 906 466	3 982 143	16 657 334
MINISITERAN'NY FAMPANARANA AMBONY SY NY FIKAROHANA ARA-TSIANSA	205 387 370	286 912	5 401 314	84 216 891	89 905 117	0	17 940 000	17 940 000	313 232 487
MINISITERAN'NY TONTOLO IAINANA SY NY FAMPANDROSOANA MAHARITRA	22 078 058	743 486	11 685 981	1 281 816	13 711 283	113 533 687	21 531 420	135 065 107	170 854 448
MINISITERAN'NY FANABEZAM-PIRENENA	1 374 498 363	28 388 091	39 696 623	145 976 913	214 061 627	141 786 861	60 900 361	202 687 222	1 791 247 212
MINISITERAN'NY FITATERANA SY NY FAMANTARANA NY TOETR'ANDRO	6 412 308	39 085	3 812 399	2 116 503	5 967 987	4 342 156	99 134 198	103 476 354	115 856 649
MINISITERAN'NY FAHASALAMAM-BAHOAKA	283 032 074	618 257	22 216 641	46 311 873	69 146 771	658 455 453	121 205 556	779 661 009	1 131 839 854
MINISITERAN'NY SERASERA SY NY KOLONTSAINA	15 589 512	41 738	11 658 971	1 743 279	13 443 988	8 931 491	8 144 484	17 075 975	46 109 475
MINISITERAN'NY ASA VAVENTY	11 256 999	54 290	6 503 317	6 359 338	12 916 945	1 431 201 673	623 723 911	2 054 925 584	2 079 099 528
MINISITERAN'NY HARENA AN-KIBON'NY TANY SY NY LOHARANON-KARENA STRATEJIKA	5 982 946	270 000	10 987 913	842 677	12 100 590	0	2 297 000	2 297 000	20 380 536
MINISITERAN'NY ANGOVO SY NY AKORANAFO	4 774 846	291 000	2 481 308	2 230 850	5 003 158	696 516 387	101 875 000	798 391 387	808 169 391
MINISITERAN'NY RANO, NY FANADIOVANA ARY NY FIDIOVANA	7 654 336	33 700	4 696 201	3 256 300	7 986 201	249 829 964	331 174 541	581 004 505	596 645 042
MINISITERAN'NY FAMBOLENA SY NY FIOMPIANA	30 515 542	61 660	5 451 707	9 182 196	14 695 563	547 117 765	62 529 201	609 646 966	654 858 071
MINISITERAN'NY JONO SY NY TOEKARENA MANGA	6 959 583	33 758	5 134 364	10 694 579	15 862 701	5 540 382	9 604 249	15 144 631	37 966 915
MINISITERAN'NY FAMPANARANA ARA-TEKNIKA SY FAMPIOFANANA ARAK'ASA	71 180 134	4 068 552	14 190 301	1 460 379	19 719 232	12 309 050	47 397 142	59 706 192	150 605 558
MINISITERAN'NY ASA TANANA SY NY HAITAO	2 700 295	54 150	3 367 590	508 000	3 929 740	0	3 016 600	3 016 600	9 646 635
MINISITERAN'NY FAMPIROBOROBOANA NY HAITAO ARA-KAJY MIRINDRA, NY PAOSITRA SY NY FIFANDRAISAN-DAVITRA	1 474 622	29 400	3 535 318	164 100	3 728 818	868 431	5 455 088	6 323 519	11 526 959
MINISITERAN'NY MPONINA, SY NY FIAHANA ARA-TSOSIALY ARY NY FAMPIVOARANA NY VEHIVAVY	10 146 552	51 732	31 247 086	3 165 560	34 464 378	100 145 633	14 800 000	114 945 633	159 556 563
MINISITERAN'NY TANORA SY NY FANATANJAHANTENA	17 954 173	49 776	4 642 879	10 826 978	15 519 633	5 492 837	12 235 141	17 727 978	51 201 784
SEKRETERAM-PANJAKANA MIADIDY NY TANANA VAOVAO SY NY TOERAM-PONENANA	1 925 624	2 154 600	3 315 718	1 776 201	7 246 519	189 464 676	75 769 505	265 234 181	274 406 324
SEKRETARIAM-PANJAKANA MIADIDY NY ZANDARIMARIAM-PIRENENA	384 998 977	4 785 800	22 766 757	1 045 900	28 598 457	0	21 116 896	21 116 896	434 714 330
FITAMBARANY	4 086 520 706	249 032 496	615 468 602	1 952 339 009	2 816 840 107	5 387 075 484	2 476 263 685	7 863 339 169	14 766 699 982

Rafitra voalazan'ny Lalampanorenana :

RAFITRA VOALAZAN'NY LALAMPANORENANA	KARAMA	FAMPANDEHANAN-DRAHARAHANA				SORA-BOLA ENTI-MAMOKATRA			FITAMBARAM-BENY
		Tambi-Karama	Entana sy Raharaha	Famindram-Bola	Fitambarany	Ivelany	Anatiny	Fitambarany	
FILANKEVITRA AMBONY MOMBA NY FIAROVANA NY DEMOKARASIA SY NY FANJAKANA TAN-DALANA (HCDDED)	0	0	0	2 105 290	2 105 290	0	0	0	2 105 290
VAOMIERAM-PIRENENA MAHALEOTENA MOMBA NY ZON'OLOMBELONA (CNIDH)	0	0	0	2 107 711	2 107 711	0	0	0	2 107 711
FITAMBARAN'NY RAFITRA VOALAZAN'NY LALAMPANORENANA	0	0	0	4 213 001	4 213 001	0	0	0	4 213 001
FITSARANA AVO	335 094	3 071 000	362 983	6 567	3 440 550	0	50 000	50 000	3 825 644
FITAMBARAN'NY IVELAN'NY ASA MARIKA FANITSIANA NY TETIBOLA	4 086 855 800	252 103 496	615 831 585	1 956 558 577	2 824 493 658	5 387 075 484	2 476 313 685	7 863 389 169	14 774 738 627

Asa marika fanitsiana ny Tetibola :

ASA MARIKA FANITSIANA NY TETIBOLA	KARAMA	FAMPANDEHANAN-DRAHARAHANA				SORA-BOLA ENTI-MAMOKATRA			FITAMBARAM-BENY
		Tambi-Karama	Entana sy Raharaha	Famindram-Bola	Fitambarany	Ivelany	Anatiny	Fitambarany	
MINISTERAN'NY TOEKARENA SY NY FITANTANAM-BOLA	0	0	2 477 205 000	0	2 477 205 000	0	0	0	2 477 205 000
FITAMBARAN NY ASA MARIKA FANITSIANA NY TETIBOLA	0	0	2 477 205 000	0	2 477 205 000	0	0	0	2 477 205 000
FITAMPARAMBE	4 086 855 800	252 103 496	3 093 036 585	1 956 558 577	5 301 698 658	5 387 075 484	2 476 313 685	7 863 389 169	17 251 943 627

Izany hoe amin'ny Fitambarany :

FANONDROANA		Arivo Ariary
ZANA-BOLA AMIN'NY TROSAM-PANJAKANA		655 093 000
NY HOENTI-MANAN'NY ANDRIMPANJAKANA		14 766 699 982
RAFITRA VOALAZAN'NY LALAMPANORENANA		4 213 001
FITSARANA AVO		3 825 644
ASA MARIKA FANITSIANA NY TETIBOLA		2 477 205 000
FITAMBARANY		17 907 036 627

Ao amin'ny tovana ireo antsipiriany.

ANDININY FAHA-7

Araka ny fitsinjarana hita ao amin'ny tabilao atovana amin'ity lalàna ity, ny andinindiny dia ekena ny fanoratana ny soritr'asa nomen-dàlana ao amin'ny Tetibola ankapobe 2024 izay mitentina **27 850 000 000 000 Ariary** mba ho fandaniaho ho amin'ny fampiasam-bolam-panjakana (Tahirim-bola anatiny, Vola notrosaina avy any ivelany, Fanomezana avy any ivelany, Sandan'ireo entana fanomezana avy any ivelany).

ANDININY FAHA-8

Ny fetra faratampon'ny sora-bola azo aloa araka ny tabilao atovana amin'ity lalàna ity ao amin'ny Tetibola Ankapobe 2024 dia mitentina **7 863 389 169 000 Ariary** mba ho fandaniana ho amin'ny famokarana (Tahirim-bola anatiny, Vola notrosaina avy any ivelany, Fanomezana avy any ivelany).

ANDININY FAHA-9

Ny vokatra azo raisina, ny fidiram-bola ary ny fandaniana azo ampiharina amin'ny Tetibola anankina an'ny Paositra sy Fifandraisan-davitra amin'ny taona 2024 dia novinavinaina ho toy izao :

Arivo Ariary

FANONDROANA	SORA-BOLA
VOLA MIDITRA	7 500 000
- Vola miditra ho fampandehanan-draharaha	7 500 000
- Renivola miditra	0
FANDANIANA	7 500 000
- Fandaniana ho fampandehanan-draharaha	7 500 000
- Fandaniam-pampiasam-bola	0

Ao amin'ny tovana ireo antsipiriany.

ANDININY FAHA-10

Ny vokatra azo raisina, ny fidiram-bola ary ny fandaniana azo ampiharina amin'ny Tetibola anankina an'ny Tranom-printim-pirenena amin'ny taona 2024 dia novinavinaina ho toy izao :

Arivo Ariary

FANONDROANA	SORA-BOLA
VOLA MIDITRA	44 561 288
- Vola miditra ho fampandehanan-draharaha	35 116 288
- Renivola miditra	9 445 000
FANDANIANA	44 561 288
- Fandaniana ho fampandehanan-draharaha	35 116 288
- Fandaniam-pampiasam-bola	9 445 000

Ao amin'ny tovana ireo antsipiriany.

ANDININY FAHA-11

Ny fampiasana ny Kaonty manokana ny Tahirim-bolam-Panjakàna dia vinavinaina ho **1 372 829 979 000 Ariary** amin'ny vola miditra ary ho **1 919 182 285 000 Ariary** ho an'ny fandaniana araka ny tabilao atovana amin'ity volavolan-dalàna ity.

Arivo Ariary

FANONDROANA	SORA-BOLA
VOLA MIDITRA	1 372 829 979
- Avansy	0
- Kaontim-bola nindramina (remboursement)	0
- Kaontim-bola nindramina (régularisation/consolidation)	1 684 559
- Kaontim-barotra	1 229 266 727
- Kaontim-bola voatokana	141 878 693
VOLA MIVOAKA	1 919 182 285
- Avansy	0
- Kaontim-bola nindramina	346 826 527
- Kaontim-pandraisana anjara	201 210 338
- Kaontim-pandraisana anjara (Fanitsiana)	0
- Kaontim-barotra	1 229 266 727
- Kaontim-bola voatokana	141 878 693

Ao amin'ny tovana ireo antsipiriany.

ANDININY FAHA-12

Ny Minisitry ny Toekarena sy ny Fitantanam-bola dia omena alàlana amin'ny taona 2024 hanao fanomezam-bola mialoha, fampisamborana ary fandraisana anjara tsy mihoatra ny **548 036 865 000 Ariary**, araka ny tabilao atovana amin'ity volavolan-dalàna ity.

ANDININY FAHA-13

Ny fampiasana ny vola vidin'entana fanomezana avy any ivelany sy izay mitovy lenta amin'izany amin'ny taona 2024 dia vinavinaina ho **12 140 706 000 Ariary** amin'ny fandaniahana ary **312 916 000 Ariary** eo amin'ny vola miditra.

ANDININY FAHA-14

Ny vinavinan'ny kirakira momba ny trosam-panjakàna dia ferana toy izao manaraka izao :

	Arivo Ariary
- eo amin'ny vola miditra	9 463 758 785
- eo amin'ny fandaniahana	3 704 599 000

ANDININY FAHA-15

Ny fifandanjana ankapoben' izao Lalàna mifehy ny Fitantanam-bolam-panjakàna ho amin'ny taona 2024 izao dia ferana araka izao tabilao manaraka izao :

**FIFANDANJANA MOMBA NY
LALÀNA MIFEHY NY FITANTANAM-BOLAM-PANJAKÀNA
HO AMIN'NY TAONA 2024**

Arivo Ariary

FANONDROANA	VOLA MIDITRA	FANDANIAM-BOLA
FIZARANA I TETIBOLA ANKAPOBE		
a.- Lahasa fampandehanan-draharaha	10 411 056 938	10 043 647 458
b.- Lahasam-pamokarana	2 295 000 000	7 863 389 169
FITAMBARAN'NY TETIBOLA ANKAPOBE	12 706 056 938	17 907 036 627
HANISISA FIZARANA I		-5 200 979 689
FIZARANA FAHA II TETIBOLA ANANKINA		
a.- Lahasa fampandehanan-draharaha	42 616 288	42 616 288
b.- Lahasam-pamokarana	9 445 000	9 445 000
FITAMBARAN'NY TETIBOLA ANANKINA	52 061 288	52 061 288
HANISISA FIZARANA II		0
FIZARANA FAHA III FAMPIASANA NY KAONTY MANOKANA NY TAHIRIM-BOLAM-PANJAKÀNA		
FITAMBARAN'NY FIZARANA FAHA III	1 372 829 979	1 919 182 285
HANISISA FIZARANA III		-546 352 306
FIZARANA FAHA IV FAMPIASANA NY TAMBERIN'NY VIDIN'ENTANA FANOMEZANA AVY ANY IVELANY		
FITAMBARAN'NY FIZARANA FAHA IV	312 916	12 140 706
HANISISA FIZARANA IV		-11 827 790
FIZARANA FAHA V FAMPIASANA HO RENIVOLA NY TROSAM-PANJAKÀNA		
a.- Trosa Anatiny		
. Bons du Trésor	1 960 303 000	2 602 373 000
. Avansy	400 000 000	350 000 000
. Samihafa	0	120 360 000
b.- Trosa ivelany		
. Amortissement capital		631 866 000
. Fisamborana	3 382 745 484	
. Famatsiam-bola manokana	312 665 000	
. Régularisation Emprunts	2 450 000 000	
c.- Disponibilité Mobilisable	958 045 301	0
FITAMBARAN'NY FIZARANA FAHA V	9 463 758 785	3 704 599 000
HANISISA FIZARANA V		5 759 159 785
FITAMBARAMBENY	23 595 019 906	23 595 019 906

III- FEPETRA MANOKANA

ANDININY FAHA-16

Ankatoavina ireo Didim-panjakàna manova ny sora-bola ho fampandehanan-draharaha sy fampiasam-bolam-panjakàna, noraisina nandritra ny taom-pampiharana ny tetibola 2023, ho fanatanterahana ny andininy faha-19 ao amin'ny Lalàna Fehizoro laharana faha-2004-007 tamin'ny 26 jolay 2004 mikasika ny Lalàna mifehy ny Fitantanam-bolam-panjakàna.

ANDININY FAHA-17

Ao amin'ny lalàna mifehy ny fitantanam-bola 2024, ny fetran'ny fitrosana ivelany azon'ny Fanjakana Foibe atao dia mitentina **13 593** miliara Ariary.

Ny fetran'ny antoka izay afaka omen'ny Fanjakana amin'ny taona 2024 dia ferana ho 43 miliara Ariary. Ho takalon'izany, ny Tahirimbolampanjakana dia omena alalana haka ny saran'ny antoka any amin'ireo izay nahazo izany.

Ny fetran'ny trosa anatin'ny dia hitentina ho **2800** miliara Ariary.

ANDININY FAHA-18

Ny Banky Foiben'i Madagasikara dia mahazo alàlana hampindrana ny fanampiana ho an'ny toe-danjam-pifanakalozana ivelany amin'ny taona 2024. Ny andinindinin'izany fampindramana izany dia voafaritra anaty fifanarahana eo amin'ny Banky Foiben'i Madagasikara sy ny Minisitera misahana ny Fitantanam-bola.

Ny Banky Foiben'i Madagasikara dia mahazo alàlana hanome Avansy ny Tahirimbolampanjakana amin'ny taona 2024. Ny andinindinin'izany fanomezana Avansy izany dia voafaritra anaty fifanarahana eo amin'ny Banky Foiben'i Madagasikara sy ny Minisitera misahana ny Fitantanam-bola.

ANDININY FAHA-19

Foronina nanomboka ny taona 2024 ao amin'ny rejisitry ny Mpampanoa volan'Antananarivo, kaonty manokana mitondra ny anarana hoe : « Recouvrement des Avoirs Illicites » amin'ny anaran'ny Sampan-draharaha misahana ny fanarenana ny fananana tsy ara-dalàna, sampana mikambana amin'ny Fiadidiana ny Repoblika.

Ity kaonty manokana ity dia natao mba :

- mandray ny vola mifanandrify amin'ny fananana tsy ara-dalàna sy ny vola azo tamin'ny fivarotana ireo fananana tsy ara-dalàna, ho fampiharana ny andinin-dalàna farany momba ny fanagiazana. Ny sivifolo isan-jato (90%) amin'ny fandoavam-bola tsirairay ao amin'ny kaonty dia afindra amin'ny tetibolampanjakana, ary
- miantoka ny vola lany amin'ny fiarovana sy fiarovana ny entana nogiazana.

Ny fepetra amin'ny fitantanana ity kaonty manokana ity dia apetraka amin'ny alàlan'ny didim-panjakana.

ANDININY FAHA-20

Ekena ny famoronana sy ny fandraisan'ny Ministera miandraikitra ny Asatànana ho an'ny Tetibolam-panjakana ankapobeny ireo sara amin'ny vokatry ny asa ataony antsoina hoe : Droits relatifs à la certification des produits artisanaux faits mains destinés à l'exportation ».

Ny fototra hamerana sy ny taha ary ny fombafomba hamerana io sara voalaza eo ambony io dia atao araka izay voalazan'ny didy aman-dalàna manankery.

ANDININY FAHA-21

Ny tahan'ny zanabola ampiharina amin'ny fikajiana ny zanabolan'ny « BTS Ambatovy » dia ny TERM SOFR 12 volana ny volana mialoha ny datin'ny fandoavana zanabola miampy 0,72%.

Ho fampanaraha-penitra ny fitantanana ny taratasimbolam-panjakana, ny fifanakalozana mahakasika ny taratasimbolam-panjakana, ankoatra ny sora-pitehirizam-bola manokana, eo amin'ny tsena ambaratonga faharoa dia tsy andoavana sara sy tambim-pikirakirana.

Ny tambim-pikirakirana mahakasika ny fametrahana ny taratasimbolam-panjakana ho antoka, sy mahakasika ny famindran-tompony ny sora-pitehirizam-bola manokana, dia ampidirana ao amin'ny kaonty manokana antsoina hoe « Sécurisation des activités, des fonds et des emplois » misokatra eo

anivon'ny « Paerie Générale d'Antananarivo » amin'ny anaran'ny Foibem-pitondrana ankapoben'ny Tahirimbolam-panjakana, ary ampiasana ho an'ny raharaha mifandray amin'ny fitantanana ny taratasimbola fitosana anatin'ny.

ANDININY FAHA-22

Havoaka amin'ny Gazetim-panjakan'ny Repoblika izao lalàna izao. Hotanterahina izany fa lalàm-panjakàna.

Antananarivo, faha-

Ny Praiminisitra, Lehiben'ny Governemanta

NTSAY Christian

Hita ary ho atovana amin'ny
Didim-panjakàna laharana faha-2023-1440
tamin'ny 30 oktobra 2023